

ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์ KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรัก
การอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

EFFECTS OF INSTRUCTION USING KWHLAQ STRATEGY ON
READING COMPREHENSION AND THE READING HABITS OF SEVENTH GRADE
STUDENTS

จรรยา เกิดแก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2561

ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
และนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

EFFECTS OF INSTRUCTION USING KWHLAQ STRATEGY ON
READING COMPREHENSION AND THE READING HABITS OF SEVENTH
GRADE STUDENTS

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for MASTER OF EDUCATION (Educational Science & Learning Management)

Faculty of Education Srinakharinwirot University

2018

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการ
อ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ของ

จรรยา เกิดแก้ว

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ สัจจพิบูล)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ โจนรัตน์ดำรง ไชยศรี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ สัจจพิบูล)

ชื่อเรื่อง	ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผู้วิจัย	จรรยา เกิดแก้ว
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภวรรณ สัจจพิบูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ กับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 82 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) เนื่องจากจัดแบ่งชั้นเรียนแบบละความสามารถ แล้วจับฉลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 41 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี KWHLAQ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และ 4) แบบวัดนิสัยรักการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) Hotelling T² และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (One-way MANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านหลังทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : กลวิธี KWHLAQ, ความสามารถในการอ่านจับใจความ, นิสัยรักการอ่าน

Title	EFFECTS OF INSTRUCTION USING KWHLAQ STRATEGY ON READING COMPREHENSION AND THE READING HABITS OF SEVENTH GRADE STUDENTS
Author	JANYA KIRDKAEW
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2018
Thesis Advisor	Assistant Professor Suppawan Satjapiboon , Ph.D.

The purposes of this research as follow 1) to compare reading comprehension and the reading habit of seventh grade secondary school students before and after they taught using the KWHLAQ strategy; and 2) to compare reading comprehension and reading habits of seventh grade secondary school students taught using KWHLAQ strategy with those taught conventional instruction. The samples in this study were 2 classrooms of seventh grade secondary school students at Chomsurang Upatham School under authority of the Secondary Eduactional Service Area, Office Three, in the Phranakon Sri Ayutthaya province. There were eighty -two students chosen by cluster sampling, forty-one students in the experimental group and forty-one students in the control group. The research instruments include 1) lesson plans with a KWHLAQ strategy; 2) lesson plans for conventional instruction; 3) reading comprehension ability test; and 4) reading habits test. The data were analyzed by mean (M), standard deviation (SD) Hotelling T^2 and one-way MANOVA. The results revealed the following: 1. Reading comprehension and the reading habits of seventh grade secondary school students taught with by KWHLAQ strategy posttest were significantly higher than the pretest at .05 level; and 2. Reading comprehension and reading habits of seventh grade secondary school students taught with a KWHLAQ strategy was significantly higher than those taught using conventional instruction at .05 level.

Keyword : KWHLAQ Strategy, Reading Comprehension, Reading Habits

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาและความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ สัจจพิบูล ที่ได้คอยให้คำแนะนำให้คำปรึกษา ชี้แนะและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้งเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งที่ทำให้ ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน ที่ได้กรุณาเป็นประธานในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ พร้อมทั้งชี้แนะรายละเอียดเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านด้วยความเคารพอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ ไรจน์รัตนดำรง ไชยศรี และอาจารย์ ดร.อดิสรณ์

เรื่องกิจจนาณท์ ที่ได้ช่วยให้คำแนะนำในการปรับปรุง ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ตรวจทานแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะจนทำให้ปริญญานิพนธ์เสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สุตันทพรกุล ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบพระคุณความปรารถนาดีและกำลังใจที่อาจารย์มิให้ศิษย์เสมอมา

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งเก็บรวบรวมข้อมูล และเพื่อน ๆ ในสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้คอยช่วยเหลือทุกอย่างด้วยความปรารถนาดีเสมอมา

ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา คุณน้า และขอบคุณน้องสาว ที่ให้การสนับสนุนด้วยความรัก ความห่วงใย ให้กำลังใจและเป็นเบื้องหลังความสำเร็จทุกอย่างในชีวิตของผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณอันยิ่งใหญ่ของบิดามารดา ครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

จรรยา เกิดแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของงานวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	8
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ตัวแปรที่ศึกษา	8
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	8
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
สมมติฐานของการวิจัย.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ	15

1.1	ความเป็นมาของแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ	15
1.2	ความหมายของกลวิธี KWHLAQ.....	16
1.3	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ	17
1.4	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ, KWL, KWL PLUS, และ KWLH PLUS.....	19
2.	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ.....	23
2.1	ความหมายของการอ่านจับใจความ	23
3.2	ความสำคัญของการอ่านจับใจความ	24
3.3	องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ.....	25
3.4	ความสามารถในการอ่านจับใจความ	27
3.5	ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความ.....	28
3.5	หลักการสอนอ่านจับใจความ	30
3.6	การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ	32
3.7	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ	35
3.	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน.....	38
3.1	ความหมายของนิสัยรักการอ่าน	38
3.2	องค์ประกอบของนิสัยรักการอ่าน.....	39
3.3	การสร้างนิสัยรักการอ่าน.....	41
3.4	การวัดประเมินนิสัยรักการอ่าน.....	43
3.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน	46
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
1.	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	51

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	51
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	52
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผลการวิจัย.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	86
ประวัติผู้เขียน.....	141

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 พฤติกรรมที่บ่งทางวาจาและทางกายของระดับจิตพิสัย	43
ตาราง 2 พฤติกรรมที่บ่งทางวาจาและทางกายด้านความรักในการอ่าน	45
ตาราง 3 เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ	53
ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบปกติและกลวิธี KWHLAQ	57
ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์เนื้อหาและระดับความสามารถของแบบทดสอบ	60
ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง	63
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน จำแนกตามประเภทของกลุ่ม และการวัด	66
ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของความสามารถในการอ่านจับใจความ และนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ โดยใช้สถิติ Hotelling ' s T ²	68
ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนรู้	70
ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	125
ตาราง 11 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ	126
ตาราง 12 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ...	128
ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดนิสัยรักการอ่าน	130
ตาราง 14 แสดงคะแนนนิสัยรักการอ่านก่อน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ	131

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 แนวโน้มผลการประเมินของนักเรียนไทยจาก PISA 2000 ถึง PISA 2015.....	3
ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
ภาพประกอบ 3 ความสัมพันธ์ของสาระสำคัญของแนวคิดและการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธี KWHLAQ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ	50

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากปัจจุบันวิทยาการในด้านต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทักษะการอ่านจึงเป็นเครื่องมือ ในการแสวงหาความรู้ ดังที่ กัลยา ยวนมาลัย (2539: 9) ได้กล่าวว่า วิธีการติดตามความก้าวหน้ามีหลายวิธี การอ่านหนังสือเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในการติดตามความก้าวหน้าของโลกได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสร้างความสำเร็จในชีวิต ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในชีวิตมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานของการอ่านที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ดังที่ จีวลิักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2557: 23) และศิริพร โกศิยะกุล (2546: 13) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นเค(เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา, 2549)รื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่ทำให้ได้รู้จักโลกที่กว้างขึ้น ช่วยในการปรับตัวให้ทันต่อโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เกิดประโยชน์แก่มนุษย์ทุกด้าน ทุกโอกาส ทั้งในด้านการศึกษาหาความรู้การประกอบอาชีพและการพักผ่อนหย่อนใจ สอดคล้องกับที่ ศิวกานต์ ปทุมสูติ (2540: 15) และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 159) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด ส่งเสริมการพัฒนาชีวิตและความสามารถในการอ่านของคนในชาติ แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของชาติ เช่นเดียวกับบันลือ พฤกษ์วัน (2538: 48) และเบญจรัตน์ ปิ่นเวหา (2549: 49) ที่กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในเรื่องเพื่อให้ได้รับความรู้จากเรื่องที่อ่านจึงก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งความรู้ ความบันเทิงและได้พัฒนาทักษะทางภาษาดังนั้นแล้วการพัฒนาทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพจึงเริ่มต้นมาจากการอ่านจับใจความสำคัญ

หลักสูตรการศึกษาของชาติก็ได้เห็นความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญเช่นเดียวกัน เห็นได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

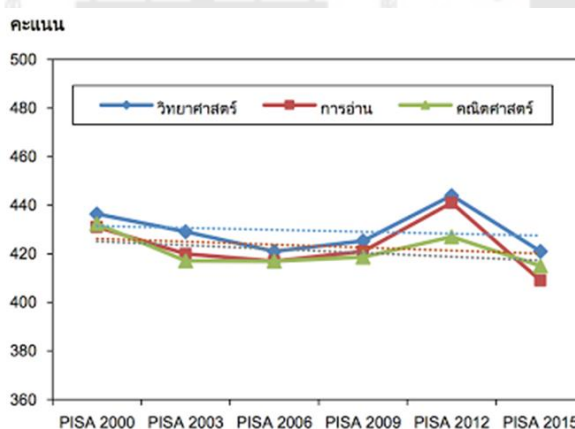
และมีนิสัยรักการอ่านมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กำหนดตัวชี้วัดให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน แสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการอ่านจับใจความซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของการอ่าน การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการอ่านระดับที่สูงขึ้น

นอกจากการพัฒนาความสามารถในการอ่านจะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนแล้ว การเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยรักการอ่านก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านที่ยั่งยืน นิสัยรักการอ่าน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการอ่านอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความเคยชินและปฏิบัติต่อเนื่องจนเป็นนิสัย ชอบอ่านหนังสือและสามารถอ่านสารได้ทุกประเภท ทุกที่ ทุกโอกาส มีความพอใจที่จะอ่านโดยไม่ต้องมีผู้ใดบังคับ ดังที่สมใจ ทองเรือง (2537: 18) และศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538: 34) ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่าน สอดคล้องกันว่า นิสัยรักการอ่านเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ชอบอ่านหนังสือโดยจะกระทำเป็นประจำด้วยความมุ่งมั่น อ่านเป็นประจำ เคยชินในการอ่านจนเป็นนิสัย แม้บางครั้งจะมีปัญหาและอุปสรรคต่อการอ่านก็ไม่ย่อท้อ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมอ่านทุกอย่างที่เป็นวัสดุสำหรับการอ่าน และสามารถอ่านได้ทุกสถานที่ทุกโอกาส เช่นเดียวกับปราณี รัตนัง (2541: 10) ที่ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านว่า หมายถึง การแสดงออกของบุคคลเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน มีความพร้อมและความพยายามในการอ่านซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นเวลานาน จนกระทั่งสภาพจิตใจ เกิดความสนใจที่จะอ่าน จิตใจถูกกระตุ้นให้อยากอ่าน แสดงพฤติกรรมด้วยการใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่าน มีสมาธิในการอ่าน มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่จะทำให้เกิดความใฝ่รู้และต่อยอดการเรียนรู้ อย่างไม่มีที่สิ้นสุดและมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน ดังที่มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2537: 87) กล่าวว่า การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากชีวิตประจำวันของการเป็นนักเรียนต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียนหรือหนังสืออ่านทั่วไป หากนักเรียนได้รับการสอนอ่านอย่างมีระบบจะทำให้สามารถอ่านหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับความรู้ ความเพลิดเพลินใจ เห็นคุณค่าและซาบซึ้งในวรรณกรรมที่อ่านเด็กจะชอบอ่านหนังสือจนติดเป็นนิสัย การมีความสามารถในการอ่านหนังสือควบคู่กับการมีนิสัยรักการอ่านจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่าง ๆ สูงขึ้น เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีนิสัยรักการอ่าน ย่อมมีส่วนช่วยให้ประสบผลสำเร็จในชีวิตการทำงานและการเข้าสังคม

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากนิสัยรักการอ่านเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะ

การอ่านที่ยั่งยืน มีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน สนใจศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีส่วนพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lorna (2015b: 62) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านกับการรู้ศัพท์และความสามารถในการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านต่อการรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านจับใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการอ่านจะเป็นทักษะที่มีความสำคัญ แต่จากผลการประเมินสมรรถนะด้านการอ่านของเด็กไทยในระดับนานาชาติ หรือการสอบ PISA (Programme for International Student Assessment : PISA) ในปี 2559 ซึ่งเก็บข้อมูลจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15 ปี จำนวน 8,249 คน ใน 273 โรงเรียน ทุกสังกัดการศึกษา พบว่าเด็กไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน 409 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 493 คะแนน) จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของเด็กไทยน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของผู้เข้าสอบในประเทศกลุ่ม OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) จำนวน 37 ประเทศและเมื่อพิจารณาแนวโน้มของผลการประเมินของนักเรียนไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2556 – 2559 พบว่าในระยะ 4 ปีนี้ ผลคะแนนการอ่านของนักเรียนไทยตกต่ำที่สุด รายละเอียดดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบ 1 แนวโน้มผลการประเมินของนักเรียนไทยจาก PISA 2000 ถึง PISA 2015

จากผลการทดสอบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าความสามารถในการอ่านของเด็กไทยลดลง สอดคล้องกับการสำรวจการอ่านหนังสือของเด็กไทยจากสำนักงานสถิติแห่งชาติและสำนักอุทยาน

การเรียนรู้ (TK Park) สำรวจการอ่านของประชากรไทยประจำปี 2558 โดยปี 2558 เป็นปีที่ขยายค่านิยามการอ่านในการสำรวจ ให้รวมการอ่านข้อความในสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ เฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตาแกรม ทวิตเตอร์ เอสเอ็มเอสและอีเมลจากกลุ่มตัวอย่าง 55,920ครัวเรือน

พบว่า อัตราการอ่านของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ลดลงจากร้อยละ 81.8 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 77.7 ในปี 2558 หรือลดลงร้อยละ 4.1

ปัญหาการอ่านดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้จากสาเหตุหลายประการ ประการสำคัญ คือ วิธีสอนของครูที่ไม่ได้ฝึกคิด ฝึกลงมือปฏิบัติการอ่าน ขาดการสร้างแรงจูงใจหรือชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการอ่าน ทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจ เป้าหมายในการอ่านและไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน ดังที่สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 9) กล่าวว่า ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจวิธีสอนอย่างแท้จริง มีความรู้เกี่ยวกับการสอนอ่านไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยาในการอ่าน อีกทั้งการสอนของครูส่วนใหญ่ไม่ได้นำสื่อหรือกลวิธีต่าง ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างเต็มที่ ในขณะที่สุนันท์ ประสานสอน (2544: 5) กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาข้างต้น คือ ครูบางส่วนไม่ได้จบสาขาภาษาไทยโดยตรงจึงไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านการสอนของครูเน้นไปที่การสอนอ่านให้ถูกต้องตามหลักการอ่าน และเน้นการอ่านออกเสียงมากกว่าการอ่านจับใจความ รวมทั้งระดับความสามารถในการอ่านของผู้เรียนแต่ละคนแตกต่างกัน จึงทำให้สมรรถภาพด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ วิธีสอนของครูยังไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ดังที่ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2557: 126) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ส่งผลให้เด็กไม่มีนิสัยรักการอ่าน ส่วนหนึ่งเกิดจากการจัดการเรียนการสอนของครูไม่เอื้ออำนวยต่อการฝึกนิสัยรักการอ่าน ครูไม่ได้ฝึกให้นักเรียนเรียนจากห้องสมุด นั่นคือไม่ได้ฝึกการเรียนแบบค้นคว้ารายงาน อีกทั้งผู้ปกครอง ครู บรรณารักษ์ ผู้ใกล้ชิดมักจะทำให้เด็กอ่านแต่หนังสือเรียน ห้ามอ่านหนังสืออื่น ๆ เมื่อเห็นว่าอ่านหนังสืออื่นก็มักถูกทำโทษ ทำให้ไม่เกิดนิสัยรักการอ่านตั้งแต่วัยเด็กสืบเนื่องมาถึงตอนโต

ด้วยเหตุนี้ การแก้ปัญหาจึงต้องค้นหากลวิธีการสอนอ่านที่ช่วยส่งเสริมทั้งความสามารถในการอ่านและนิสัยรักการอ่านให้แก่ผู้เรียน KWHLAQ เป็นกลวิธีที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่ผู้เรียนได้ โดยกลวิธีดังกล่าว บาเรลล์ (Barell, 2008: 6) ได้พัฒนาต่อยอดจากกลวิธี KWL ซึ่งเป็นกลวิธีที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจผ่านการกระตุ้นความรู้เดิมก่อนอ่าน การสร้างจุดมุ่งหมายในการอ่านและการทบทวนความรู้หลังจากบทอ่าน โดยมีกระบวนการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้น K (Know) เป็นขั้นสำรวจความรู้เดิมหรือสิ่งที่นักเรียนเคยรู้มาแล้ว ขั้น W (Want) เป็นขั้นที่ให้นักเรียนระบุสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ และขั้น L (Learn) เป็นขั้นสรุปความรู้ที่นักเรียนได้เรียนรู้หลังจากการอ่าน บาเรลล์ได้ทำการเพิ่มขั้นตอนการสอนขึ้นอีก 3 ขั้นตอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา

เป็นฐาน (Problem-Based Learning) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้จากปัญหาเป็นกระบวนการของการสำรวจเพื่อจะตอบคำถามสิ่งที่อยากรู้ อยากเห็น ข้อสงสัยและความไม่มั่นใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติในชีวิตจริงที่มีความซับซ้อน ปัญหาที่ใช้ในกระบวนการเรียนรู้จะเป็นปัญหาที่ไม่ชัดเจน มีความยากหรือข้อสงสัยมากสามารถตอบคำถามได้หลายคำตอบ สอดคล้องกับที่บอโรสและแทมบลิน (Barrows; & Tamblyn. 1980: 18 อ้างอิงจากพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538: 42) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานว่าเป็นการเรียนรู้ที่เป็นผลของกระบวนการทำงานที่มุ่งสร้างความเข้าใจและหาทางแก้ปัญหา ตัวปัญหาจะเป็นจุดตั้งต้นของกระบวนการเรียนรู้และเป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาด้วยเหตุผลและการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการเพื่อสร้างความเข้าใจกลไกของตัวปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา โดยขั้นตอนที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ขั้น H (How) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนคิดหาวิธีค้นคว้าคำตอบที่ตนเองต้องการรู้ ขั้น A (Apply) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านออกมาในรูปแบบต่าง ๆ และขั้น Q (Question) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนตั้งคำถามชุดใหม่ที่สนใจเพื่อต่อยอด การเรียนรู้ ขั้นตอนทั้งสามเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการสืบเสาะในการค้นหาความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้นั้นมาประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นหรือในชีวิตประจำวันได้

กลวิธี KWHLAQ จึงเป็นกลวิธีที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้เดิม ค้นหาจุดมุ่งหมาย

ในการอ่าน สืบค้นข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลายนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาต่อยอดเป็นชิ้นงานรวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมผ่านแนวทางการสืบค้น 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้น K (Know) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนได้สำรวจความรู้เดิมที่ตนเคยรู้ ขั้น W (Want) คือ ขั้นที่ผู้เรียนระบุสิ่งที่ตนเองต้องการรู้และจำเป็นต้องหาข้อมูลเพิ่มเติม ขั้น H (How) คือ ขั้นที่ผู้เรียนระบุวิธีการที่จะเข้าถึงแหล่งข้อมูล เพื่อค้นคว้าหาคำตอบที่ต้องการภายใต้เวลาที่จำกัด ขั้น L (Learning) คือ ขั้นที่ผู้เรียนระบุสิ่งที่ได้เรียนรู้ ขั้น A (Apply) คือ ขั้นที่ผู้เรียนประยุกต์ใช้ข้อมูลและผลการค้นคว้ากับวิชาต่าง ๆ หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และขั้น Q (Question) คือ คำถามชุดใหม่ที่เกิดขึ้นหลังจากการค้นคว้าแล้วจะมีวิธีหาคำตอบเหล่านั้นได้อย่างไรในวิชาหรือบทเรียนถัดไป โดย 3 ขั้นตอนแรก จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้แก่ผู้เรียน ดังที่วัชรฯ เล่าเรียนดี (2547: 90) ได้กล่าวไว้ว่า กลวิธี KWL เป็นกลวิธีสอนอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยการให้นักเรียนอ่านและเขียนข้อความลงในช่องที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง อีกทั้งยังพัฒนาความสามารถในการอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น ส่วนขั้นตอนที่เพิ่มขึ้นอีก 3 ขั้น จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจใฝ่รู้ และทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์จากการอ่าน

ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ศรีรัตน์ เจิงกลิ่นจันทร์ (2538: 54) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านควรมีความเข้าใจสามารถทำให้บุคคลที่เป็นเป้าหมายเกิดความอยากอ่านหนังสือ และควรเป็นกิจกรรมที่จูงใจให้เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉาน เพื่อจะได้รู้เรื่องราวที่น่าสนใจที่มีอยู่ในหนังสือ รวมทั้งควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้น แนะนำให้อยากรู้ อยากเห็นเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือ อยากอ่านให้รู้รอบและลึกซึ้ง เปิดความคิดให้กว้าง เมื่ออ่านแล้วก็อยากอ่านอีกเรื่องหนึ่งต่อไป เกิดความรู้สึกว่าหนังสือท้าทายให้อ่าน วิจารย์ ประเมินค่าและอยากนำความรู้ที่ได้รับไปใช้

จากขั้นตอนของกลวิธี KWHLAQ สะท้อนให้เห็นว่า กลวิธีดังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านได้ ดังที่พนิดา สมัยคมสัน (2555: 48) ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิค KWL Plus ต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดราชโอรส ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ในการอ่านโดยรวมจากการทดสอบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนี้รัตนา เจริญพลพงศ์ (2550: 53) ได้ศึกษาผลของการสอนอ่านโดยใช้กลวิธี KWL-Plus ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยกลวิธีการสอนอ่านแบบ KWL-Plus มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนมีแรงจูงใจในการอ่านเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธี KWL-Plus เช่นเดียวกับธัญเทพ กองสุข (2557: 77) ที่ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ KWLH PLUS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH PLUS มีความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีแบบปกติมีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ KWLH Plus ในขณะที่ประกายมาศ ทองหมื่น (2554: 54) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ในการอ่านของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ โดยพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกในระดับดีเรียงคะแนนเฉลี่ยจาก

มากไปหาน้อย ดังนี้ การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การให้ความร่วมมือในกิจกรรม ความพึงพอใจในการทำกิจกรรม ความกระตือรือร้นในขณะที่กำลังเรียน ความสนใจในการเรียน การแสดงความคิดเห็น การคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่านักเรียน มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนและสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้

จากข้อมูลเบื้องต้นของกลวิธี KWHLAQ ผู้วิจัยเล็งเห็นว่ากลวิธีการสอนนี้จะสามารถ พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและจะส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ เนื่องจากเป็นกลวิธีที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการอ่านและ ต่อยอดองค์ความรู้ไปสู่การบูรณาการกับศาสตร์ด้านอื่น ๆ อีกทั้งยังสอดแทรกกิจกรรมที่น่าสนใจ ทำทลายความสามารถ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความที่สูงขึ้น และเสริมสร้างให้มีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้นได้อีกด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ กับการจัดการเรียนรู้ตามแนว การสอนแบบปกติ

ความสำคัญของงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบผลของการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ และนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านสำหรับครูภาษาไทย นำไปพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ในระดับชั้นอื่น ๆ และยังเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้นักเรียน มีนิสัยรักการอ่าน อันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ และการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 11 ห้องเรียน เป็นจำนวนนักเรียน 443 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 82 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เนื่องจากจัดแบ่งชั้นเรียนแบบคละความสามารถ แล้วจับฉลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 41 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 41 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบปกติ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการสอน แบ่งเป็น
 - 1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ
 - 1.2 การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความ
 - 2.2 นิสัยรักการอ่าน

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาทดลองจำนวน 12 คาบ คาบละ 50 นาที โดยแบ่งเป็นขั้นการปฐมนิเทศทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 1 คาบ ขั้นการสอน 12 คาบ และทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 15 คาบ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้พิจารณาจากตัวชี้วัดและเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในหลักสูตรการศึกษาแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยคัดเลือกเนื้อหาตามความสนใจและวัยของผู้เรียน มีประเภทที่ใช้ในการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. นิทาน
2. บทร้อยกรอง
3. เรื่องสั้น
4. วรรณคดี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ หมายถึง การจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่าน จับใจความ ในรายวิชาเสริมทักษะภาษาไทย โดยใช้กลวิธี KWHLAQ ซึ่งพัฒนามาจากกลวิธี KWL ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) โดยจอห์น บาเรลล์ (John Barrell) มีกระบวนการที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้เดิม ค้นหาจุดมุ่งหมายในการอ่าน สืบค้นข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลายนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาต่อยอดเป็นชิ้นงาน รวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมผ่านแนวทางการสืบค้น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้น K (Know) หรือขั้นเคยรู้

ผู้สอนกระตุ้นความรู้เดิมด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น รูปภาพ วิดีโอหรือการ์ตูน แล้วให้ผู้เรียนระบุสิ่งที่เคยรู้เกี่ยวกับหัวข้อในสื่อที่ผู้สอนเตรียมมาให้ลงในตาราง KWHLAQ ช่อง K

ขั้นที่ 2 ขั้น W (Want) หรือขั้นอยากรู้

ผู้เรียนระบุคำถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้เพิ่มเติมจากสื่อที่ผู้สอนนำมาให้ลงในตาราง KWHLAQ ช่อง W

ขั้นที่ 3 ขั้น H (How) หรือ ขั้นค้นคว้า

ผู้เรียนระบุวิธีการแสวงหาความรู้ เช่น สืบค้นจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อตอบคำถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ โดยวางแผนการสืบค้นแล้วเขียนลงในตาราง KWHLAQ ช่อง H

ขั้นที่ 4 ขั้น L (Learning) หรือ ขั้นเรียนรู้

ผู้สอนเตรียมบทอ่านมาให้ผู้เรียนศึกษา ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องที่ผู้สอนกำหนดให้ แล้วระบุสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้จากบทอ่านพร้อมทั้งเขียนตอบในสิ่งที่ตนเองได้ตั้งคำถามไว้ในตาราง KWHLAQ ช่อง L ผู้สอนสุ่มถามผู้เรียนเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับคำถามที่ผู้เรียนตั้งไว้และคำตอบที่ได้จากการอ่าน แล้วสรุปเรื่องราวที่อ่านทั้งหมดในรูปแบบข้อความสั้น ๆ ด้วยตนเอง

หากมีคำถามใดที่ยังไม่มีคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ให้ผู้เรียนนำคำถามนั้นกลับไปสืบค้นเพิ่มเติมตามวิธีการที่ระบุไว้ในขั้น H

ขั้นที่ 5 ขั้น A (Apply) หรือ ขั้นประยุกต์ใช้

ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ โดยนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ตามความสนใจ เช่น สรุปความรู้เป็นคำคม แต่งคำประพันธ์ วาดภาพการ์ตูน แต่งเพลง ฯลฯ โดยระบุวิธีการ นำเสนอแบบร่างผลงานลงในตาราง KWHLAQ ช่อง A ผู้เรียนนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียนและให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ 6 ขั้น Q (Question) หรือ ขั้นตั้งคำถาม

ผู้เรียนตั้งคำถามที่อยากรู้เพิ่มเติมจากเรื่องที่อ่านหลังจากทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว จำนวน 3 ข้อ แล้วระบุคำถามลงในตาราง KWHLAQ ช่อง Q ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับคำถามที่สนใจด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับหลังจากการสืบค้นมาอภิปรายร่วมกันในคาบต่อไป

2. การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาเสริมทักษะภาษาไทย ที่ผู้สอนจัดทำขึ้นตามแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ผู้สอนสร้างความสนใจ โดยใช้วิธีสนทนา ตั้งคำถามหรือใช้สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เกม รูปภาพ การ์ตูน เพลง คลิปวิดีโอ ฯลฯ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวในการเรียนรู้ร่วมกับบทพจนานุกรมความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่ด้วยการสนทนา ชักถาม อภิปราย แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาใหม่

ขั้นกระบวนการเรียนรู้

ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และขอบเขตเนื้อหา เพื่อเป็นการบอกให้ผู้เรียนทราบว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะได้ความรู้และฝึกความสามารถทางการอ่านในด้านใด ผู้สอนอธิบายหลักการ ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน จากนั้นให้ผู้เรียนทำแบบฝึกการอ่านจากเรื่องที่กำหนดให้ โดยผู้สอนติดตาม ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน อธิบายร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการอ่านต่อไป

ขั้นสรุป

ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้ แล้วตรวจแบบฝึกหัด ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามคำแนะนำของผู้สอน ทบทวนแนวทางในการอ่านเพื่อนำไปใช้ในการฝึกอ่านครั้งต่อไป

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการระบุจุดมุ่งหมาย สรุปสาระสำคัญหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน วัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดระดับของความสามารถในการอ่านจับใจความโดยสังเคราะห์แนวคิดมาจากกรมิวิชาการและสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ ดังนี้

- 1) เข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏในเนื้อเรื่องตามบริบทของเรื่องที่อ่าน
- 2) ระบุจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
- 3) สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน
- 4) นำความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไปใช้ได้

4. นิสัยรักการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการอ่านอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความเคยชินและทำเป็นนิสัย ชอบอ่านหนังสือและสามารถอ่านสารได้ทุกประเภท ทุกที่ ทุกโอกาส มีความพอใจที่จะอ่านโดยไม่ต้องมีผู้ใดบังคับ ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบวัดนิสัยรักการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ โดยกำหนดองค์ประกอบนิสัยรักการอ่าน 3 ด้านซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดของสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ บันลือ พฤกษะวัน กัลยา ยวนมาลัย และสมบัติ จำปาเงิน ดังนี้

1. เจตคติที่มีต่อการอ่าน

เจตคติที่มีต่อการอ่าน คือ ความปรารถนาที่จะอ่านและความสนุกสนานในการอ่านและการเห็นคุณค่าในเรื่องที่อ่าน ทศนคติที่ดีต่อการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ หากเด็กมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านก็จะมีนิสัยรักการอ่าน ชอบอ่านหนังสือได้หลายประเภท หลายรส

2. ความสนใจในการอ่าน

ความสนใจในการอ่าน คือ ความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นธรรมชาติวิสัยของมนุษย์อยากรู้อะไรของคนอื่น อยากรู้ความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อยากรู้มีความรู้ในเรื่องทั่ว ๆ ไป อยากรู้อะไรที่เป็นข่าว ฯลฯ จึงจำเป็นต้องชวนหาหนังสืออ่านตามที่ตนอยากรู้

3. การอ่านอย่างสม่ำเสมอ

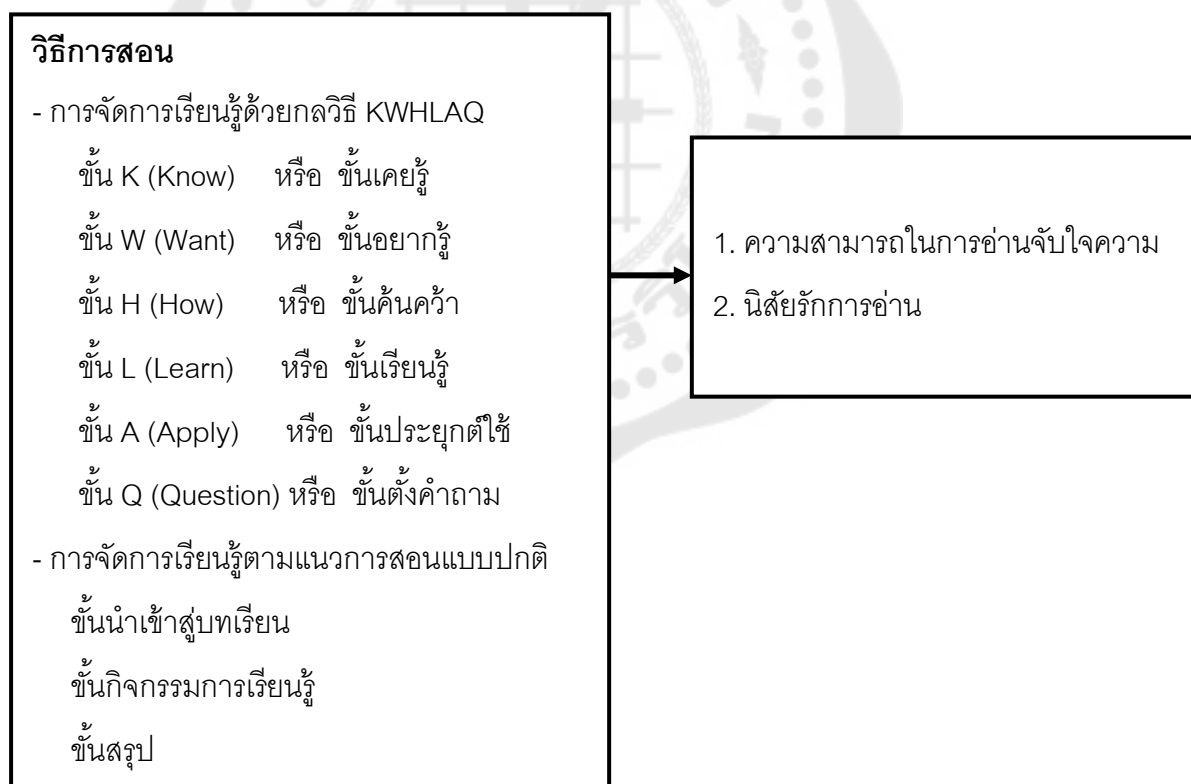
การอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ คือ ความถี่ในการอ่านซึ่งเป็นคุณลักษณะด้านความรักในการอ่านว่าจะต้องอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ทั้งด้านการเรียนการปรับปรุงตนเองและคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า กลวิธี KWHLAQ สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านได้ ดังที่ รัตนา เจงพิบูลพงศ์ (2550: 53) ได้ศึกษาผลของการสอนอ่านโดยใช้กลวิธี KWL-Plus ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยกลวิธี KWL PLUS มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนมีแรงจูงใจในการอ่านเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธี KWL PLUS จากผลการวิจัยดังกล่าว การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธี KWHLAQ
 - 1.1 ความเป็นมาของแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ
 - 1.2 ความหมายของกลวิธี KWHLAQ
 - 1.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ
 - 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
 - 2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 2.3 องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ
 - 2.4 ความสามารถในการอ่านจับใจความ
 - 2.5 หลักการสอนอ่านจับใจความ
 - 2.6 การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ
 - 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน
 - 3.1 ความหมายของนิสัยรักการอ่าน
 - 3.2 องค์ประกอบของนิสัยรักการอ่าน
 - 3.3 การสร้างนิสัยรักการอ่าน
 - 3.4 การวัดและประเมินนิสัยรักการอ่าน
 - 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน

1. การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ

1.1 ความเป็นมาของแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ

KWHLAQ เป็นกลวิธีที่บาเรลล์ (Barell, 2008: 6) พัฒนาต่อยอดจากกลวิธี KWL ซึ่งเป็นกลวิธีส่งเสริมการอ่านด้วยการกระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิมและสร้างจุดมุ่งหมายในการอ่าน ดังที่วัชรา เล่าเรียนดี (2547: 90) กล่าวว่า KWL เป็นกลวิธีที่สามารถใช้สอนอ่านเพื่อทำความเข้าใจด้วยการให้นักเรียนอ่านและเขียนข้อความลงในช่องที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง อีกทั้งยังพัฒนาความสามารถในการอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น ส่วนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) บาเรลล์ Barell (2008: 3) กล่าวว่า การเรียนรู้จากปัญหาเป็นกระบวนการของการสำรวจเพื่อจะตอบคำถามสิ่งที่อยากรู้ อยากเห็น ข้อสงสัยและความไม่มั่นใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติในชีวิตจริงที่มีความซับซ้อน ปัญหาที่ใช้ในกระบวนการเรียนรู้จะเป็นปัญหาที่ไม่ชัดเจน มีความยากหรือข้อสงสัยมากสามารถตอบคำถามได้หลายคำตอบ เช่นเดียวกับบอรัสและแทมบลิน (Barrows; & Tamblyn. 1980: 18 อ้างอิงจาก พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2538: 42) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานว่าเป็นการเรียนรู้ที่เป็นผลของกระบวนการทำงานที่มุ่งสร้างความเข้าใจและหาทางแก้ปัญหา ตัวปัญหาจะเป็นจุดตั้งต้นของกระบวนการเรียนรู้และเป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาด้วยเหตุผลและการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการเพื่อสร้างความเข้าใจกลไกของตัวปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา

กลวิธี KWHLAQ ได้รับการพัฒนาจากกลวิธี KWL ด้วยการเพิ่มขั้นตอน H (How) ขั้นตอน A (Apply) และขั้นตอน Q (Question) ที่ได้รับแนวคิดมาจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) เพื่อใช้กระบวนการสืบเสาะในการค้นหาความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้นั้นมาประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นหรือในชีวิตประจำวันได้ โดยขั้น H (How) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนคิดหาวิธีค้นคว้าคำตอบที่ตนเองต้องการรู้ ขั้น A (Apply) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านออกมาในรูปแบบต่าง ๆ และขั้น Q (Question) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนตั้งคำถามชุดใหม่ที่สนใจเพื่อต่อยอดการเรียนรู้ ซึ่งทั้ง 3 ขั้นนี้สอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ศรีรัตน์ เจิงกลิ่นจันทร์ (2538: 54) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมส่งเสริม รักการอ่านควรมีความเข้าใจสามารถทำให้นักคิดที่เป็นเป้าหมายเกิดความอยากอ่านหนังสือ และควรเป็นกิจกรรมที่จูงใจให้เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉานเพื่อจะได้รู้เรื่องราวที่น่าสนใจที่มีอยู่ในหนังสือ รวมทั้งควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้น แนะนำให้อยากรู้ อยากเห็นเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีอยู่

ในหนังสือ อยากอ่านให้รู้รอบและลึกซึ้ง เปิดความคิดให้กว้าง เมื่ออ่านแล้วก็อยากอ่านอีกเรื่องหนึ่งต่อไป เกิดความรู้สึกว่าหนังสือท้าทายให้อ่าน ให้วิจารณ์ ให้ประเมินค่า ให้อยากนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กลวิธี KWHLAQ จึงเป็นกลวิธีที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้เดิม ค้นหาจุดมุ่งหมายในการอ่าน สืบค้นข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลายนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาต่อยอดเป็นชิ้นงานรวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมผ่านแนวทางการสืบค้น 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้น K (Know) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนได้สำรวจความรู้เดิมที่ตนเคยรู้ ขั้น W (Want) คือ ขั้นที่ผู้เรียนระบุสิ่งที่ตนเองต้องการรู้และจำเป็นต้องหาข้อมูลเพิ่มเติม ขั้น H (How) คือ ขั้นที่ผู้เรียนระบุวิธีการที่จะเข้าถึงแหล่งข้อมูล เพื่อค้นคว้าหาคำตอบที่ต้องการภายใต้เวลาที่จำกัด ขั้น L (Learning) คือ ขั้นที่ผู้เรียนระบุสิ่งที่ได้เรียนรู้ ขั้น A (Apply) คือ ขั้นที่ผู้เรียนประยุกต์ใช้ข้อมูลและผลการค้นคว้ากับวิชาต่าง ๆ หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และขั้น Q (Question) คือ ชุดคำถามใหม่ที่เกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะต้องค้นหาคำตอบเหล่านั้นด้วยตนเองเพื่อเติมเต็มความรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.2 ความหมายของกลวิธี KWHLAQ

กลวิธี KWHLAQ หมายถึง กลวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากกลวิธี KWL ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) โดยกลวิธี KWHLAQ มีกระบวนการที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้เดิม ค้นหาจุดมุ่งหมายในการอ่าน สืบค้นข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลายนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาต่อยอดเป็นชิ้นงานรวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามเพื่อเป็นจุดเริ่มต้น ในการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมผ่านแนวทางการสืบค้น 6 ขั้นตอน บาเรลล์(Barell, 2008: 6) ได้อธิบายกระบวนการของกลวิธี KWHLAQ ไว้ดังนี้

ขั้น K (Know) หมายถึง การสำรวจความรู้เดิมของผู้เรียนว่ามีอะไรบ้างที่ตนรู้เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการเรียนรู้ทั้งหมดเพราะเป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมที่เคยมีกับสิ่งที่กำลังจะเรียนรู้

ขั้น W (Want) หมายถึง ผู้เรียนต้องการที่จะรู้หรือจำเป็นต้องรู้อะไร มีอะไรที่นักเรียนอยากรู้ โดยให้ระบุคำถามของตนเองแล้วให้จดคำถามไว้ เพื่อค้นหาคำตอบ

ขั้น H (How) หมายถึง นักเรียนจะทำการอย่างไรในการค้นหาคำตอบ สิ่งนี้เป็นความท้าทายให้กับผู้เรียนว่าจะหาคำตอบได้อย่างไร ในการนี้ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนในการจัดระเบียบการหาคำตอบ (สืบเสาะ หรือ Investigations) ที่จะดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียน

การสอนตามแนวคิดของผู้สอนแม้ว่าวิธีการนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้เรียน แต่ก็อนุญาตให้ผู้สอนคอยให้คำแนะนำและความช่วยเหลือในการสืบเสาะหาความรู้

ขั้น L (Learn) หมายถึง ผู้เรียนได้เรียนรู้และผู้สอนได้เรียนรู้อะไรบ้าง ตลอดระยะเวลาการหาคำตอบ ผู้สอนจะบอกให้ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับข้อค้นพบหรือเอกสารที่แนะนำมาแลกเปลี่ยนกันผู้เรียนคนอื่น

ขั้น A (Apply) หมายถึง ผู้เรียนจะประยุกต์ใช้ข้อมูลได้อย่างไร ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรไปกับสิ่งที่ค้นพบและสามารถบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ ได้อย่างไร สามารถแสดงออกมาในรูปแบบของการนำเสนอหรือสร้างชิ้นงาน

ขั้น Q (Questions) หมายถึง หลังจากที่ได้สืบค้นข้อมูลแล้ว คำถามชุดใหม่ที่เกิดขึ้นคืออะไร เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนไปสืบเสาะหาความรู้เพิ่มเติม

1.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ

บาเรลล์ (Barell, 2008: 85) ได้อธิบายกระบวนการของกลวิธี KWHLAQ ไว้ดังนี้

ขั้น K (Know) คือ ขั้นที่ผู้สอนสำรวจความรู้เดิมของผู้เรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมที่เคยมีกับสิ่งที่กำลังจะเรียนรู้

ขั้น W (Want) คือ ขั้นที่ผู้เรียนระบุสิ่งที่ต้องการจะรู้หรือจำเป็นต้องรู้ โดยให้เขียนคำถามของตัวเองแล้วให้จดไว้เพื่อค้นหาคำตอบ

ขั้น H (How) คือ ขั้นที่ผู้เรียนระบุวิธีการในค้นหาคำตอบ ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบด้วยวิธีการที่หลากหลายและสามารถช่วยผู้เรียนในการจัดระเบียบการหาคำตอบไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน

ขั้น L (Learn) คือ ขั้นที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งจากผู้สอนและการสืบค้นความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองโดยผู้สอนสามารถแบ่งปันข้อค้นพบของนักเรียนเป็นกิจกรรมปิดท้ายการจัดการเรียนการสอน

ขั้น A (Apply) คือ ขั้นที่ผู้เรียนประยุกต์ใช้ข้อมูล ความรู้ที่ได้รับหรือข้อค้นพบต่าง ๆ โดยบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ และแสดงออกมาในรูปแบบของการนำเสนอหรือสร้างชิ้นงาน

ขั้น Q (Questions) คือ ขั้นที่ผู้เรียนตั้งคำถามขึ้นมาใหม่หลังจากที่ได้สืบค้นข้อมูลแล้ว เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนไปสืบเสาะหาความรู้เพิ่มเติม

บาเลนกาและรอน แบรินดท์ (James, Bellanca; & Ron, Brandt อ้างอิงจากวรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, 2554: 85) ได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์ปัญหาจริงหรือจำลอง ของกลวิธี KWHLAQ ไว้ดังนี้

K (Know) หมายถึง อะไรที่ผู้เรียนคิดว่าตนรู้หรือการสำรวจความรู้เดิม

W (Want) หมายถึง อะไรที่ผู้เรียนต้องการและจำเป็นต้องหาข้อมูลเพิ่มเติม

H (How) หมายถึง ผู้เรียนจะทำอย่างไรเพื่อค้นคว้าหาคำตอบที่ต้องการและ จะเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างไรภายใต้เวลาที่จำกัด

L (Learning) หมายถึง นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างเมื่อการค้นคว้าสิ้นสุดลง

A (Apply) หมายถึง การประยุกต์ใช้ข้อมูลและผลการค้นคว้ากับวิชาต่าง ๆ หรือ ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

Q (Question) หมายถึง คำถามชุดใหม่ที่เกิดขึ้นหลังจากการค้นคว้าแล้วเราจะ หาคำตอบเหล่านั้นได้อย่างไรในวิชาหรือบทเรียนถัดไป

จาก 6 ขั้นตอนของกลวิธี KWHLAQ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ขั้นตอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและ บริบทในการจัดการการสอน สรุปเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้น K (Know) หรือ ขั้นเคยรู้

ผู้สอนกระตุ้นความรู้เดิมด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น รูปภาพ วิดีโอหรือการ์ตูน แล้วให้ ผู้เรียนระบุสิ่งที่เคยรู้เกี่ยวกับหัวข้อในสื่อที่ผู้สอนเตรียมมาให้ลงในตาราง KWHLAQ ช่อง K

ขั้นที่ 2 ขั้น W (Want) หรือ ขั้นอยากรู้

ผู้เรียนระบุคำถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้เพิ่มเติมจากสื่อที่ผู้สอนนำมาให้ ลงในตาราง KWHLAQ ช่อง W

ขั้นที่ 3 ขั้น H (How) หรือ ขั้นค้นคว้า

ผู้เรียนระบุวิธีสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สืบค้นจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อตอบคำถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ โดยวางแผนการสืบค้น แล้วเขียนลงในตาราง KWHLAQ ช่อง H

ขั้นที่ 4 ขั้น L (Learning) หรือ ขั้นเรียนรู้

ผู้สอนเตรียมบทอ่านมาให้ผู้เรียนศึกษา ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องที่ผู้สอนกำหนดให้ แล้วระบุสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้จากบทอ่านพร้อมทั้งเขียนตอบในสิ่งที่ตนเองได้ตั้งคำถามไว้ลงใน ตาราง KWHLAQ ช่อง L ผู้สอนสุ่มถามผู้เรียนเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับคำถามที่ผู้เรียนตั้งไว้และ

คำตอบที่ได้จากการอ่าน แล้วสรุปเรื่องราวที่อ่านทั้งหมดในรูปแบบข้อความสั้น ๆ ด้วยตนเอง หากมีคำถามใดที่ยังไม่มีคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ให้ผู้เรียนนำคำถามนั้นกลับไปสืบค้นเพิ่มเติมตามวิธีการที่ระบุไว้ในขั้น H

ขั้นที่ 5 ขั้น A (Apply) หรือ ขั้นประยุกต์ใช้

ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ โดยนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ตามความสนใจ เช่น สรุปความรู้เป็นคำคม แต่งคำประพันธ์ วาดภาพการ์ตูน แต่งเพลง ฯลฯ โดยระบุวิธีการ นำเสนอแบบร่างผลงานลงในตาราง KWHLAQ ช่อง A ผู้เรียนนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียนและให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ 6 ขั้น Q (Question) หรือ ขั้นตั้งคำถาม

ผู้เรียนตั้งคำถามที่อยากรู้เพิ่มเติมจากเรื่องที่อ่านหลังจากทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว จำนวน 3 ข้อ แล้วระบุคำถามลงในตาราง KWHLAQ ช่อง Q ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับคำถามที่สนใจด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับหลังจากการสืบค้นมาอภิปรายร่วมกันในคาบต่อไป

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ, KWL, KWL PLUS, และ KWLH PLUS

เนื่องจากกลวิธี KWHLAQ ยังไม่เป็นที่แพร่หลายในบริบทของการสอนภาษาในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี KWHLAQ ได้แก่ กลวิธี KWL, KWL PLUS และ KWLH PLUS เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัยต่อไป

ณัฐกรณ์ คำชะอม (2558: 87) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองและพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาที่ใช้การสืบค้นแบบ KWHLAQ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 35 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากปัญหาที่ใช้การสืบค้นแบบ KWHLAQ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติ t-test for Dependent ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมืองของนักเรียนหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาที่ใช้การสืบค้นแบบ KWHLAQ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 74.28 คะแนนเฉลี่ยระดับดีมาก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 คะแนนเฉลี่ยระดับดีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.15 ของนักเรียนทั้งหมด โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ที่

ระดับร้อยละ 78.84 สามารถแปลผลอยู่ในระดับดีมาก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองและพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาที่ใช้การสืบค้นแบบ KWHLAQ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธัญเทพ กองสุข (2557: 77) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ KWLH PLUS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ KWLH PLUS แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและแบบวัดความสามารถในการอ่านสรุปความ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติ t-test for Independent และ t-test for Dependent ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH PLUS มีความสามารถในการอ่านจับใจความและความสามารถในการเขียนสรุปความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการอ่านจับใจความและความสามารถในการเขียนสรุปความสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พนิดา สมัยคมสัน (2555: 48) ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิค KWL Plus ต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดราชโอรส กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 46 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL PLUS และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติ t-test for Dependent ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ในการอ่านโดยรวมจากการทดสอบความสามารถในการอ่านก่อนและหลังเรียนความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ KWL PLUS อยู่ในระดับสูง

มนภรณ์ ใจรู้รอบ (2551: 92) ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนดอนเจดีย์พิทยาคม จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL PLUS แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และแบบสอบถามนักเรียนที่มีต่อการจัด

การเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL PLUS แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL PLUS อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนเห็นด้วยมากในด้านประโยชน์ที่ได้รับด้านการจัดการเรียนรู้และด้านบรรยากาศการเรียนรู้ตามลำดับ

รัตนา เจงพิบูลพงศ์ (2550: 53) ได้ศึกษาผลของการสอนอ่านโดยใช้กลวิธี KWL-Plus ที่มีผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 1 ห้องเรียนรวม 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านด้วยกลวิธี KWL PLUS แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติ t-test for Dependent ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยกลวิธี การสอนอ่านแบบ KWL PLUS มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนมีแรงจูงใจในการอ่านเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้กลวิธี KWL PLUS

อาภรณ์พรณ พงษ์สวัสดิ์ (2550: 93) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน จับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2550 จำนวน 49 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติ t-test for Dependent ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความนิทานอยู่ในระดับสูงมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความร้อยกรองอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนมีความเห็นว่า เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นว่า ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนตลอดเวลา และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ นักเรียนมีความเห็นว่า นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันและในวิชาอื่น ๆ ได้

ยูนิส (Youniss, 2013: Abstract) ได้ศึกษาผลการใช้กลวิธี KWL เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน เกรด 8 ใน Khanyounis Governorate กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน เกรด 8 จำนวน 82 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธี KWL และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติ t-test for Dependent และ t-test for Independent ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWL มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่า และพบว่าทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWL แตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWL มีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่า

อัสติติ (Astitti, 2014: Abstract) ได้พัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธี KWL ของนักเรียนเกรด 8 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธี KWL ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลักการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWL สูงขึ้น และพบว่านักเรียนเห็นด้วยในการจัดการเรียนการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค KWL

ฮัมดัน (Hamdan, 2014: 279) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค KWL PLUS ของนักเรียนจอร์แดน เกรด 10 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL PLUS มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ, KWL PLUS, และ KWLH PLUS พบว่าจากงานวิจัยข้างต้น ใช้เครื่องมือในการวิจัยลักษณะเดียวกัน คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสอบถามความพึงพอใจ รวมทั้งใช้สถิติ t-test for Dependent และ t-test for Independent ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลวิธีดังกล่าวสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการอ่านประเภทอื่น ๆ ได้ รวมทั้งนักเรียนกลุ่มตัวอย่างยังมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธีดังกล่าว และมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น การวิจัยในครั้งนี้จึงเลือกใช้กลวิธี KWHLAQ ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี KWHLAQ แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและแบบวัดนิสัยรักการอ่าน ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดของเครื่องมือวิจัยในบทต่อไป

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญของการอ่านเพื่อการค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน อีกทั้งยังเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านหนังสือทุกชนิด เพราะการอ่านจับใจความ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเนื้อเรื่องและจับประเด็นของเรื่องได้อย่างถูกต้อง ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546: 188) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การมุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนของใจความสอดคล้องกับที่กิตติชัย พินโน (2554: 155) ผกาศรี เียนบุตร (2542: 137) และแวมยุรา เหมือนนิล (2553: 12) ให้ความหมายว่า การอ่านจับใจความคือการมุ่งค้นหาและเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เนื้อเรื่อง ข้อมูล ความรู้ ความคิด จุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องและทัศนะของผู้เขียน ส่วนกัลยา ยวนมาลัย (2539: 32) และศิริพร ลิ้มตระกูล (2545: 25) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความในลักษณะเดียวกันว่า เป็นการอ่านจับประเด็นสำคัญให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็นอะไร ในขณะที่สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 88) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่าเป็นกระบวนการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยคและข้อความสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของเรื่องนอกจากนี้ บรรเทา กิตติศักดิ์ (2537: 117) ยังได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสอดคล้องกับฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 45) ไว้ว่าการอ่าน

จับใจความเป็นการอ่านขั้นรายละเอียดที่ต้องรับรู้เนื้อเรื่อง เข้าใจเนื้อเรื่อง ระบุความสำคัญว่ากล่าวถึงใครหรืออะไร ได้ความรู้จากสิ่งที่อ่านโดยสามารถตอบคำถามและสรุปเรื่องได้

จากความหมายของการอ่านจับใจความดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านอย่างมีจุดหมายโดยจับประเด็นสำคัญได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อมูล ความรู้ แนวคิด หรือข้อคิดเห็นอะไร ด้วยการสรุปได้ครบถ้วนด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

3.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญอย่างยิ่งในยุคที่ข้อมูลสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพราะเป็นทักษะพื้นฐานของการอ่านที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องและสามารถนำสาระที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการศึกษาและการดำเนินชีวิต นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

ศิวกานต์ ปทุมสูติ (2540: 15) และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 159) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความคิด ส่งเสริมการพัฒนาชีวิตและความสามารถในการอ่านของคนในชาติแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของชาติ ในขณะที่บันลือ พุกกะวัน (2538: 48) และเบญจรัตน์ ปิ่นเวหา (2549: 49) กล่าวสอดคล้องกันว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องและได้รับความรู้จากเรื่องที่อ่านจึงก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งความรู้ ความบันเทิง และได้พัฒนาทักษะทางภาษา สอดคล้องกับที่ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2557: 23) และศิวพร โกศิยะกุล (2546: 13) ได้กล่าวไว้ว่าการอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่ทำให้ได้รู้จักโลกที่กว้างขึ้น ช่วยในการปรับตัวให้ทันต่อโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าต่าง ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เกิดประโยชน์แก่มนุษย์ทุกด้านทุกโอกาสทั้งในด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ การประกอบอาชีพและการพักผ่อนหย่อนใจ

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความที่นักวิชาการได้กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่าการอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองเป็นการอ่านที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน อีกทั้งการอ่านจับใจความยังให้ประโยชน์ทั้งในด้านการได้รับความรู้และความบันเทิง การทำวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญในการพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนเพื่อให้

นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสารทุกประเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถคัดกรองสาระสำคัญจากสารที่ได้อ่านทุกประเภทได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

3.3 องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่าน สามารถจับใจความหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ มีนักวิชาการที่ได้สรุปองค์ประกอบของการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2543: 25) สรุปองค์ประกอบเบื้องต้นของการอ่านจับใจความไว้ว่า องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ ได้แก่ ความพร้อมของผู้อ่าน ประสบการณ์ ความสนใจ หรือความสามารถพิเศษ พื้นความรู้ แรงจูงใจและหนังสือที่อ่าน ซึ่งกล่าวไว้สอดคล้องกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 164) ที่ได้สรุปองค์ประกอบของการอ่านจับใจความไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ประสบการณ์ของผู้อ่าน หมายถึง เหตุการณ์ที่ได้พบหรือจากการอ่าน และการได้ยิน ประสบการณ์ที่ได้จากการพบเห็นเหตุการณ์ เรียกว่า ประสบการณ์ตรง ส่วนประสบการณ์ที่ได้จากการฟัง เรียกว่า ประสบการณ์รอง ประสบการณ์ทั้งสองนี้จะช่วยให้ผู้อ่านได้รวดเร็วและสามารถจับใจความได้ถูกต้อง

2. ความรู้พื้นฐานของผู้อ่าน หมายถึง ความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจและจับใจความได้

3. วัฒนธรรมของผู้อ่าน หมายถึง สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามแก่หมู่คณะ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ คือ ภาษาพูด

4. ความสนใจของผู้อ่าน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการอ่านจับใจความ ความสนใจที่มีต่อการอ่านจะจูงใจให้ผู้อ่านต้องการอ่านเรื่องที่ตนสนใจ

5. การเรียนรู้ของผู้อ่าน ตามความหมายของบลูม จะเกี่ยวข้องกับการจำ การเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงเกี่ยวข้องกับการจำและเข้าใจ การจำจะจำคำ กลุ่มคำ หลักเกณฑ์และทฤษฎีที่ได้จากการอ่าน ส่วนเข้าใจจะเรียงลำดับเหตุการณ์แล้วสรุปเป็นใจความสำคัญ

6. การทำงานของสายตา สายตาจะรับรู้ตัวอักษรที่เป็นคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราว โดยทั่วไปผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่มีความพร้อมทางสายตาสามารถรับรู้ตัวอักษรที่มีขนาด 16 พ้อยท์ ชัดเจนในระยะ 1 ฟุต การอ่านจับใจความจะเกี่ยวข้องกับการทำงาน

ของสายตา กล่าวคือ ตาจะเคลื่อนไปตามอักษรของแต่ละบรรทัด แล้วส่งไปให้สมองส่วนที่เป็น จักขุประสาทรับรู้และแปลความหมาย

7. พื้นฐานทางภาษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอ่าน โดยเฉพาะการออกเสียงคำที่สายตารับรู้และยังเกี่ยวข้องกับหลักภาษา รวมทั้งโครงสร้างคำ ในประโยคและความหมายของคำพื้นฐานหลักภาษา ก็จะช่วยให้อ่านสามารถจับใจความสาร ที่อ่านได้ถูกต้อง

อัจริยา เกิดผล (2540: 102) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่นำไปสู่ การเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ส่วนคือ

1. ผู้อ่าน เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนแรกที่ทำให้เกิดการอ่าน ถ้าไม่มีผู้อ่าน การอ่านก็จะไม่เกิดขึ้น

2. สารหรือหนังสือหรือตัวอักษร เนื้อหาเรื่องราวและสารจากหนังสือเหล่านั้น จะให้ความคิดแก่ผู้อ่าน ถ้าอ่านไม่ออกหรืออ่านไม่เข้าใจ การอ่านก็ไม่สัมฤทธิ์ผล

3. ความหมาย ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำ การอ่านจึงจะเกิดขึ้นต่อไปได้

4. การเลือกความหมาย ความหมายของคำในภาษาไทยนั้นมีจำนวนไม่น้อยที่มี หลายความหมาย ผู้อ่านจะต้องสามารถพิจารณาเลือกให้ถูกต้องว่าผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายให้คำนั้น หมายความว่าอย่างไร ถ้าผู้แต่งและผู้อ่านมีความเข้าใจตรงกันก็สามารถอ่านได้ความถูกต้อง หากเข้าใจไม่ตรงกันก็จะทำให้เข้าใจผิดได้เช่นกัน

5. การนำไปใช้ การอ่านจะได้รับผลสำเร็จมากน้อยหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับผู้อ่าน เข้าใจความหมายเรื่องราวถูกต้องตามจุดประสงค์ของผู้แต่ง สามารถเลือกสิ่งที่ดีถูกต้องเหมาะสม และนำไปใช้ชีวิตประจำวันตามโอกาสต่าง ๆ ได้ หรือทำประโยชน์ให้ตัวเองและสังคมได้ต่อไปด้วย

บาหยัน อิมสำราญ (2547: 42) กล่าวว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน จับใจความที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ประสพการณ์ของ ผู้อ่าน ดังนี้

1. ประสพการณ์ด้านการอ่าน ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านจะมีโอกาสในการจับประเด็น และพัฒนาความคิดด้านการอ่านได้สูงกว่าผู้ที่ไม่มีความรักการอ่าน

2. ประสพการณ์เกี่ยวกับเรื่องราวและข้อมูลที่อ่าน หากเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องที่เคย ทราบข้อมูลมาบ้างแล้ว จะทำให้ผู้อ่านสามารถจับใจความได้รวดเร็วขึ้น

3. ประสิทธิภาพด้านภาษาและการใช้ภาษา การที่มีผู้อ่านมีความเข้าใจ ความหมายของคำและสำนวนต่าง ๆ จะช่วยให้จับใจความได้รวดเร็วและสามารถนำมาเรียบเรียงความคิดได้อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบได้ดีกว่าผู้มีทักษะน้อยกว่า

4. ประสิทธิภาพด้านความคิด ความคิดของผู้อ่านมีความสำคัญในการช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านและการจับใจความ เพราะผู้ที่มีความคิดกว้างไกลจะทำให้เข้าใจ เรื่องที่อ่านได้รวดเร็วขึ้น

จากองค์ประกอบที่นักวิชาการได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของผู้อ่าน ความรู้ทางหลักภาษาและการใช้หลักภาษาตลอดจนความสนใจในการอ่าน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้สอนจึงควรค้นหาวิธีการสอนอ่านที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อให้นักเรียนสามารถจับประเด็นสำคัญต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ของการอ่านจับใจความ ความรู้เรื่ององค์ประกอบในการจับใจความสำคัญจึงเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดแนวทางจัดการเรียนการสอนและสร้างเครื่องมือที่ใช้ความสามารถในการอ่านจับใจความของการวิจัยครั้งนี้

3.4 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

ความสามารถในการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพทางภาษาที่จะทำให้สามารถเข้าใจความหมายในระดับคำ ประโยค ข้อความ ตลอดจนการแปลความ การตีความ สรุปความและสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง ครบถ้วน โดยมีนักวิชาการกล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความ ดังนี้

รัญจิต แก้วจำปา (2544: 15) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ว่าเป็น ความสามารถที่จะจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน ถูกต้อง ตรงตามเจตนาของผู้ส่งสาร ส่วนนุชน้อย สติรอังกูร (2538: 55) และศิริพร ลิ้มตระการ (2545: 25) กล่าวถึง ความสามารถในการอ่านจับใจความสอดคล้องกันว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ คือ ความสามารถในการเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องสำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน และสามารถจับประเด็นให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็นอะไร ในขณะที่แววมยุรา เหมือนนิล (2553: 16) กล่าวว่า พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความสามารถในการอ่าน จับใจความได้ อาจพิจารณาจากความสามารถในการจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน เล่าเรื่องได้

โดยใช้คำพูดของตนเองตลอดจนสามารถจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญและสามารถกล่าวสรุปได้

สเตรงและแตรกซ์เลอร์ (Strang, 1961: 55) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นความสามารถในการรับรู้หลายละเอียดต่าง ๆ ของเรื่อง สามารถจัดลำดับเหตุการณ์และทราบถึงจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ในขณะที่โลโน (Lono, 1987: 67) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความว่า เป็นความสามารถที่ผู้อ่านรับรู้ข้อเท็จจริง ใจความสำคัญของเรื่องและสามารถตีความหรือประเมินความจากเรื่องที่อ่านได้

จากการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า ความสามารถในการจับใจความ คือ ความสามารถที่ผู้อ่านระบุสาระสำคัญหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ เล่าเรื่องโดยใช้คำพูดของตนเองและสรุปเรื่องที่อ่านได้

3.5 ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความ

กรมวิชาการ (2546: 190) เสนอว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความอาจพิจารณาได้จากลักษณะ ต่อไปนี้

1. การจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าเรื่องโดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำจากเรื่องที่อ่านในสิ่งที่เหมาะสมเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ วันที่ เป็นต้น
3. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
4. การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็นหรือจินตนาการได้
5. การรวบรวมความรู้ใหม่กับข้อมูลที่มีอยู่แล้วได้
6. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้
7. การใช้ตัวอย่างประกอบได้
8. การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญได้
9. การกล่าวสรุปได้

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2537: 54) กล่าวถึงระดับความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. ผู้อ่านสามารถชี้คำสรรพนามที่ใช้แทนนาม หาประโยคสำคัญ ตั้งหัวข้อเรื่อง การเก็บใจความสำคัญ การหาความจริงจากเรื่อง การดำเนินตามคำสั่ง การเก็บใจความสำคัญ การหาความจริงจากเรื่อง

2. ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้ สามารถกล่าวสรุป คาดคะเน เหตุการณ์ล่วงหน้า เข้าใจสำนวนภาษา ตั้งหัวข้อเรื่อง เก็บใจความสำคัญและรายละเอียดสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน สามารถเปรียบเทียบและเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุผล และความสามารถในการระบุอุปนิสัยของบุคคลในเรื่อง

3. ผู้อ่านสามารถแยกแยะความจริงกับความคิดเห็น หาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้อง พิจารณาเหตุผล ความเหมาะสมและคุณค่า ระบุวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง เมื่อผู้อ่านมีความสามารถหรือมีประสิทธิภาพในการอ่านที่ดี ถูกต้อง ก็จะนำไปสู่การอ่านที่สัมฤทธิ์ผล

อัมพร สุขเกษม (2539: 25) กล่าวถึงระดับในการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. ค้นหาความหมายและรวบรวมความหมายของใจความหลาย ๆ ใจความด้วยกัน

2. ค้นหาข้อความที่เขียนแสดงสาระสำคัญของเนื้อเรื่องอย่างกระจ่างแจ้ง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมความคิดของเนื้อเรื่องได้

3. ระบุจุดมุ่งหมาย ความสนใจหรือความคิดของผู้เขียน

4. ค้นหาความหมายของคำที่ไม่คุ้นเคยจากข้อความหรือสามารถตัดสินใจได้ว่า ในบรรดาความหมายหลาย ๆ คำนั้น ความหมายใดจะเหมาะสมกับคำในข้อความนั้น

5. คาดคะเนเรื่องราวที่เกิดขึ้น ก่อนและหลังเรื่องที่อ่านได้

จากที่นักวิชาการได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความพิจารณาได้หลายลักษณะ เช่น เข้าใจความหมายของคำตามบริบทในเนื้อเรื่อง จัดลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่องได้ เล่าเรื่องหรือสรุปเรื่องด้วยภาษาของตนเอง ระบุจุดประสงค์หรือเป้าหมายของผู้เขียนได้ สำหรับระดับความสามารถในการจับใจความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ 1) เข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏในเนื้อเรื่องตามบริบทของเรื่องที่อ่าน 2) ระบุจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง 3) สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน และ 4) นำความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ได้

3.5 หลักการสอนอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นความสามารถในการค้นหาสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะต้องมีหลักการและขั้นตอนในการฝึกอ่านจับใจความเพื่อให้สามารถจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีนักวิชาการเสนอหลักการสอนอ่านจับใจความ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546: 189) กำหนดขั้นตอนในการอ่านจับใจความไว้ เพื่อเป็นแนวทางการสอนอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไรบ้าง จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านโดยละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน
3. อ่านซ้ำเฉพาะตอนที่沒เข้าใจและตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอน ถูกต้อง
4. ทดสอบความเข้าใจ ด้วยการตอบคำถามสั้นๆ เกี่ยวกับประเด็นของเรื่องและใจความสำคัญ เช่น ถามว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เป็นต้น
5. เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเองที่ทำให้เข้าใจเรื่องได้ชัดเจน ถูกต้อง

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545: 7) ได้เสนอแนวทางการสอนอ่านจับใจความไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 อ่านเร็ว เป็นการอ่านคร่าวๆ อ่านเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบให้พอเข้าใจเรื่องให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า เรื่องที่อ่านจบไปแล้ว มีเนื้อหาเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

ขั้นที่ 2 อ่านเก็บรายละเอียดเป็นการอ่านทวนอีกครั้ง ให้นักเรียนอ่านทบทวนเรื่องอีกครั้งเพื่อเก็บรายละเอียดที่ขาดหายไป แล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องย่อ ๆ

ขั้นที่ 3 ตั้งคำถามจากเรื่องที่ใครทำอะไรที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม มีเหตุผลใดในการกระทำเพื่อคิดหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านมาแล้ว

ขั้นที่ 4 หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ทุกย่อหน้าจะมีใจความสำคัญ ให้นักเรียนหาประโยคใจความสำคัญที่บอกว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร หรือหาเหตุการณ์สำคัญในย่อหน้าโดยเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ขั้นตอนที่ 5 ตอบคำถามโดยนำคำตอบมาเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเองจากภาพประกอบโครงเรื่อง

กิตติชัย พินโน (2554: 156) เสนอแนวทางการสอนอ่านจับใจความ ดังนี้

1. ให้นักเรียนอ่านอย่างละเอียดและสรุปใจความสำคัญ ซึ่งทำได้หลายวิธี เช่น ชีดเส้นใต้ทำสัญลักษณ์บริเวณข้อความสำคัญ หรือจดบันทึกย่อลงในสมุด
2. เก็บเนื้อเรื่อง ข้อมูลสำคัญ ทรรศนะของผู้เขียน และจุดมุ่งหมายของเรื่องให้ได้
3. ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความให้ได้ว่าส่วนใดเป็นใจความสำคัญ ส่วนใดเป็นพลความหรือข้อความประกอบที่ขยายหรือสนับสนุนใจความสำคัญ ในการหาใจความสำคัญทำได้โดยการตัดส่วนที่เป็นพลความออก

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 95) กล่าวว่า นักจิตวิทยาการอ่านได้นำหลักการของเบนจามิน บลูม (Benjamin S. Bloom) มาประยุกต์ใช้ ในการสอนอ่านจับใจความ ประกอบด้วยขั้นตอน 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นจำ เป็นขั้นเริ่มแรกของการอ่านที่สมองจะต้องจำเรื่องราวให้ได้ จำความหมายของคำ ให้คำจำกัดความของคำยาก จำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ การที่ครูจะรู้่านักเรียนมีความจำเรื่องที่อ่านได้มากหรือน้อย สามารถใช้การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านหรือให้สะกิดคำบอกความหมายและคำจำกัดความ

ขั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนเองได้ เข้าใจความคิด ถ้อยคำ ประโยคและข้อความที่ให้คติสอนใจ สรุปเรื่องเป็นมโนทัศน์โดยใช้คำพูดของตนเอง ครูสามารถประเมินความเข้าใจได้โดยการตั้งเป็นคำถามด้วยการให้เล่าเรื่อง สรุปเรื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

ขั้นที่ 3 นำไปใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนนำถ้อยคำ ประโยคและเหตุการณ์ไปใช้แก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ คำถามที่ครูใช้จึงเป็นการกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนพิจารณานำความรู้มาใช้ประโยชน์

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน รู้จักแยกความหมายของคำ สามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกัน

ขั้นที่ 5 ขั้นสังเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนสรุปแนวคิดของเรื่อง ค้นหาลักษณะโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน สุภาษิตหรือคำพังเพยที่มีความหมายเปรียบเทียบแล้วใกล้เคียงกัน อีกทั้งสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนหรือต่างกันได้

ขั้นที่ 6 ประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิดที่ให้นักเรียนรู้จักตัดสินเรื่องที่อ่านว่าอะไรคือส่วนที่เป็นจริงและอะไรที่เป็นส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่องได้

จากหลักการสอนอ่านจับใจความที่นักวิชาการได้กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการสอนอ่านจับใจความโดยทั่วไป เริ่มจากการอ่านภาพรวมก่อนลงรายละเอียดเนื้อหา โดยตั้งคำถามในการอ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร หาใจความสำคัญของเรื่องซึ่งจะปรากฏอยู่ในทุกย่อหน้า แล้วนำมาเรียบเรียงด้วยถ้อยคำของตนเอง จากการศึกษาหลักการสอนอ่านข้างต้น สามารถนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

3.6 การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ

การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความเป็นกระบวนการตรวจสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยพิจารณาจากลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้อ่านที่จะจับประเด็นสำคัญหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ มีนักวิชาการเสนอแนวทางในการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ ดังนี้

จีเรียม บุญสม (2543: 26) กล่าวถึง การประเมินความสามารถการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้มาตรฐาน (Standard test) ข้อสอบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ (Norm) ประกอบด้วยข้อความเป็นตอน ๆ เรื่องสั้นให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกตอบเรียงจากเรื่องง่าย ๆ ไปหาเรื่องยาก จำกัดเวลานักเรียนจะได้รับคะแนนตามความสามารถของความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบ คะแนน จะออกมาในรูปของคะแนนดิบ (Raw score) เปอร์เซนต์ไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade – Equivalent)

2. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion - Reference Test) ลักษณะของแบบทดสอบนี้คล้ายกับแบบแรกคือมีข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกตอบแต่ไม่ได้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือกับนักเรียนกลุ่มอื่นคะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเกณฑ์นี้ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จอยู่ระหว่างร้อยละ 80 – 90

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 95) กล่าวถึงเกณฑ์การวัดและการประเมินการอ่าน ซึ่งรวมการอ่านจับใจความสำคัญไว้ด้วยว่านักจิตวิทยาการอ่านได้นำหลักการของเบนจามิน บลูม (Benjamin S. Bloom) มาประยุกต์ใช้ในการฝึกอ่านและประเมินการอ่านมีทั้งหมด 6 ขั้น คือ ความจำ ความเข้าใจการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า แต่ละขั้น

มีลำดับชั้นการคิดที่แตกต่างกัน ชั้นที่ 1 ถึง 3 เป็นการคิดเบื้องต้น เป็นจุดมุ่งหมายเบื้องต้นของพฤติกรรมการอ่านชั้นที่ 4 ถึง 6 เป็นการคิดขั้นสูงของพฤติกรรมการอ่านซึ่งผู้อ่านต้องมีพื้นฐาน 3 ขั้นต้นมาเป็นอย่างดีเกณฑ์ในการวัดการอ่านตามหลักของเบนจามิน บลูม (Benjamin S. Bloom) ดังนี้

1. วัดความจำ คือ อธิบายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเนื้อเรื่องบอกคำจำกัดความต่าง ๆ
2. วัดความเข้าใจ คือ จับใจความสำคัญสรุปสาระสำคัญของเรื่อง เข้าใจจุดมุ่งหมายความคิดเห็นของผู้เขียน
3. วัดการนำไปใช้คือประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่านกับเหตุการณ์ใหม่ การแก้ปัญหา การยกตัวอย่างหรือการนำตัวอย่างหรือหลักการนั้น ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
4. วัดการวิเคราะห์ คือ การบอกความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลการลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง การวิเคราะห์โวหารในการเขียน การวิเคราะห์วัตถุประสงค์หรือเจตนาของผู้เขียน
5. วัดการสังเคราะห์ คือ สรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ เป็นมโนทัศน์ คติสำนวนสุภาษิต ตลอดจนคาดคะเนหรือทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามมาจากเหตุการณ์หรือการกระทำนั้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่
6. วัดการประเมินค่า คือ การตัดสินคุณค่าของงานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้านข้อคิดคุณค่า ทักษะของผู้เขียนความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของ เหตุการณ์การกระทำของบุคคลหรือตัวละครตลอดจนการประเมินจากข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อเขียนนั้น

นอกจากนี้สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 142) กล่าวถึงเครื่องมือในการวัดผลการรับสารว่า เครื่องมือวัดความเข้าใจในการรับสารเป็นเครื่องมือวัดผลอย่างไม่เป็นทางการ มีวัตถุประสงค์การใช้ดังนี้

1. วัดการจับใจความเนื้อเรื่องโดยไม่เน้นเวลาที่ฟังหรือใช้อ่านโดยมุ่งให้ผู้รับสารบรรลุวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานคือสามารถจำคำสำคัญเข้าใจเหตุการณ์ในเรื่องและนำไปใช้ประโยชน์ได้
2. วัดการรับสารในขั้นวิจารณ์ญาณมุ่งให้ผู้รับสารแสดงความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินค่า
3. วัดอัตราเร็วในการรับสารควบคู่กับการจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องมุ่งให้ผู้รับสารใช้เวลาในการรับสารรวดเร็วและจับใจความได้ครบถ้วนโดยมีเกณฑ์ในการประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความ ดังนี้

3.1 วัดการจับใจความของเนื้อเรื่องโดยไม่เน้นเวลาที่ฟังหรืออ่านจะใช้เกณฑ์การตอบคำถามให้ถูกต้องร้อยละ 60 ขึ้นไป โดยแบ่งระดับความสามารถในการรับสารเป็น 3 ระดับ

ตอบถูกร้อยละ 80 – 100 ระดับดี

ตอบถูกร้อยละ 60 – 79 ระดับพอใช้

ตอบถูกต่ำกว่าร้อยละ 0 – 59 ระดับปรับปรุง

3.2 วัดการรับสารอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นขั้นสูงเกณฑ์การวัดจะใช้เวลาที่รับสารทั้งหมดต่อจำนวนคำในสารส่วนการจับใจความจะใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไปผู้ที่รับสารได้จำนวนมากคำต่อ 1 นาที และตอบคำถามได้ร้อยละ 60 ขึ้นไปจึงถือว่าผ่านเกณฑ์

3.3 วัดอัตราเร็วในการรับสารการจับใจความเนื้อเรื่องเกณฑ์ในการวัดจะใช้เวลาที่รับสารทั้งหมดต่อจำนวนคำในสารส่วนการจับใจความจะใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไปต่อผู้ที่รับสารได้จำนวนมากคำต่อ 1 นาทีและตอบคำถามได้ร้อยละ 60 ขึ้นไปจึงถือว่าผ่านเกณฑ์

หลักการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจที่นักวิชาการได้เสนอแนวทางไว้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้สอนสามารถตรวจสอบความสามารถในการอ่านจับใจความได้โดยการตั้งคำถามหรือให้ผู้เรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือทดสอบได้ด้วยการให้ผู้เรียนจำแนกใจความสำคัญหรือส่วนขยายใจความสำคัญ ตลอดจนสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความโดยมีคำถามในลักษณะของการวิเคราะห์สาระสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง หรือกล่าวสรุปเรื่องราวด้วยภาษาของตนเอง การศึกษาหลักการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความเป็นองค์ความรู้สำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างเครื่องมือในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ และจากการศึกษาข้อมูลในการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความผู้วิจัยกำหนดการวัดความสามารถ เป็น 4 ระดับ คือ 1) เข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏในเนื้อเรื่องตามบริบทของเรื่องที่ย่าน 2) ระบุจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ย่านได้อย่างถูกต้อง 3) สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ย่านได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน 4) นำความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่ย่านไปประยุกต์ใช้ได้ โดยใช้เครื่องมือแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ

3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

กนกทิพย์ ปินะพัง (2557: 90) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนโดยวิธี PASS ร่วมกับผังกราฟิกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่มีระดับสติปัญญาปกติ โรงเรียนเมืองนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจำนวน 8 แผน แบบฝึกการอ่านจับใจความจากการสอนโดยวิธี PASS ร่วมกับผังกราฟิกและแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ The Sign Test for Median: One Sample และ The Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Ranks Test ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่ได้รับการสอนโดยวิธี PASS ร่วมกับผังกราฟิก มีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธัญเทพ กองสุข (2557: 76) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH PLUS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ KWLH PLUS จำนวน 7 แผน แผนจัดการเรียนรู้แบบปกติจำนวน 7 แผน แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาไทยเป็นแบบทดสอบอัตนัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test for Independent Samples และ t-test for dependent Samples ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH PLUS มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปฐมภรณ์ สุกใส (2559: 62) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้กลวิธีอาร์อีเอพีที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนย่อความในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี อาร์อีเอพี แผนจัดการเรียนรู้แบบเดิม แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนย่อความเป็นแบบทดสอบอัตนัย อัตนัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (One-way MANOVA) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีอาร์อีเอพีมีความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนย่อความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนแบบเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิวาพัชร ลิ้มสุธาพัฒน์ (2559: 78) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้วิธีสแกนแอนดร์นที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์น แผนการสอนแบบเดิม และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อัตนัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (One-way MANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีสแกนแอนดร์นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุมาพร ทศนุรักษ์ (2554: 94) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสองคอนวิทยาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 30 คน ทดลองสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้กิจกรรม CIRC แผนจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test for Independent Samples และ t-test for dependent Samples ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลอไรซ์ (Laurice, 2015: 152) ได้ศึกษาผลการใช้กลวิธีการตั้งคำถามตนเองที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ (การทบทวนวรรณกรรม) ผลการศึกษาพบว่าม้งงานวิจัย 35 เรื่องที่ทำการทดลองใช้กลวิธีการตั้งคำถามตนเองเพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีตั้งคำถามตนเองพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย

เบอร์นฮาร์ดท์ (Bernhardt, 2010: 139) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนเกรด 4 จำนวน 8 คน โดยคัดเลือกจากผลสอบมาตรฐานแคลิฟอร์เนีย (The California Standard Test) เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นข้อคำถามอัตนัยปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกมีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นและมีความสามารถในการใช้ผังกราฟิกเขียนตอบคำถามจากการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยตนเอง

หลิน (Lin, 2010: Abstract) ได้ศึกษาผลการใช้ทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิมในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีดังกล่าวพัฒนาความสามารถในการอ่าน กระตุ้นความสนใจในการเรียนและทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านที่ดีขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านจับใจความพบว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ จะต้องเลือกใช้วิธีการสอน กลวิธีหรือเทคนิคที่เหมาะสมกับระดับการศึกษาและความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ สิ่งที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ คือ การให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะอย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความที่ดีขึ้น จากงานวิจัยข้างต้น มีกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนที่นำมาพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี KWHLAQ เช่น งานวิจัยของธัญเทพ กองสุข (2557: 76) ที่ใช้เทคนิค KWLH PLUS พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รวมทั้งงานวิจัยต่างประเทศของ หลิน (Lin, 2010: Abstract) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์

เดิมในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิมมีความเชื่อว่า ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ เพราะในการเรียนรู้ ผู้เรียนจำเป็นจะต้องนำความรู้เดิมที่เก็บสะสมไว้เข้ามาช่วยในการตีความ เพื่อความเข้าใจความรู้ใหม่ได้ดีขึ้น จากผลการศึกษาทฤษฎีนี้ นอกจากจะพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแล้ว ยังสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนและมีพฤติกรรมการอ่านที่ดีขึ้น สอดคล้องกับขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ในขั้น K (Know) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้สำรวจความรู้เดิมหรือสิ่งที่ตนเองเคยรู้มาก่อน เช่นเดียวกับลอไรซ์ (Laurice, 2015: 152) ที่ได้ศึกษาผลการใช้กลวิธีการตั้งคำถามตนเองที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ (การทบทวนวรรณกรรม) ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ในขั้น W (want) เป็นขั้นที่ผู้เรียนระบุสิ่งที่อยากรู้หรือยังไม่เข้าใจในเรื่องนั้น ๆ และขั้น Q (Question) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองอยากรู้เพิ่มเติมหลังจากได้ศึกษาค้นคว้าจากขั้นตอนต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเครื่องมือในการวิจัยที่เกี่ยวกับการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ประกอบด้วยเครื่องมือหลัก ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน

3.1 ความหมายของนิสัยรักการอ่าน

การอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันที่ข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงให้ความสำคัญกับทักษะการอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง นิสัยรักการอ่านจึงเป็นคุณสมบัติสำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการแสวงหาความรู้ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านไว้ ดังนี้

สมใจ ทองเรือง (2537: 18-24) และศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538: 34) ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านสอดคล้องกันว่า นิสัยรักการอ่านเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ชอบอ่านหนังสือโดยจะกระทำเป็นประจำด้วยความมุ่งมั่น อ่านเป็นประจำ เคยชินในการอ่านจนเป็นนิสัยแม้บางครั้งจะมีปัญหาและอุปสรรคต่อการอ่านก็ไม่ย่อท้อ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมอ่านทุกอย่างที่เป็นวัสดุสำหรับการอ่านและสามารถอ่านได้ทุกสถานที่ทุกโอกาส โดยจะแสดงให้เห็นพฤติกรรมรักการอ่านด้วยการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ มีรสนิยมในการอ่านสนทนาเรื่องหนังสือ การให้หนังสือเป็นของขวัญและจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านโดยการจัดหิ้งหนังสือ สอดคล้อง

กับฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2543: 55) ที่ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านไว้ว่า นิสัยรักการอ่าน หมายถึง การชอบอ่านจนเป็นนิสัย เมื่อมีเวลาว่างจะชอบอ่านมากกว่าทำอย่างอื่น และชอบอ่านหนังสือหรือวัสดุการอ่าน ทุกชนิด ทุกประเภท ทั้งหนังสือที่ให้ความบันเทิงและสารคดีคนที่อ่านหนังสือตลอดเวลาเรียกว่า “หนอนหนังสือ” ในขณะที่ปราณี รัตน์ (2541: 10) ที่ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านว่าหมายถึง การแสดงออกของบุคคลเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน มีความพร้อมและความพยายามในการอ่านซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นเวลานาน จนกระทั่งสภาพจิตใจเกิดความสนใจที่จะอ่าน จิตใจถูกกระตุ้นให้อยากอ่าน แสดงพฤติกรรมด้วยการใช้เวลาว่างเพื่อการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่าน มีสมาธิในการอ่าน มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน

นอกจากนี้อวยพร พานิช (2543: 41) กล่าวว่า นิสัยรักการอ่านเป็นความสนใจอ่านอย่างไม่หยุดยั้งจนเป็นความคุ้นชินและไม่มีความรู้สึกลำบากใจที่ต้องอ่านหนังสือ ในขณะที่สุชุม เฉลยทรัพย์ (2531: 26) กล่าวว่า นิสัยการอ่าน หมายถึง ความเคยชินของบุคคลในการค้นหาความหมายหรือความเข้าใจจากตัวอักษรและสัญลักษณ์อื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ของตนเอง

จากการศึกษาความหมายของนิสัยรักการอ่าน สรุปได้ว่า นิสัยรักการอ่าน คือ พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการอ่านอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความเคยชินและทำเป็นนิสัย ชอบอ่านหนังสือและสามารถอ่านสารได้ทุกประเภท ทุกที่ ทุกโอกาส มีความพอใจที่จะอ่านโดยไม่ต้องมีผู้ใดบังคับ

3.2 องค์ประกอบของนิสัยรักการอ่าน

นิสัยรักการอ่านมิได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ จำเป็นต้องอาศัยการปลูกฝัง กระตุ้น และส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่านสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญของนิสัยรักการอ่านได้ดังนี้

1. เจตคติที่มีต่อการอ่าน

เจตคติที่มีต่อการอ่านเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดนิสัยรักการอ่าน สตรอมเมน และเมทส์ (Strommen & Mates, 2004: 189) ได้กล่าวว่า สิ่งที่ทำให้บุคคลรักการอ่าน คือ ความปรารถนาที่จะอ่านและความสนุกสนานในการอ่าน สอดคล้องกับคราท์วอห์ล (Krathwohl, 1985: 112) ที่กล่าวว่า จิตพิสัยของการอ่านอยู่ที่การมีสมาธิ ความตั้งใจและการเห็นคุณค่าในเรื่องที่อ่าน เช่นเดียวกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 57) ที่กล่าวว่าความสนใจของเด็กที่มีต่อการอ่านขึ้นอยู่กับความรู้สึกรักหรือเจตคติที่มีต่อสิ่งนั้น รวมทั้งบันลือ พุกกะวัน (2538: 8) กล่าวว่า

ทัศนคติที่ดีต่อการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ หากเด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน เขาก็จะมีนิสัยรักการอ่าน ชอบอ่านหนังสือได้หลายประเภท หลายรส

2. ความสนใจในการอ่าน

กัลยา ยวนมาลัย (2539: 4) กล่าวว่า ความสนใจในการอ่านมีสาเหตุมาจาก ความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นธรรมชาติวิสัยของมนุษย์อยากรู้อะไรของคนอื่น อยากรู้ ความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อยากรู้เรื่องราวในเรื่องราว ๆ ไป อยากรู้สิ่งที่เป็นข่าว ฯลฯ จึงจำเป็นต้องชวนหาหนังสืออ่านตามที่ตนอยากรู้อะไร

3. การอ่านอย่างสม่ำเสมอ

สมบัติ จำปาเงิน (2539: 8) กล่าวว่า การสร้างนิสัยให้เป็นนักอ่าน คือ อ่านหนังสืออยู่สม่ำเสมอ สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยที่มีคุณลักษณะด้านความรักในการอ่านว่าจะต้องอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ทั้งด้านการเรียนการปรับปรุงตนเองและคิดค้น สิ่งใหม่ ๆ

นอกจากนี้ ลิวและคินเซอร์ (Leu, Kinzer, Coiro, & Cammack, 2004: 238-251) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวกับนิสัยรักการอ่าน ไว้ดังนี้

1. สติปัญญา (Cognitive Factor. 1995 : 238 – 251) เพียเจต์ ได้กล่าวถึง พัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ว่าจะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องผ่านกระบวนการต่าง ๆ ทั้ง 4 ขั้น คือ ขั้นการรับรู้จากการสัมผัส (Sensorimotor) ขั้นเตรียมการทางสมองที่จะเริ่มอย่างมีเหตุผล (Preoperational) การเรียนรู้รูปธรรม (Concrete Operational) และการเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรม (Formal Operational)

2. ภาษาพูด (Oral Language Factor) พื้นฐานด้านภาษาเป็นสิ่งสำคัญในการอ่านหากผู้อ่านมีพื้นฐานทางภาษาพูดดีจะสามารถพัฒนาการอ่านได้ดี

3. การรับรู้ (Perceptual Factor) การรับรู้ของมนุษย์นั้นมีหลายทาง ได้แก่ การรับรู้ทางสายตา ทางหู ทางสัมผัส ทางจมูก ทางปาก เป็นต้น แต่การรับรู้ที่มักเน้นในการอ่าน ได้แก่ การรับรู้ทางตาและทางหู ซึ่งหมายถึงความสามารถในการที่จะบอกได้ว่าสิ่งที่เห็นหรือสิ่งที่ได้ยินนั้นมีความคล้ายหรือแตกต่างกันอย่างไรเป็นสิ่งสำคัญมาก

4. ความรู้สึก (Affective Factor) ปัจจัยด้านนี้ ได้แก่ ทัศนคติและความสนใจ

5. สิ่งแวดล้อมที่บ้าน (The Home Environment) เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของเด็ก สิ่งที่ผู้ปกครองควรทำเมื่อเด็กอยู่ที่บ้าน ได้แก่ การใช้เวลาว่างในการพูดคุยกับบุตรหลานเกี่ยวกับสิ่งที่เขาอ่านและตอบคำถามเมื่อเด็กสงสัย

จากการศึกษาองค์ประกอบของนิสัยรักการอ่านสรุปได้ว่า นิสัยรักการอ่านเกิดจากเจตคติต่อการอ่าน ความสนใจใฝ่รู้ การอ่านอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดนิสัยรักการอ่าน เช่น สถิติปัญญา การรับรู้ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การวิจัยในครั้งนี้ได้สรุปองค์ประกอบของนิสัยรักการอ่านด้วยการสังเคราะห์จากแนวคิดของนักวิชาการ โดยแบ่งองค์ประกอบนิสัยรักการอ่านออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติที่มีต่อการอ่าน ความสนใจในการอ่านและการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

3.3 การสร้างนิสัยรักการอ่าน

นิสัยรักการอ่านเป็นพฤติกรรมที่จะต้องได้รับการฝึกฝนเนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในระยะเวลาสั้น ๆ จึงมีนักวิชาการเสนอแนวทางในการสร้างนิสัยรักการอ่านไว้ดังนี้

ทิพย์วรรณ แจ่มไพบูลย์ (2546: 50) กล่าวว่า คุณลักษณะที่ดีของนักอ่านมีแนวทางการฝึก ดังนี้

1. พยายามสร้างนิสัยตนเองให้รักการอ่านโดยพยายามอ่านหนังสือทุกประเภทที่จะให้ประโยชน์และอ่านจนเป็นนิสัย

2. ฝึกการอ่านหนังสือให้เร็วและพยายามจับใจความให้ได้ วิธีการ คือ ต้องใช้ช่วงสายตาให้กว้างพยายามไม่ให้มีจุดสะดุดหรือสายตาหยุดนิ่งเพื่อจะให้อ่านได้เร็วขณะที่อ่านก็พยายามจับใจความไปด้วย

3. ฝึกฝนตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านคืออ่านเพราะต้องการความรู้และอ่านเพราะอยากรู้การที่จะเป็นคนเก่งกว่าหรือมีความสามารถเหนือคนอื่นได้เราต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านแล้วพยายามทำให้บรรลุจุดหมายนั้นให้ได้

4. ฝึกสังเกตส่วนประกอบของหนังสือเช่นปกคำนำสารบัญคำนิยมหัวข้อเรื่องบรรณานุกรมจะทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น

5. ใช้เทคนิคหรือองค์ประกอบอื่น ๆ เข้าช่วยเช่นสร้างบรรยากาศทำจิตใจให้มีสมาธิใช้ประสาททุกส่วนให้ช่วยจำตั้งใจให้แน่วแน่ทำอารมณ์ให้สดชื่นแจ่มใส

ในขณะที่ขั้วญาติ อัครวาทิชัย (2538: 30) กล่าวว่าทุกคนต้องพยายามฝึกฝนตัวเองให้เป็นนักอ่านที่ดี ช่วยส่งเสริมสนับสนุนชักชวนให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของการอ่านให้เกิดความเพลิดเพลินในการอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้อ่านต้องเป็นผู้รู้จักอ่านรู้จักใช้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ที่ได้จากการอ่านควรอ่านหนังสือดีมีคุณค่า การอ่านเป็นการป้อนข้อมูลอันเป็นเสมือนอาหารสมองให้แก่ตน การอ่านจึงเป็นการพัฒนาสติปัญญาความรู้โดยตรง ผู้เรียนควรที่จะอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นจากการเล่าเรียนในห้องเรียนเป็นการหาความรู้ด้วยตนเอง เพราะวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการเรียนคือการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถทางการรับสารการคิดและการแสดงออก จึงจำเป็นต้องมีทักษะและทัศนคติที่ถูกต้องในการแสวงหาความรู้ให้เพิ่มพูนอยู่ตลอดเวลาตลอดชีวิต นอกจากเป็นการช่วยตนให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาแล้วยังเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตรอบด้านรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและมีคุณธรรม

นอกจากนี้สุชุม เฉลยทรัพย์ (2531: 19) กล่าวว่า เด็กจะชอบอ่านหนังสือหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการเลี้ยงดูบทบาทของครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างนิสัยรักการอ่าน พ่อแม่ควรมีเวลาให้กับลูกหาหนังสือที่ดีให้ลูกอ่านหนังสือที่ลูกชอบมาป้อนคำถามให้กับลูกเพื่อจะได้เข้าใจพัฒนาการของลูกด้วยสิ่งที่สำคัญที่สุดของพ่อแม่ คือ การเตรียมพร้อมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2543: 86) ที่กล่าวว่าครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน พ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่นทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ ให้กับลูก เช่น เล่านิทานเล่าเรื่องหนังสืออ่านหนังสือให้ลูกฟัง ฯลฯ นอกจากครอบครัวแล้ว โรงเรียนก็เป็นองค์กรที่สำคัญในการสร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนควรมีห้องสมุดที่น่าสนใจน่าเข้าไปอ่านครูและบรรณารักษ์จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ เช่น เล่านิทานจัดนิทรรศการประกวดการเล่านิทานแข่งขันตอบปัญหาได้วาที่แสดงละครสนทนาเรื่องหนังสือ ฯลฯ ทั้งบ้าน โรงเรียนและชุมชนควรให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นการสร้างนิสัยรักการอ่านให้เด็กทั้งสิ้น

การสร้างนิสัยรักการอ่านจึงเกิดจากการเห็นความสำคัญของการอ่าน นำมาสู่ความพยายามที่จะฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนครอบครัวและโรงเรียนก็มีส่วนที่จะเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านซึ่งนับว่าเป็นการช่วยเสริมสร้างชีวิตของเด็กให้มีคุณค่า มีความสุขและประสบความสำเร็จ

ระดับของจิต พิสัย	พฤติกรรมซึ่งบ่งทางวาจา	พฤติกรรมซึ่งบ่งทางกาย
3. การเห็นคุณค่า 3.1 เห็นค่า 3.2 นิยม 3.3 มุ่งมั่น	- ยอมรับ ชมเชย และเสนอให้ทำมากขึ้น - ชี้อวน วิเริ่มให้มีการกระทำ ส่งเสริมให้มีการทำ - ปกป้อง แก่ต่าง บุคคล และการกระทำ	- ทำมากขึ้น ปรับปรุงให้ดีขึ้น - ทำน่าให้เป็นตัวอย่าง - ช่วยเหลือผู้อื่นให้ทำ - ทำอย่างมั่นคง ไม่มีผลจากการเปลี่ยนแปลงภายนอก - มีพฤติกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องน้อยลง
4. การมีระเบียบ 4.1 มีสังกัด 4.2 มีระบบ	- อ้างอิงเป้าหมาย ยึดผลของการกระทำ - เลือกมากกว่าอย่างอื่น ซึ่งว่าสำคัญกว่าสิ่งอื่น	- มุ่งผลงาน ยึดมาตรฐานของงาน - เน้นขั้นตอนสำคัญ ๆ - ยึดลำดับความสำคัญ - เลือกทำมากกว่าอย่างอื่น
5. การมี คุณลักษณะ 5.1 ขยาย 5.2 เป็นนิสัย	- ชี้นำการทำให้ไปอย่างกว้างขวาง - เลือกมากกว่าอย่างอื่น ซึ่งว่าสำคัญกว่าสิ่งอื่น	- ทำอย่างสร้างสรรค์ - มีลักษณะเฉพาะในผลงานที่สังคมระบุได้

จากตารางพฤติกรรมซึ่งบ่งทางวาจาและทางกายของระดับจิตพิสัยแสดงให้เห็นว่า นิสัย คือ การมีคุณลักษณะที่อยู่ในระดับของจิตพิสัยขั้นสูงสุด นอกจากนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดพฤติกรรมซึ่งบ่งทางวาจาและทางกายด้านความรักในการอ่านไว้ดังนี้

ตาราง 2 พฤติกรรมที่บ่งทางวาจาและทางกายด้านความรักในการอ่าน

ระดับของจิต พิสัย	พฤติกรรมที่บ่งทางวาจา	พฤติกรรมที่บ่งทางกาย
1. การรับ	บอกได้ว่าครูสั่งให้อ่านหนังสือเพิ่มเติม	หยุดฟังคำสั่งของครูเกี่ยวกับการให้อ่านหนังสือเพิ่มเติม
2. การตอบสนอง	ถามหาชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง หรือแหล่งที่จะไปค้นคว้า	หาหนังสือที่ครูสั่งให้อ่านในห้องสมุด
3. การเห็นคุณค่า	พูดคุยกับเพื่อนถึงประโยชน์ในการอ่าน หรือชักชวนหรือให้เพื่อนยืมหนังสือของตนไปอ่าน	เมื่อมีเวลาว่าจะอ่านหนังสือที่ตนสนใจ
4. การมีระเบียบ	วิจารณ์สาระในสิ่งที่ได้อ่านอย่างมีเหตุผล	เลือกอ่านหนังสือที่มีคุณค่า
5. การมีคุณลักษณะ	ได้รับการยกย่องจากเพื่อน ๆ และครูว่าเป็นนักอ่าน และมีความรอบรู้ดี	อ่านหนังสือที่มีคุณค่าอย่างสม่ำเสมอ และนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้มากมาย ทั้งด้านการเรียน การปรับปรุงตนเองและคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ

จากตารางพฤติกรรมที่บ่งทางวาจาและทางกายด้านความรักในการอ่าน แสดงให้เห็นว่าความรักในการอ่านสามารถประเมินได้จากพฤติกรรมบ่งชี้ทางวาจาและพฤติกรรมบ่งชี้ทางกาย ตั้งแต่ระดับของจิตพิสัยในขั้นการรับ ขั้นการตอบสนอง ขั้นการเห็นคุณค่า ขั้นการมีระเบียบและขั้นการมีคุณลักษณะ การที่ความรักในการอ่านหนังสือจะเป็นนิสัยรักการอ่านได้นั้น จะต้องอยู่ในขั้นของการมีคุณลักษณะ โดยมีพฤติกรรมที่บ่งทางวาจา คือ ผู้เรียนได้รับการยกย่องจากเพื่อน ๆ และครูว่าเป็นนักอ่าน มีความรอบรู้ดี และพฤติกรรมที่บ่งทางกาย คือ ผู้เรียนอ่านหนังสือที่มีคุณค่าอย่างสม่ำเสมอและนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้มากมาย ทั้งด้านการเรียน การปรับปรุงตนเองและคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ

ในปัจจุบันมีผู้ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านอยู่เป็นจำนวนมาก ทว่าเครื่องมือที่ใช้วัดนิสัยรักการอ่านก็มีลักษณะคล้าย ๆ กัน คือ เป็นลักษณะข้อความที่บรรยายพฤติกรรมในการอ่านและเจตคติที่มีต่อการอ่าน เช่น แบบสอบถามนิสัยรักการอ่านของดวงพร พวงเพชร (2541: 98) ได้สร้างเครื่องมือวัดนิสัยรักการอ่านซึ่งใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นคำถามที่ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การอ่านอย่างสม่ำเสมอ การอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ การอ่านที่หลากหลายและการเห็นคุณค่าของการอ่าน แบบสอบถามมีจำนวน 48 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดอันดับตั้งแต่จริงที่สุด ถึง ไม่จริงที่สุด เช่นเดียวกับธิดา สุวรรณสาครกุล (2554: 43) ที่ได้พัฒนาเครื่องมือวัดนิสัยรักการอ่านมาจากดวงพร พวงเพชร โดยนำมาใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบบสอบถาม มีจำนวน 44 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัดประเมินค่า 4 ระดับ ได้แก่ จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริงและไม่จริง แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น .91 ส่วนแบบวัดนิสัยรักการอ่านของเบญจางค์ บัณฑิต (2551: 43) ได้สร้างเครื่องมือวัดนิสัยในการอ่าน ซึ่งใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการใช้เวลาว่างเพื่ออ่านหนังสือ การชอบอ่านหนังสือ การเห็นคุณค่าของการอ่าน แบบสอบถามมีมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น .78

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน

ธิดา สุวรรณสาครกุล (2554: 62) ได้ศึกษาคุณลักษณะของตัวแบบในการอ่านที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียน 4 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนโยธินบูรณะ โรงเรียนราชวินิต มัธยม โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ และโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการอ่าน แบบสอบถามตัวแบบในการอ่านและแบบสอบถามนิสัยรักการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน และสถิติทดสอบ t-test for Independent Samples และ F-test ผลการวิจัยพฤติกรรมกรรมการอ่านด้านเวลาในการอ่านต่อวัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยรวมส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านต่อวัน 2 ชั่วโมงขึ้นไป รองลงมา คือ 1 ชั่วโมงขึ้นไป - 2 ชั่วโมง 31 นาที - 1 ชั่วโมง และ 0 -30 นาที ตามลำดับ ด้านสิ่งที่อ่าน กลุ่มตัวอย่างโดยรวมอ่านบล็อก/ ชุมชนออนไลน์มากที่สุด รองลงมา คือ การ์ตูนและเว็บไซต์ ตามลำดับ ด้านประเภทหนังสือที่อ่าน กลุ่มตัวอย่างโดยรวมส่วนใหญ่อ่านการ์ตูนให้ความบันเทิง

รองลงมาคือ นิตยสารบันเทิง และหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ ด้านจำนวนหนังสือที่อ่านต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวมและจำแนกตามระดับชั้นส่วนใหญ่อ่านหนังสือต่อเดือนเพียง 1 – 3 เล่ม เท่านั้น และมีผู้อ่านหนังสือจำนวน 16 – 18 เล่ม น้อยที่สุด ด้านความสุขจากการอ่าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยรวมและจำแนกตามระดับชั้นส่วนใหญ่มีความสุขจากการอ่าน โดยทั้งสองระดับชั้นมีคะแนนค่าฐานนิยม 8 คะแนน ส่วนตัวแบบในการอ่านของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีตัวแบบในการอ่าน ร้อยละ 52 ขณะที่ตัวแบบที่กลุ่มตัวอย่างเลือกมากที่สุด คือ บุคคลใกล้ชิด ได้แก่ พ่อแม่ บุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้อง คุณครูและเพื่อน ๆ รองลงมา คือ บุคคลที่มีชื่อเสียง ได้แก่ บุคคลในสาขาอาชีพต่าง ๆ เช่น ดารานักแสดง นักร้องนักเขียน พระสงฆ์ นักการเมือง นักวิชาการ และตามมาด้วยตัวแบบสัญลักษณ์ ได้แก่ ตัวละครในหนังสือการ์ตูน คุณลักษณะของตัวแบบในการอ่าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแบบในการอ่านส่วนใหญ่ เลือกตัวแบบในการอ่านจากคุณลักษณะชอบอ่านหนังสือมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะประสบความสำเร็จในอาชีพ เท่ากับคุณลักษณะขยันขันแข็งทำงานหนักและตามมาด้วยคุณลักษณะมีความคิดสร้างสรรค์และสุนทรีย์ สำหรับเหตุผลที่ตัวแบบสร้างแรงบันดาลใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างโดยรวมและจำแนกตามระดับชั้น ส่วนใหญ่เลือกเหตุผลที่ตัวแบบนำการอ่านไปใช้ประโยชน์ที่ดีกับตัวเองมากที่สุด รองลงมาคือ เป็นผู้นำทางความคิดและเป็นผู้ที่ฉลาด มีไหวพริบ ส่วนกิจกรรมที่อยากให้ตัวแบบในการอ่านทำ กลุ่มตัวอย่างโดยรวมส่วนใหญ่เลือกการแนะนำหนังสือหรือสื่อที่ให้อ่าน รองลงมา คือ การอธิบายให้เห็นความสำคัญของการอ่าน และลำดับสุดท้ายคือเขียนผลงานลงในหนังสือหรือสื่อต่าง ๆ

เบญจรงค์ บัณฑิต (2551: 59) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดีเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การสนับสนุนด้านการอ่านของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของห้องสมุดและห้องเรียน และการสนับสนุนด้านการอ่านของครู ผู้วิจัยอภิปรายผลด้านการสนับสนุนการอ่านของครูไว้ว่า นักเรียนที่ครู

สนับสนุนด้านการอ่านมาก มีนิสัยรักการอ่านดี ทั้งนี้เพราะครูมีส่วนสำคัญในการช่วยผลักดันให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านได้มาก

สกุณี เกรียงชัยพร (2548: 60) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่าน สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐานได้แก่ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ นิสัยในการเรียน แรงจูงใจในการอ่าน การสนับสนุนด้านการอ่านจากผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของห้องสมุด การสนับสนุนด้านการอ่านนิสัยรักการอ่านของครู การรับสื่อสิ่งพิมพ์และการใช้เทคโนโลยี โดยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูในโรงเรียน แรงจูงใจในการอ่าน การใช้เทคโนโลยี การรับสื่อและสิ่งพิมพ์และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

สมเกียรติ แซ่เต็ง (2551: 62) ได้ศึกษาผลของการใช้การวิจัยก่อบุรูปในการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเขาน้อยวิทยาคม จังหวัดตราด จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดลักษณะนิสัยรักการอ่าน พัฒนาโดย จิตรลดา อารีย์สันติชัย แบบสังเกตและแบบบันทึกรายงานตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (two way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า วิธีการพัฒนานิสัยรักการอ่านแบ่งตามลักษณะของปัจจัยที่ส่งผลถึงนิสัยรักการอ่านได้ 2 วิธี คือ 1) วิธีพัฒนานิสัยรักการอ่านโดยอาศัยปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้อ่าน และ 2) วิธีพัฒนานิสัยรักการอ่านโดยอาศัยปัจจัยที่เกิดขึ้นภายนอกตัวผู้อ่าน จากการศึกษาพบว่ากรณีศึกษาใช้วิธีพัฒนานิสัยรักการอ่านโดยอาศัยปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในตนเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้างนิสัยรักการอ่าน 3 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าหมายของการอ่านอย่างมุ่งมั่นแน่วแน่ 2) การเตือนตนเองอยู่ตลอดเวลา และ 3) เลือกอ่านหนังสือที่ชอบ ผลการใช้การวิจัยก่อบุรูปในการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแนวทางการวิจัยก่อรูปมีคะแนนนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิวแมน (Neuman, 1986: 338) ศึกษาสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่มีผลโดยตรงกับการใช้เวลาว่างในการอ่านของนักเรียนเกรด 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเกรด 5 อ่านหนังสือในเวลาว่าง โดยเฉลี่ย 2.33 เล่มต่อเดือน เด็กผู้หญิงจะอ่านมากกว่าเด็กผู้ชาย นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้และระดับการศึกษาสูงกว่าจะใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือมากกว่า

แพนเดียน (Pandian อ้างถึงในนิลเนตร นิลประดิษฐ์, 2549) ได้ศึกษาปัจจัย ที่มีผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศมาเลเซีย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 975 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวน 674 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภูมิหลังของครอบครัว ปัจจัยทางบ้าน ปัจจัยทางโรงเรียนและปัจจัยแทรกแซง โดยพบว่ามีเพียงปัจจัยแทรกแซงเท่านั้นที่มีผลทางตรงต่อนิสัยรักการอ่าน

แอบลือค Lorna (2015a: 62) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านกับการรู้ศัพท์และความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามนิสัยรักการอ่าน แบบทดสอบการรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีนิสัยรักการอ่านต่อการรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่านจับใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูต้นแบบในการอ่าน นิสัยรักการอ่านเกิดได้จากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ทั้งนี้จะพบว่าครูเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านผ่านวิธีการต่าง ๆ นอกจากนี้ยังพบว่าเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่าน จะอยู่ในรูปแบบของแบบสอบถามนิสัยรักการอ่านที่มีมาตราประมาณค่า 4-5 ระดับ แบบสังเกตและแบบประเมินตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องมือของผู้วิจัย คือ แบบวัดนิสัยรักการอ่านความสัมพันธ์ของสาระสำคัญของแนวคิดและการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธี KWHLAQ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน แสดงดังภาพประกอบที่ 3

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามกลวิธี KWHLAQ
กับการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน

ภาพประกอบ 3 ความสัมพันธ์ของสาระสำคัญของแนวคิดและการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธี KWHLAQ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ กับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Design) โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 11 ห้องเรียน เป็นจำนวนนักเรียน 443 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 82 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) จากนั้นจับฉลากห้องเรียนเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 41 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 41 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบปกติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ จำนวน 7 แผน
- 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ จำนวน 7 แผน
- 2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
- 2.4 แบบวัดนิสัยรักการอ่าน

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ สำหรับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี KWHLAQ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ สารการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และคัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาทดลอง

3.1.2 ศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของกลวิธี KWHLAQ จากเอกสาร บทความในวารสารต่างประเทศและงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำมาปรับให้เหมาะสมกับแนวทางการสอนอ่านจับใจความ

3.1.3 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากโครงสร้างเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดความยากง่ายของเนื้อหาและความเหมาะสมของเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นคัดเลือกเนื้อหาโดยพิจารณาจากประเภทของบทอ่านตามตัวชี้วัดในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้งความเหมาะสมของเนื้อหาตามช่วงวัยและความสนใจของผู้เรียน แล้วเสนอให้ประธานควบคุมปริญาานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสม เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

ตาราง 3 เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ

หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวนคาบ
นิทาน	พญาช้างยอดคตัญญู ลิงเจ้าปัญญา	4
ร้อยกรอง	วัฒนธรรม พอใจให้สุข	2
เรื่องสั้น	รถไฟฟ้า	2
วรรณคดี	ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา	4
รวม	6	12

3.1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี KWHLAQ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ รวม 12 คาบ คาบละ 50 นาที แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) มาตรฐานการเรียนรู้
- 2) ตัวชี้วัด
- 3) สาระสำคัญ
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 5) สมรรถนะสำคัญ
- 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 7) สาระการเรียนรู้
- 8) กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธี KWHLAQ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้น K (Know) หรือขั้นที่เคยรู้

ผู้สอนกระตุ้นความรู้เดิมด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น รูปภาพ วิดีโอหรือการ์ตูน แล้วให้ผู้เรียนระบุสิ่งที่เคยรู้เกี่ยวกับหัวข้อในสื่อที่ผู้สอนเตรียมมาให้ลงในตาราง KWHLAQ ช่อง K

ขั้นที่ 2 ขั้น W (Want) หรือขั้นอยากรู้

ผู้เรียนระบุคำถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้เพิ่มเติมจากสื่อที่ผู้สอนนำมาให้ลงในตาราง KWHLAQ ช่อง W

ขั้นที่ 3 ขั้น H (How) หรือขั้นค้นคว้า

ผู้เรียนระบุวิธีแสวงหาข้อมูล เช่น สืบค้นจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อตอบคำถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ โดยวางแผนการสืบค้นแล้วเขียนลงในตาราง KWHLAQ ช่อง H

ขั้นที่ 4 ขั้น L (Learning) หรือขั้นเรียนรู้

ผู้สอนเตรียมบทอ่านมาให้ผู้เรียนศึกษา ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องที่ผู้สอนกำหนดให้ แล้วระบุสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้จากบทอ่านพร้อมทั้งเขียนตอบในสิ่งที่ตนเองได้ตั้งคำถามไว้ลงในตาราง KWHLAQ ช่อง L ผู้สอนสุ่มถามผู้เรียนเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับคำถามที่ผู้เรียนตั้งไว้และคำตอบที่ได้จากการอ่าน แล้วสรุปเรื่องราวที่อ่านทั้งหมดในรูปแบบข้อความสั้น ๆ ด้วยตนเอง หากมีคำถามใดที่ยังไม่มีคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ให้ผู้เรียนนำคำถามนั้นกลับไปสืบค้นเพิ่มเติมตามวิธีการที่ระบุไว้ในขั้น H

ขั้นที่ 5 ขั้น A (Apply) หรือ ขั้นประยุกต์ใช้

ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ โดยนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ตามความสนใจ เช่น สรุปความรู้เป็นคำคม แต่งคำประพันธ์ วาดภาพการ์ตูน แต่งเพลง ฯลฯ โดยระบุวิธีการ นำเสนอแบบร่างผลงานลงในตาราง KWHLAQ ช่อง A ผู้เรียนนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียนและให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ 6 ขั้น Q (Question) หรือ ขั้นตั้งคำถาม

ผู้เรียนตั้งคำถามที่อยากรู้เพิ่มเติมจากเรื่องที่อ่านหลังจากทำกิจกรรมทุกขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว จำนวน 3 ข้อ แล้วระบุคำถามลงในตาราง KWHLAQ ช่อง Q ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับคำถามที่สนใจด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับหลังจากการสืบค้นมาอภิปรายร่วมกันในคาบต่อไป

9) สื่อและแหล่งการเรียนรู้

10) การวัดและประเมินผล

11) บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานควบคุม
ปริญญานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3
ท่านตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ลำดับขั้นการสอน ความสอดคล้องของกิจกรรมการ
เรียนการสอน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยนำไปตรวจสอบคุณภาพ
โดยหาดัชนีของความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าดัชนี
ความสอดคล้องเท่ากับ 0.81 รวมทั้งปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของ
ผู้เชี่ยวชาญ คือ ปรับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้น่าสนใจและเหมาะสมกับผู้เรียน

3.1.7 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลอง
สอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 1
ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมและเวลาที่ใช้ใน
การจัดการเรียนรู้

3.1.8 ปรับแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ตามผลการทดลองใช้ และ
นำไปใช้กับกลุ่มทดลองต่อไป

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ

ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มควบคุม โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในประเด็น
ต่าง ๆ ได้แก่ สาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัด เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และ
คัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาทดลอง

3.2.2 ศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติจากแผนการจัดการ
เรียนรู้ของโรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียน
การสอนสำหรับกลุ่มควบคุม

3.2.3 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบเดียวกับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วย
กลวิธี KWHLAQ

3.2.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ รวม 12 คาบ คาบละ 50 นาทีแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) มาตรฐานการเรียนรู้
- 2) ตัวชี้วัด
- 3) สาระสำคัญ
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 5) สมรรถนะสำคัญ
- 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 7) สาระการเรียนรู้
- 8) กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบปกติ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ผู้สอนสร้างความสนใจ โดยใช้วิธีสนทนา ตั้งคำถามหรือใช้สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เกม รูปภาพ การ์ตูน เพลง คลิปวิดีโอ ฯลฯ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวในการเรียนรู้ ร่วมกับทบทวนความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่ด้วยการสนทนา ชักถาม อภิปราย แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาใหม่

ขั้นกระบวนการเรียนรู้

ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และขอบเขตเนื้อหา เพื่อเป็นการบอกให้ผู้เรียนทราบว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะได้ความรู้และฝึกความสามารถทาง การอ่านในด้านใด ผู้สอนอธิบายหลักการ ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน จากนั้นให้ผู้เรียนทำแบบฝึกการอ่านจากเรื่องที่กำหนดให้ โดยผู้สอนติดตาม ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน อธิบายร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการอ่านต่อไป

ขั้นสรุป

ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้ แล้วตรวจแบบฝึกหัด ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามคำแนะนำของผู้สอน ทบทวนแนวทางในการอ่านเพื่อนำไปใช้ในการฝึกอ่านครั้งต่อไป

3.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานควบคุม ปรินญาณิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ลำดับขั้นตอนการสอน ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยนำไปตรวจสอบคุณภาพโดยหาดัชนีของความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.72 รวมทั้งปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากการศึกษาขั้นตอนการสอนแบบปกติและการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ พบว่ามีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน แสดงรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ได้ดังนี้

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบปกติและกลวิธี KWHLAQ

การสอนแบบปกติ	กลวิธี KWHLAQ
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนสร้างความสนใจ โดยใช้วิธีสนทนา ตั้งคำถามหรือใช้สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เกม รูปภาพ การ์ตูน เพลง คลิปวิดีโอ ฯลฯ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวในการเรียนรู้ ร่วมกับทบทวนความรู้เดิม	ขั้นที่ 1 ขั้น K (Know) หรือขั้นเคยรู้ ผู้สอนกระตุ้นความรู้เดิมด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น รูปภาพ วิดีโอหรือการ์ตูน แล้วให้ผู้เรียนระบุสิ่งที่เคยรู้เกี่ยวกับหัวข้อในสื่อที่ผู้สอนเตรียมมาให้ลงในตาราง KWHLAQ ช่อง K ขั้นที่ 2 ขั้น W (Want) หรือขั้นอยากรู้ ผู้เรียนระบุคำถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้เพิ่มเติมจากสื่อที่ผู้สอนนำมาให้ลงในตาราง KWHLAQ ช่อง W ขั้นที่ 3 ขั้น H (How) หรือขั้นค้นคว้า ผู้เรียนระบุวิธีสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สืบค้นจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อตอบคำถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ โดยวางแผนการสืบค้นแล้วเขียนลงในตาราง KWHLAQ ช่อง H

ตาราง 4 (ต่อ)

การสอนแบบปกติ	กลวิธี KWHLAQ
ขั้นกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และขอบเขตเนื้อหา อธิบายหลักการ ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน จากนั้นให้ผู้เรียนทำแบบฝึกการอ่านจากเรื่องที่กำหนดให้ โดยผู้สอนติดตาม ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน อธิบายร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการอ่านต่อไป	ขั้นที่ 4 ขั้น L (Learning) หรือขั้นเรียนรู้ ผู้สอนเตรียมบทอ่านมาให้ผู้เรียนศึกษา ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องที่ผู้สอนกำหนดให้ แล้วระบุสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้จากบทอ่าน เขียนตอบในสิ่งที่ตนเองได้ตั้งคำถามไว้ลงในตาราง KWHLAQ ช่อง L โดยสรุปเรื่องราวที่อ่านทั้งหมดในรูปแบบข้อความสั้น ๆ ด้วยตนเอง หากมีคำถามใดที่ยังไม่มีคำตอบจากเรื่องที่อ่านให้ผู้เรียนนำคำถามนั้นกลับไปสืบค้นเพิ่มเติมตามวิธีการที่ระบุไว้ในขั้น H
ขั้นสรุป ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้ แล้วตรวจแบบฝึกหัด ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามคำแนะนำของผู้สอน ทบทวนแนวทางในการอ่านเพื่อนำไปใช้ในการฝึกอ่านครั้งต่อไป	ขั้นที่ 5 ขั้น A (Apply) หรือ ขั้น ประยุกต์ใช้ ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ โดยนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ตามความสนใจ เช่น สรุปความรู้เป็นคำคม แต่งคำประพันธ์ วาดภาพการ์ตูน แต่งเพลง ฯลฯ ขั้นที่ 6 ขั้น Q (Question) หรือ ขั้นตั้งคำถาม ผู้เรียนตั้งคำถามที่อยากรู้เพิ่มเติมจากเรื่องที่อ่าน จำนวน 3 ข้อ แล้วระบุคำถามลงในตาราง KWHLAQ ช่อง Q ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับคำถามที่สนใจแล้วให้นำความรู้ที่ได้รับหลังจากการสืบค้นมาอภิปรายร่วมกัน

จากตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของการสอนแบบปกติและกลวิธี KWHLAQ การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีขั้นตอนที่พัฒนาความสามารถในการอ่านควบคู่กับการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในการอ่าน โดยให้ผู้เรียนสำรวจความรู้เดิม จากนั้นตั้งคำถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้แล้วเก็บคำถามนั้นไปสืบค้นด้วยวิธีการต่าง ๆ ในขณะการสอนแบบปกติผู้สอนเป็นผู้ตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนแล้วจึงเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอน เช่น บรรยาย อภิปราย หรือกิจกรรมกลุ่ม จากนั้นลงมือทำแบบฝึกหัดแล้วสรุปท้ายบทเรียน ส่วนกลวิธี KWHLAQ มีขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามที่ผู้สอนกำหนดหัวข้อและตามความสนใจของผู้เรียนเอง ผู้เรียนจะได้พัฒนาทั้งความสามารถในการอ่านและเกิดความสนใจที่จะหาข้อมูลต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมทั้งยังได้นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณประโยชน์ของการอ่านและการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปพัฒนาต่อยอดในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน ขั้นตอนสุดท้ายของกลวิธี KWHLAQ ผู้เรียนจะต้องตั้งคำถามที่ตนเองอยากรู้หลังจากผ่านกระบวนการเรียนรู้ทุกขั้นตอน แล้วนำไปสืบค้นคำตอบซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะอ่านอย่างต่อเนื่อง ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเพียงอย่างเดียว

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง มีวิธีการดำเนินการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ วิธีสร้างเครื่องมือวัดผลและการหาคุณภาพเครื่องมือจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในสาระที่ 1 การอ่าน เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างข้อสอบ

3.3.3 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านแล้วสร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดเสนอประธานควบคุมปริญญาพันธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์เนื้อหาและระดับความสามารถของแบบทดสอบ

เนื้อหา	ระดับความสามารถ				
	เข้าใจ ความหมายของ คำตามบริบท เนื้อเรื่อง	ระบุจุดมุ่งหมาย ของเรื่องที่อ่าน ได้อย่างถูกต้อง	สรุป สาระสำคัญ	นำความรู้และ ข้อคิดจาก เรื่องที่อ่านไป ใช้ได้	รวม (ข้อ)
นิทาน	2	2	2	2	8
ร้อยกรอง	1	2	2	2	7
เรื่องสั้น	1	2	2	2	7
วรรณคดี	2	2	2	2	8
รวม	6	8	8	8	30

3.3.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแบบปรนัย 4 ตัวเลือก เสนอประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนนและตอบผิดหรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้ 0 คะแนน จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยและการวัดประเมิน 3 คน พิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (Index of Item Objective Congruence : IOC) (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ: 2543: 248)

3.3.5 นำข้อสอบกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อสอบซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่าง 0.67-1

3.3.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.7 นำผลการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.30-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.32 - 0.64

3.3.8 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 40 คน แล้วนำผลการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538: 123) เท่ากับ .73

3.4 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือวัดนิสัยรักการอ่าน

เครื่องมือวัดนิสัยรักการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คือ แบบวัดนิสัยรักการอ่าน แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ เจตคติที่มีต่อการอ่าน ความสนใจในการอ่านและการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ประกอบไปด้วยข้อคำถามรวมทั้งสิ้น 30 ข้อ ลักษณะการตอบทั้งหมดเป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีวิธีสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน
2. ระบุนิยามศัพท์เฉพาะของนิสัยรักการอ่าน
3. สร้างข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดระดับ ได้แก่ จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง และไม่จริง
4. นำแบบวัดนิสัยในการอ่าน เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทพิจารณาข้อคำถามให้มีความเที่ยงตรงและครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะ จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา
5. นำแบบวัดนิสัยรักการอ่านที่ได้ไปตรวจสอบความตรงโดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงของแบบวัดนิสัยรักการอ่าน ให้ค่าคะแนนและข้อเสนอนะเกี่ยวกับข้อคำถาม แล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามโดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้ ระหว่าง 0.67-1
6. ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์และมีความเหมาะสม แล้วนำแบบวัดนิสัยรักการอ่านที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนน โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดนิสัยรักการอ่าน โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (α -Cronbach) (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 171-172) มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) .81
7. จัดเตรียมแบบวัดนิสัยรักการอ่านฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบวัดนิสัยรักการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วให้ระดับคะแนนที่ตรงกับความเป็นจริง
ของนักเรียนมากที่สุด

ระดับคะแนน

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางส่วน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด (5)	จริง (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่จริง (2)	ไม่จริง ที่สุด (1)
0	ฉันใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ					
00	ฉันชอบยืมหนังสือในห้องสมุด ไปอ่าน					
000	ฉันชอบที่จะค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ด้วยการอ่าน					

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มาก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 วิธีดำเนินการทดลอง

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Design) แบบ
Pretest – Posttest Control Group Design เป็นวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและมีการ
ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538: 60-61)

ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	O ₁	X	O ₂
C	O ₁	~X	O ₂

E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
O ₁	แทน	ทดสอบครั้งที่ 1
O ₂	แทน	ทดสอบครั้งที่ 2
X	แทน	การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ
~X	แทน	การสอนแบบปกติ

4.2 การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 ติดต่อผู้บริหารโรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อขอทำการทดลองในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยจัดเตรียมเนื้อหาและกำหนดระยะเวลาในการทดลองให้สอดคล้องกับตารางเรียนวิชาเสริมทักษะภาษาไทย

4.2.2 ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและแบบวัดนิสัยรักการอ่าน กับกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนแบบปกติ

4.2.3 ปฐมนิเทศการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ กับกลุ่มทดลอง เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้

4.2.4 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ กับกลุ่มทดลอง และดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนแบบปกติกับกลุ่มควบคุม

4.2.5 ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและแบบวัดนิสัยรักการอ่านกับกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนแบบปกติ

4.2.6 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้การวิเคราะห์สถิติค่า Hotelling T^2

4.2.7 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนแบบปกติ ด้วยการวิเคราะห์สถิติค่าความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (Mutivariate Analysis of Variance: MANOVA แบบ One-Way MANOVA)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน

4.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

4.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Item Objective Congruence Index)

4.2.2 ค่าดัชนีความยากง่าย

4.2.3 ค่าดัชนีอำนาจจำแนก

4.2.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation)

4.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

4.3.1 ค่าความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (One-Way MANOVA)

4.3.2 ค่า Hotelling T^2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องผลการใช้กลวิธี KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์ผลได้ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
- M แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
- SD แทน ความแตกต่างของแต่ละคู่
- F แทน ค่าสถิติ Multivariate F Test ที่ใช้ในการคำนวณ
- Sig. แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
- T แทน การวัด แบ่งเป็น ก่อนเรียน (T1) และหลังเรียน (T2)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเรื่องผลการใช้กลวิธี KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

การวิเคราะห์ผลการประเมินในส่วนนี้จะนำเสนอค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ และกลุ่มควบคุมที่ใช้รูปแบบการสอนแบบปกติทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน จำแนกตามประเภทของกลุ่ม และการวัด

ตัวแปรตาม	กลุ่มทดลอง (N = 41)				กลุ่มควบคุม (N = 41)			
	T ₁		T ₂		T ₁		T ₂	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ความสามารถในการอ่านจับใจความ	15.27	3.20	20.29	3.06	15.31	3.18	17.07	3.06
นิสัยรักการอ่าน	2.69	.53	4.52	.54	2.17	.39	2.21	.25

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านจับใจความและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียนเท่ากับ 15.27 และ 20.29 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 3.20 และ 3.06 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนเท่ากับ 15.31 และ 17.07 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนและหลังเรียนมีค่าเท่ากับ .39 และ .25 ตามลำดับ

นอกจากนี้คะแนนเฉลี่ยของนิสัยรักการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่ากลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 2.69 และ 4.52 ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ .53 และ .54 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยของนิสัยรักการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 2.17 และ 2.21 ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุมก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ .39 และ .25 ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้นเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง พบว่า มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 5.02 และ 1.83 และเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุม มีค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.76 และ 0.04 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเมื่อเรียนรู้โดยใช้กลวิธี KWHLAQ และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านหลังเรียนสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมโดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมต่างกันเท่ากับ 3.22 และ 2.31 แสดงว่ากลุ่มทดลองซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยไม่สามารถสรุปได้ว่าการเพิ่มขึ้นของคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยจำนวน 2 ข้อ ด้วยสถิติทดสอบความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (One-Way MANOVA) ดังมีรายละเอียดที่ผู้วิจัยเสนอไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 2

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยมีการทดสอบสมมติฐาน 2 ข้อดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ โดยใช้สถิติ Hotelling 's T²

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเรื่องความสัมพันธ์ในกลุ่มของตัวแปรตามทั้งสองโดยใช้ Bartlett's Test of Sphericity ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างค่าของตัวแปรตามคือความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($X^2=245.926$, $df= 9$, $p = .00$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของความสามารถในการอ่านจับใจความ และนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ โดยใช้สถิติ

Hotelling 's T^2

Effect	Multivariate test	Value	F	Hypothesis df	Error df	p-Value
ก่อนและ หลังได้รับ การจัดการ เรียนรู้	Pilai's Trace	.70	94.46*	1.00	40.00	.00
	Wilks' Lambda	.29	94.46*	1.00	40.00	.00
	Hotelling's Trace	2.36	94.46*	1.00	40.00	.00
	Roy's Largest	2.36	94.46*	1.00	40.00	.00
	Root					

Test of Within-Subjects Effects

Dependent Variable	SS	MS	df	F	p-value
ความสามารถในการอ่าน จับใจความ	8721.757	8721.757	1	1166.27	.00
นิสัยรักการอ่าน	448.472	448.472	1	420.10	.00

Hotelling 's T^2 = 193.75, df = 39, (Hotelling 's T^2 > 6.642)

Balelett's Test : Likelihood Ratio = .00 , X^2 =245.926, df= 9, p = .00

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 8 โดยมีค่า Hotelling 's T^2 = 193.75 (Pilai's Trace F = 94.46, p = .00, Wilks' Lambda F = 94.46, p = .00, Hotelling's Trace F = 94.46, p = .00 และ Roy's Largest Root F = 94.46, p = .00) เมื่อพิจารณารายตัวแปรพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F = 1166.27, df = 1, p = .00) และนิสัย

รักการอ่านหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 448.47$, $df = 1$, $p = .00$)

สมมติฐานที่ 2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (One-Way MANOVA) ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบดังนี้

1. ทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมตริกซ์ความแปรปรวน – แปรปรวนร่วม (Homogeneity of Variance - covariance Matrices) ของตัวแปรโดยใช้ Box's M test of Covariance Matrices พบว่า เมตริกซ์ความแปรปรวน – แปรปรวนร่วมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม โดยใช้ Bartlett's Test of Sphericity พบว่า ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการทดสอบจะเห็นได้ว่าข้อมูลมีส่วนที่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ One-way MANOVA ทำให้สรุปได้ว่าข้อมูลข้างต้นมีความเหมาะสมในการใช้ สถิติ One-way MANOVA ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมตริกซ์ความแปรปรวน (Homogeneity of Covariance Matrices) โดยใช้สถิติ Box's M เป็นสถิติในการทดสอบ พบว่า เมตริกซ์ของความแปรปรวนร่วมของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน ($\text{Box's } M=25.71, F=8.34, df1=3, df2=1152000, p=.00$) และเมื่อทดสอบความเท่าเทียมกันของความแปรปรวนของตัวแปรในแต่ละตัวแปรตามระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระด้วย Levene's Test ผลการทดสอบพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านมีความแปรปรวนที่แตกต่างและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=.14, p=.711$ และ $F = .27.56, p = .00$ ตามลำดับ) และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามโดยใช้ Bartlett's Test of Sphericity พบว่าตัวแปรตามระหว่างความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($X^2 =$, $df=2, p=.00$) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการทดสอบความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนรู้

Effect	Multivariate Tests	Value	F	Hypothesis df	Error df	p-value
วิธีการจัดการเรียนรู้	Pilai's Trace	.82	182.40*	2.00	79.00	.00
	Wiks' Lambda	.18	182.40*	2.00	79.00	.00
	Hotelling's Trace	4.62	182.40*	2.00	79.00	.00
	Roy's Largest Root	4.62	182.40*	2.00	79.00	.00
	Root					
Test of Between-Subjects Effects						
แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p-value
วิธีการจัดการเรียนรู้	ความสามารถในการอ่านจับใจความ	212.49	1	212.49	22.69	.00
	นิสัยรักการอ่าน	64.95	1	64.95	366.69	.00
ความคลาดเคลื่อน	ความสามารถในการอ่านจับใจความ	749.27	80	9.37		
	นิสัยรักการอ่าน	14.17	80	.18		

ตาราง 9 (ต่อ)

Test of Between-Subjects Effects						
แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p-value
รวมทั้งหมด	ความสามารถในการอ่านจับใจความ	29584.00	82			
	นิสัยรักการอ่าน	867.39	82			
Box' M=25.71, F=8.34, df1=3 ,df2=1152000, p=.00						
Lervene' Test : ความสามารถในการอ่านจับใจความ F=14, p= .71 , นิสัยรักการอ่าน F=27.56, p=.00						
Bartlett' Test of Sphericity : $X^2=216.03$, df=2 ,p=.00						
หมายเหตุ * p< .05						

จากตาราง 9 พบว่าการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของเมตริกซ์ความแปรปรวน (Homogeneity of Covariance Matrices) โดยใช้สถิติ Box's M เป็นสถิติในการทดสอบ พบว่าเมตริกซ์ของความแปรปรวนร่วมของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน (Box's M=25.71, F=8.34, df1=3, df2=1152000, p=.00) และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามโดยใช้ Bartlett's Test of Sphericity พบว่า ตัวแปรตามระหว่างความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($X^2= 216.03$, df = 2, p=.00) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการทดสอบ ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ กับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านก่อนการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 11 ห้องเรียน รวม 443 คน โดยมีการจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 82 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากนั้นสุ่มห้องเรียนโดยการจับฉลากเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 1 กลุ่ม 41 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 1 กลุ่ม 41 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ รวม 12 คาบ คาบละ 50 นาที มีค่าดัชนีความสอดคล้องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เกณฑ์ ค่าดัชนีเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 โดยผู้วิจัยปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติจำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ รวม 12 คาบ คาบละ 50 นาที

3.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.30-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.32 - 0.64 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) .73

3.4 แบบวัดนิสัยรักการอ่านแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วงคะแนน 0.67-1 รวมทั้งปรับปรุงให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและมีความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) .81

4. วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Design) แบบ Pretest – Posttest Control Group Design เป็นวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและมีการทดสอบ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ และนิสัยรักการอ่าน ก่อนการเรียนรู้ (Pretest) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ และแผนการจัดการเรียนตามแนวการสอนแบบปกติใช้ระยะเวลาในการสอน 12 คาบ คาบละ 50 นาที หลังจากเสร็จสิ้น การทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่าน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและแบบวัดนิสัยรักการอ่านฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของกลุ่มทดลองที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยการสอนตามแนวปกติ ด้วยการใช้การวิเคราะห์สถิติค่าความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (Mutivariate Analysis of Variance: MANOVA แบบ One-Way MANOVA)

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของกลุ่มทดลองที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้การวิเคราะห์สถิติค่า Hotelling T^2

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลองเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี KWHLAQ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พนิดา สมัยคมสัน (2555: 48) ที่ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิค KWL Plus ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ KWL PLUS อยู่ในระดับสูง และฉันทะพร กองสุข (2557: 77) ที่ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้

โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ KWLH PLUS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังการทดลองพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH PLUS มีความสามารถในการอ่านจับใจความและความสามารถในการเขียนสรุปความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่านักเรียนที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี KWHLAQ พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านได้สืบเนื่องมาจากเหตุผล 3 ประการ ดังนี้

1. ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการอ่านผ่านกระบวนการอย่างเป็นระบบด้วยตนเองในทุกขั้นตอน โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและจดมุ่งหมายในการอ่านส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความที่ดีขึ้น โดยเริ่มจากขั้น ขั้น K (Know) คือ ขั้นที่ผู้สอนสำรวจความรู้เดิมของผู้เรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมที่เคยมีกับสิ่งที่กำลังจะเรียนรู้ โดยมีผู้สอนเป็นผู้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่นักเรียนกำลังจะอ่านโดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ เช่น รูปภาพ คลิปวิดีโอ ฯลฯ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านและจับประเด็นสำคัญ จากบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับที่บาห์ยัน อิมสาร์อาญ (2547: 42) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบสำคัญของการอ่านจับใจความที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ประสบการณ์ของผู้อ่าน หากเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องที่เคยทราบข้อมูลมาบ้างแล้ว จะทำให้ผู้อ่านสามารถจับใจความได้รวดเร็วขึ้น เช่นเดียวกับฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2543: 25) และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 164) ที่ได้กล่าวสอดคล้องกัน ว่าความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ของผู้อ่านเป็นองค์ประกอบเบื้องต้นของการอ่านจับใจความ ดังนั้นในขั้น K (Know) จึงเป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังจะอ่าน ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องและสามารถจับใจความของเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และในขั้น W (Want) คือ ขั้นที่ผู้เรียนระบุสิ่งที่ต้องการจะรู้หรือจำเป็นต้องรู้ โดยผู้สอนให้ผู้เรียนระบุคำถามที่ผู้เรียนสงสัยจากสื่อการเรียนรูที่ผู้สอนเตรียมมาให้ศึกษาในเบื้องต้น แล้วให้จดคำถามนั้นไว้เพื่อสืบค้นคำตอบ ซึ่งในขั้นนี้จะทำให้ผู้เรียนมีจดมุ่งหมายในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับที่ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545: 7) ได้เสนอแนวทางการสอนอ่านจับใจความโดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร มีเหตุผลใดในการกระทำ เพื่อให้ผู้อ่านคิดหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านมาแล้ว จากนั้นฝึกการสืบค้นความรู้ในขั้น H (How) คือ ขั้นที่ผู้เรียนระบุวิธีการในการค้นหาคำตอบโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด

หาคำตอบด้วยวิธีการที่หลากหลายจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต แหล่งการเรียนรู้ ฯลฯ แล้วจึงเริ่มอ่านเนื้อเรื่องในขั้น L (Learn) คือ ขั้นที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งจากผู้สอนและการสืบค้นความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ศึกษาเนื้อเรื่องจากบทอ่าน และจากการทดลองพบว่ากลวิธี KWHLAQ ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดีสำหรับงานเขียนประเภทร้อยแก้ว เนื่องจากงานเขียนประเภทร้อยแก้วสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นสำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ต้องใช้การตีความเหมือนงานเขียนประเภทร้อยกรอง สังเกตได้จากระยะเวลาในการศึกษาบทอ่านของผู้เรียนและการเขียนสรุปใจความก่อนที่จะเข้าสู่ขั้น A (Apply) คือ ขั้นที่ผู้เรียนประยุกต์ใช้ข้อมูล ความรู้ที่ได้รับหรือข้อค้นพบต่าง ๆ โดยบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ และแสดงออกมาในรูปแบบของการนำเสนอหรือสร้างชิ้นงาน จากนั้นตั้งคำถามต่อยอดการเรียนรู้อีกครั้งในขั้น Q (Questions) คือ ขั้นที่ผู้เรียนตั้งคำถามขึ้นมาใหม่หลังจากที่ได้สืบค้นข้อมูล เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนไปสืบเสาะหาความรู้เพิ่มเติม ด้วยกระบวนการดังกล่าวจึงช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านที่เกิดจากความต้องการของตนเอง ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเสาะแสวงหาข้อมูลจนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่าน เนื่องจาก กลวิธี KWHLAQ ได้รับการพัฒนามาจากกลวิธี KWL ที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผ่านการดึงความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน การกำหนดเป้าหมายในการอ่าน และการประมวลผลเรื่องที่อ่านเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ และได้เพิ่มขั้นตอน H (How) ขั้นตอน A (Apply) และขั้นตอน Q (Question) ที่ได้รับแนวคิดมาจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) โดยบาเรลล์ (Barell, 2008: 3) กล่าวว่า การเรียนรู้จากปัญหาเป็นกระบวนการของการสำรวจเพื่อจะตอบคำถามสิ่งที่อยากรู้ อยากเห็น ข้อสงสัยและความไม่มั่นใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติในชีวิตจริงที่มีความซับซ้อน เพื่อใช้กระบวนการสืบเสาะในการค้นหาความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้นั้นมาประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นหรือในชีวิตประจำวันได้ โดยในขั้น H (How) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนคิดหาวิธีค้นคว้าคำตอบที่ตนเองต้องการรู้ ขั้น A (Apply) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านออกมาในรูปแบบต่าง ๆ และขั้น Q (Question) คือ ขั้นที่ให้ผู้เรียนตั้งคำถามชุดใหม่ที่สนใจเพื่อต่อยอดการเรียนรู้ ซึ่งทั้ง 3 ขั้นนี้นอกจากจะช่วยพัฒนาระบวนการคิดที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านจับใจความแล้ว ยังสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538: 54) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านควรมีความเข้าใจ สามารถทำให้นักคิดที่เป็นเป้าหมายเกิดความอยากอ่านหนังสือ และควรเป็นกิจกรรมที่จูงใจให้เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉานเพื่อจะได้รู้เรื่องราว

ที่น่าสนุกที่มีอยู่ในหนังสือ รวมทั้งควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้น แนะนำให้อยากรู้ อยากเห็น เรื่องราวต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือ อยากอ่านให้รู้รอบและลึกซึ่งเปิดความคิดให้กว้าง เมื่ออ่านแล้ว ก็อยากอ่านอีกเรื่องหนึ่งต่อไป เกิดความรู้สึกว่าหนังสือท้าทายให้อ่าน ให้วิจารณ์ ให้ประเมินค่า ให้อยากนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษาได้ระบุพฤติกรรมบ่งชี้ทางกายของผู้มีคุณลักษณะด้านความรักในการอ่านว่าจะต้องอ่าน หนังสืออย่างสม่ำเสมอ สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ทั้งด้านการเรียน การปรับปรุงตนเองและคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ในส่วนของการพัฒนานิสัยรักการอ่านนั้น ผู้เรียนที่ได้รับการ จัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ มีความสนใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น สังเกตได้จากการจด บันทึกรักการอ่านด้วยตนเองในแต่ละสัปดาห์ และส่งเล่มบันทึกการอ่านอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนเข้าใช้บริการห้องสมุดเพื่อสืบค้นข้อมูลและอ่านหนังสือที่ตนเองสนใจ มากยิ่งขึ้น ดังนั้นกลวิธี KWHLAQ จึงเป็นกลวิธีที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ร่วมกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านไปพร้อมกัน

3. ผู้เรียนได้พัฒนาการอ่านผ่านกระบวนการที่สนุกสนานและสามารถสร้างผลงาน ที่นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ เนื่องจากกลวิธี KWHLAQ เป็นกลวิธีจัดการเรียนรู้ที่แปลก ใหม่ สนุกสนาน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน เช่น ในขั้น K (Know) คือ ขั้นที่ผู้สอนดึงความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านผ่านสื่อและกิจกรรมที่ หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการอ่าน ดังที่สตรอมเมนและเมทส์ (Strommen & Mates, 2004: 189) ได้กล่าวว่า สิ่งที่ทำให้บุคคลรักการอ่าน คือ ความปรารถนาที่จะ อ่านและความสนุกสนานในการอ่าน เช่นเดียวกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 57) ที่กล่าวว่า ความสนใจของเด็กที่มีต่อการอ่านขึ้นอยู่กับความรู้สึกหรือเจตคติที่มีต่อสิ่งนั้น ในขั้น A (Apply) คือ ขั้นที่ผู้เรียนประยุกต์ใช้ข้อมูล ความรู้ที่ได้รับหรือข้อค้นพบต่าง ๆ โดยบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ และแสดงออกมาในรูปแบบของการนำเสนอหรือสร้างชิ้นงานที่แปลกใหม่ ที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ ในขั้น Q (Question) ยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น ในการเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเสาะหาวิธีการสืบค้นข้อมูล และนำความรู้ที่ได้รับ มาประยุกต์ใช้และตั้งคำถามเพื่อต่อยอดการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเกิดความสนใจและเห็นประโยชน์

จากการอ่าน จึงส่งผลต่อการเพิ่มปริมาณและคุณภาพในการอ่าน จนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่านในที่สุด ดังที่อวยพร พานิช (2543: 41) กล่าวว่า นิสัยรักการอ่านเป็นความสนใจอ่านอย่างไม่หยุดยั้งจนเป็นความคุ้นชินและไม่มีความรู้สึกฝืนใจที่ต้องอ่านหนังสือ จึงเห็นได้ว่า นอกจากกลวิธี KWHLAQ จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความแล้วยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้สอนควรเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น รูปภาพ วิดีโอ สื่อสารสนเทศต่าง ๆ ที่มีความทันสมัยและอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

1.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี KWHLAQ ผู้สอนจำเป็นต้องอธิบายแนวทางปฏิบัติของแต่ละขั้นตอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ถูกต้องและเกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชิ้นงานของตนเองของผู้เรียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเองเพื่อให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าลงมือทำ และควรให้คำแนะนำ เสริมแรงทางบวกเพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี KWHLAQ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ดี จึงควรนำกลวิธี KWHLAQ ไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาหรือระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกความสามารถในการอ่านและสามารถอ่านสารได้ทุกประเภท

2.2 เพื่อเป็นการพัฒนานิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การวิจัยครั้งต่อไป ควรตรวจสอบผลการพัฒนานิสัยรักการอ่านเป็นระยะ ๆ เพื่อทดสอบความคงทนของนิสัยรักการอ่านของผู้เรียนแต่ละคน จึงจะเกิดผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- Astiti, N. K. (2014). Improving Reading Comprehension Though KWL Strategy at the Eight Grade Students of SMPN 2 SELAT in Academic Year 2013/2014. Retrieved June 8, 2017 <http://unmas-library.ac.id/wp-content/uploads/2014/11/Ni-Nyoman-Kerti-Astiti.pdf>
- Barell, J. F. (2008). *Problem-based learning: An inquiry approach*: Corwin Press.
- Bernhardt, T. M. (2010). Using Graphic Organizers to Enhance Reading Comprehension. Retrieved March 12, 2017 https://scholar.googleusercontent.com/scholar?q=cache:lbZV6PuYVeAJ:scholar.google.com/+Using+Graphic+Organizers+to+Enhance+Reading+Comprehension&hl=th&as_sdt=0,5&as_vis=1
- Hamdan, M. H. (2014). KWL-Plus Effectiveness on Improving Reading Comprehension of Tenth Graders of Jordanian Male Students. Retrieved March 12, 2017 <http://www.academypublication.com/issues/past/tpls/vol04/11/10.pdf>
- Krathwohl, D. R. (1985). Taxonomy of Educational Objective: Handbook II: Affective Domain 3 rd ed. Retrieved March 12, 2017 <http://www.depauw.edu/files/resources/krathwohl.pdf>
- Laurice, J. M. (2015). The Effects of Self-Questioning on Reading Comprehension. Retrieved Sep 1, 2017 https://www.researchgate.net/publication/27809512_karperiybtheiybkhwamsamart_hnikarxanpheuxkhwamkheaciphasaxangkvs_khxngnakreiychnamathymsuksapithi_2_rahwangklumthidirabkarsxndwyklwithikartangkhathamtnxenglaeaklwithikarcdban nthuk
- Leu, D. J., Kinzer, C. K., Coiro, J. L., & Cammack, D. W. (2004). Toward a theory of new literacies emerging from the Internet and other information and communication technologies. *Theoretical models and processes of reading*, 5(1), 1570-1613.
- Lin, S. (2010). The Effects of the Application of Schema Theory on the Score of The English Reading Comprehension. Retrieved March 12, 2017

<https://clvpn.swu.ac.th/DanaInfo=search.proquest.com,SSL+printviewfile?accountid=44800>

Lono, L. P. (1987). Teaching reading skills: a guide for the new ESL teacher. *Cargill*, pp67-80.

Lorna, A. S. (2015a). Correlation of Students' Reading Habit to Their Vocabulary Knowledge and Reading Comprehension. Retrieved March 12,2017
http://earchivetsu.com/admin/pdf/Correlation_of_Students_Reading_Habits_to_their_Vocabulary_Knowledge_and_Reading_Comprehension.pdf

Lorna, A. S. (2015b). *Effective Reading Instruction*. K-8. New Jersey: Rentice-Hall.

Neuman, S. B. (1986). The home environment and fifth-grade students' leisure reading. *The Elementary School Journal*, 86(3), 335-343.

Strang, R. T. (1961). Problems in the Improvement of Reading. Retrieved June 8,2017
<http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/019263655503921222>

Strommen, L. T., & Mates, B. F. (2004). Learning to love reading: Interviews with older children and teens. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 48(3), 188-200.

Youniss, M. m. M. A. (2013). The Effectiveness of Using (K.W.L) Strategy on Developing Reading Comprehension Skills for the Eighth Graders in Khanyounis Governorate Schools. Retrieved June 12, 2017
http://www.alazhar.edu.ps/Library/aattachedFile.asp?id_no=0046871

กนกทิพย์ ปิ่นะพัง. (2557). การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนโดยวิธี PASS ร่วมกับผังกราฟฟิก. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ : ครูสภา.

กัลยา ยวนมาลัย. (2539). การอ่านเพื่อชีวิต = *Reading for life*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

กิตติชัย พินโน. (2554). ภาษากับการสื่อสาร = *Language and communication*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ขวัญฤดี อัคราวุฒิชัย. (2538). การใช้ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จีเรียง บุญสม. (2543). ผลของเพื่อนช่วยสอนร่วมกับการเสริมแรงที่มีต่อเจตคติ ความสามารถในการอ่านออกเสียงและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อความสามารถในการอ่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2557). จิตวิทยาการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2543). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน = *Reading and reading promotion*.
กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณาคาร.

ณัฐกรณ์ ดำชะอม. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองและพฤติกรรมกลุ่มของ
นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาที่ใช้การสืบค้นแบบ *KWHLAQ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงพร พวงเพชร. (2541). การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6
ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. .

ทิพย์วรรณ แจ่มไพบูลย์. (2546). เคล็ดไม่ลับการอ่าน. วารสารวิชาการ ปีที่ 3, ฉบับที่ 6 (เม.ย. 2546),
หน้า 50-51.

ธัญเทพ กองสุข. (2557). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค *KWLH PLUS* ที่มีความสามารถในการอ่านจับ
ใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาการ
ทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

ธิดา สุวรรณสาครกุล. (2554). การศึกษาคุณลักษณะของตัวแบบในการอ่านที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็ก
วัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. .

นิลเนตร นิลประดิษฐ์. (2549). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุต่อนิสัยการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในกรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นุชน้อย สติธองกูร. (2538). ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บันลือ พุกกะวัน. (2538). มิติใหม่ของการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

บาหยัน อิมสำราญ. (2547). ภาษากับการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและหนังสือ คณะอักษร
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา. (2549). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เพลงประกอบการสอน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เบญจรงค์ บันคล้าย. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขต
ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปฐมภรณ์ สุกใส. (2559). ผลของการสอนโดยใช้กลวิธี อาร์ อี เอ พี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ และการเขียนย่อความในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประกายมาศ ทองหมื่น. (2554). การใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ในการอ่าน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2545). กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย : ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.

ปราณี รัตนัง. (2541). ตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พนิดา สมัยคมสัน. (2555). ผลการใช้เทคนิค KWL Plus ต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดราชโอรส. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีกรวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. (2537). ไขปัญหาการดูโนฟเวอร์ : แนวทางการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มนภรณ์ ใจรู้อบ. (2551). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รัญจิต แก้วจำปา. (2544). ภาษาไทย: กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

รัตนา เจงพิบูลพงศ์. (2550). ผลของการสอนอ่านโดยใช้กลวิธี KWL-Plus ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง. (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 = 21st century skills : *rethinking how students learn*. กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

วัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2547). เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ: นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แววมยุรา เหมือนนิล. (2553). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. (2538). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทย

วัฒนาพานิช.

ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2545). อ่านอย่างเร็วเข้าใจง่าย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ศิวกานต์ ปทุมสูติ. (2540). การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ แกรมมี.

ศิวพร โกดะกุล. (2546). หลักการอ่านการเขียนคำไทย. นครปฐม: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ศิวพัชร ลิ้มสุภาพณ์. (2559). ผลของการสอนโดยใช้กลวิธีแกนแอนดริ้น ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สกุณี เกรียงชัยพร. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. .

สมเกียรติ แซ่เต็ง. (2551). ผลของการใช้วิจัยก่อกำเนิดในการพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมใจ ทองเรือง. (2537). กศน. จะรณรงค์ให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านได้อย่างไร. การศึกษานอกโรงเรียนฉบับการศึกษาตลอดชีวิต ปีที่ 16, ฉบับที่ 5 (ก.ค. 2537), หน้า 18-24.

สมบัติ จำปาเงิน. (2539). หลัคนักจำ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). การส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.

สุนันท์ ประสานสอน. (2544). การประเมินผลภาษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนันท์ มั่นเศรษฐวิทย์. (2547). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

อวยพร พานิช. (2543). ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจจิมา เกิดผล. (2540). ภาษาไทย 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัมพร สุขเกษม. (2539). การอ่านหนังสือ. มหาสารคาม: มหาสารคาม : ศูนย์บริการคำสอนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์. (2550). การศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS. ปรินญานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อุมาพร ทศนุรักษ์. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่าน

จับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ *CIRC* กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือ

1. รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเทือง คล้ายสุบรรณ	อาจารย์พิเศษโรงเรียนสาธิต
	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
	ประธานชมรมส่งเสริมภาษาไทย
	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย
ดร.อดิสรณ์ เรืองกิจจามันท์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
	คณะศึกษาศาสตร์
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
	ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย
อาจารย์นันตา ใจกล้า	ครูชำนาญการพิเศษ
	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
	หัวหน้างานส่งเสริมรักการอ่าน
	โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์
	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

2. รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรอุมา เจริญสุข

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเทือง คล้ายสุบรรณ์

อาจารย์พิเศษโรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ประธานชมรมส่งเสริมภาษาไทย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

อาจารย์ ดร.อดิสรณ์ เรืองกิจจามันท์

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

3. รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพแบบวัดนิสัยรักการอ่าน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณา เจริญสุข	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเทือง คล้ายสุบรรณ	อาจารย์พิเศษโรงเรียนสาธิต
	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
	ประธานชมรมส่งเสริมภาษาไทย
	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย
อาจารย์นันตา ใจกล้า	ครูชำนาญการพิเศษ
	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
	หัวหน้างานส่งเสริมรักการอ่าน
	โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์
	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี KWHLAQ

รายวิชา เสริมทักษะภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่ 2 อาชยานสอนใจ (พอใจให้สุข)

จำนวน 2 คาบ

ผู้สอน นางสาวจรรยา เกิดแก้ว

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม.1/8 วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

ท 1.1 ม.1/9 มีมารยาทในการอ่าน

2. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

บทอาชยาน “พอใจให้สุข” ผู้แต่ง คือ ศาสตราจารย์กิตติคุณฐะปะนีย์ นาครทรรพ เป็นบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ จำนวน ๕ บท มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองเป็นและสิ่งที่ตนเองมีไม่ว่าจะมีชาติกำเนิดอย่างไร ขอให้ประพฤติตนเป็นคนดีก็จะทำให้ชีวิตมีความสุข

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ด้านความรู้ (พุทธิพิสัย/K)

3.1.1 สรุปเนื้อหาของบทอาชยาน “พอใจให้สุข” ได้

3.1.2 ระบุข้อคิดจากเรื่องบทอาชยาน “พอใจให้สุข” ได้

3.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (ทักษะพิสัย/P)

3.2.1 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

3.2.2 เขียนสรุปเนื้อหาของบทอาชยาน “พอใจให้สุข” ได้ถูกต้อง

3.2.3 นำเสนอผลงานจากบทอาชยาน “พอใจให้สุข” ได้อย่างสร้างสรรค์

3.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม/คุณธรรมจริยธรรม (จิตพิสัย/A)

3.3.1 มีนิสัยรักการอ่าน

3.3.2 ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม

4. สาระการเรียนรู้

4.1 พอใจให้สุข

4.2 การอ่านจับใจความ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

5.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 มีนิสัยรักการอ่าน

7. กระบวนการจัดการกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
ขั้นที่ 1 ขั้น K (Know) หรือ ขั้นเคยรู้ - เป็นขั้นที่ให้นักเรียนสำรวจ ความรู้เดิมจากสื่อที่ครู กำหนดมาให้ลงในช่อง K	คาบเรียนที่ 1 นักเรียนดูรูปที่ครูกำหนดให้ เช่น สีขาวกับสีดำ ดอกกุหลาบ กับดอกหญ้า เพชรกับกววดทราย หงส์กับกา ฯลฯ แล้วให้เขียน สิ่งที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร นักเรียนเคยมี ประสบการณ์อะไรบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับภาพเหล่านี้ ลงในตาราง KWHLAQ ในช่อง K
ขั้นที่ 2 ขั้น W (Want) หรือ ขั้นอยากรู้ - เป็นขั้นที่ให้นักเรียนระบุสิ่ง ที่อยากรู้จากสื่อที่ครูนำมาให้ ลงในช่อง W	หลังจากให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ตนเองเคยรู้เกี่ยวกับรูปภาพ เหล่านี้แล้ว ครูให้นักเรียนตั้งคำถามสิ่งที่นักเรียนอยากรู้จากภาพ ดังกล่าว แล้วเขียนลง ตาราง KWHLAQ ในช่อง W

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนการสอน
ขั้นที่ 3 ขั้น H (How) หรือ ขั้นค้นคว้า - เป็นขั้นที่ให้นักเรียนระบุวิธีการสืบค้นความรู้ ที่จะทำ ให้ได้คำตอบในสิ่งที่ตนเอง ตั้งคำถามไว้	นักเรียนพิจารณาคำถามที่ตนเองได้ตั้งไว้ แล้วระบุวิธี การค้นคว้าหรือแหล่งข้อมูลที่จะทำให้ได้คำตอบที่ถูกต้องและ ครบถ้วนแล้วเขียนลงตาราง KWHLAQ ในช่อง H
ขั้นที่ 4 ขั้น L (Learn) หรือ ขั้นเรียนรู้ - เป็นขั้นที่ให้นักเรียนอ่านบท อาขยานที่จะให้ฝึกจับ ใจความสำคัญ	1. นักเรียนอ่านบทอาขยาน “พอใจให้สุข” แล้วตอบคำถาม ในสิ่งที่ตนเองตั้งคำถามไว้ พร้อมทั้งสรุปเรื่อง “พอใจให้สุข” เป็นข้อความสั้น ๆ ลงในตาราง KWHLAQ ในช่อง L 2. ครูสุ่มถามนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้เล่าสิ่งที่ตนเองได้ เรียนรู้จากบทอาขยาน พร้อมทั้งนำเสนอข้อคำถามและคำตอบที่ ตนเองได้รับ หากคำถามใดที่ยังไม่มีคำตอบให้เว้นช่องว่างเอาไว้
ขั้นที่ 5 ขั้น A (Apply) หรือ ขั้นประยุกต์ใช้ - เป็นขั้นที่ให้นักเรียนนำ ความรู้ที่ได้จากการอ่านไป ประยุกต์ใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ตามความสนใจ แล้วเขียน รูปแบบการนำเสนอในช่อง A	คาบเรียนที่ 2 1. นักเรียนร่วมกันทบทวนบทเรียนในคาบที่แล้วเรื่องบทอาขยาน “พอใจให้สุข” 2. นักเรียนจับกลุ่ม 4-5 คน นำข้อคิดที่ได้จากการอ่านบท อาขยาน “พอใจให้สุข” มาประยุกต์ใช้และนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น - แต่งคำคม เรื่อง คุณค่าของตัวเอง - แต่งเพลงเกี่ยวกับการพอใจในสิ่งที่ตนมี - วาดรูปการ์ตูนชักชวนให้ทุกคนเห็นคุณค่าในตัวเอง - ระบุข้อดีของตนเองแล้วนำมาออกแบบสิ่งประดิษฐ์ที่จะเป็น ประโยชน์แก่ผู้อื่น

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนการสอน
ขั้นที่ 5 ขั้น A (Apply) หรือ ขั้นประยุกต์ใช้ - เป็นขั้นที่ให้นักเรียนนำ ความรู้ที่ได้จากการอ่านไป ประยุกต์ใช้ในรูปแบบต่างๆ ตามความสนใจ แล้วเขียน รูปแบบการนำเสนอในช่อง A	แล้วให้ระบุรูปแบบที่นักเรียนจะนำเสนอในช่อง A จากนั้นให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
ขั้นที่ 6 ขั้น Q (Question) หรือ ขั้นตั้งคำถาม - เป็นขั้นที่ให้นักเรียนตั้ง คำถามในสิ่งที่อยากรู้ เพิ่มเติม แล้วไปศึกษา ค้นคว้า	3. หลังจากการทำกิจกรรมทั้งหมดครูให้นักเรียนตั้งคำถามที่ อยากรู้เพิ่มเติมจากเรื่องที่อ่านจำนวน 3 ข้อ แล้วเขียนสรุปลง ตาราง KWHLAQ ในช่อง Q แล้วสืบค้นเพื่อหาคำตอบส่งท้าย คาบเรียน

8. สื่อการเรียนรู้

8.1 บทอาขยาน “พอใจให้สุข”

8.2 ใบงานที่ 1 ตาราง KWHLAQ

9. แหล่งการเรียนรู้

9.1 ห้องสมุด

9.2 อินเทอร์เน็ต

10. กระบวนการวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด		วิธีการวัด	เครื่องมือการวัด	เกณฑ์การประเมินผล
1. ด้านความรู้	1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทอาชยาน “พอใจให้สุข”	- ถาม ตอบ ในชั้นเรียน - ตรวจใบงาน	- ข้อคำถาม - ใบงาน	ตอบคำถามได้ถูกต้อง
	1.2 ข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องบทอาชยาน “พอใจให้สุข”	- ถาม ตอบ ในชั้นเรียน	- ข้อคำถาม	ระบุข้อคิดได้ครอบคลุมเนื้อเรื่อง
2. ด้านทักษะกระบวนการ	2.1 อ่านจับใจความสำคัญ	- ตรวจใบงาน	- ใบงาน	ตอบคำถามได้ถูกต้อง
	2.2 การนำเสนอชิ้นงาน	- ประเมินการนำเสนอชิ้นงาน	- แบบประเมินการนำเสนอชิ้นงาน	9 - 10 คะแนน = ดีมาก 7 - 8 คะแนน = ดี 5 - 6 คะแนน = พอใช้ 0 - 4 คะแนน = ควรปรับปรุง
3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- มีนิสัยรักการอ่าน	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรมรักการอ่าน	4 - 5 = ดี 2 - 3 = พอใช้ 0 - 1 = ควรปรับปรุง

11. บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

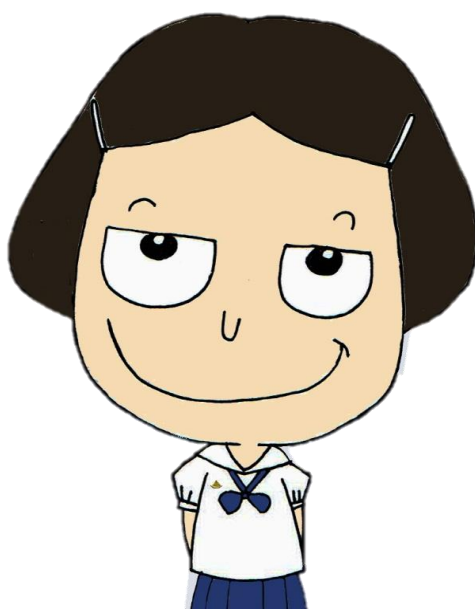
ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

บทอาขยาน “พอใจให้สุข”

แม้มิได้เป็นดอกกุหลาบหอม
 แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกา
 แม้มิได้เป็นหงส์ทระนงค์ดี
 แม้มิได้เป็นน้ำแม่คงคา
 แม้มิได้เป็นมหาหิมาลัย
 แม้มิได้เป็นวันพระจันทร์เพ็ญ
 แม้มิได้เป็นต้นสนระหง
 แม้มิได้เป็นนุชสุดสว
 อันจะเป็นสิ่งใดไม่ประหลาด
 ถือสันโดษบำเพ็ญให้เด่นดี

ก็จงยอมเป็นเพียงลดขาว
 จงเป็นดาวดวงแจ่มแอร่มตา
 ก็จงรักเป็นโนรีที่หรรษา
 จงเป็นธราไสที่ไหลเย็น
 จงพอใจจอมปลวกที่แลเห็น
 ก็จงเป็นวันแรมที่แจ่มจาง
 จงเป็นพงอ้อสะบัดไม่ขัดขวาง
 จงเป็นนางที่มีไซ้ไร้ความดี
 กำเนิดชาติดีทรมตามวิถี
 ในสิ่งที่เราเป็นเช่นนั้นเทอญ

ผู้แต่ง ศาสตราจารย์กิตติคุณฐะปะนีย์ นาครทรรพ

ตาราง KWHLAQ

K

เคยรู้

W

อยากรู้

H

ค้นคว้า

L

เรียนรู้

A

ประยุกต์ใช้

Q

ตั้งคำถาม

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

รายวิชา เสริมทักษะภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่ 2 อาขยานสอนใจ (พอใจให้สุข)

จำนวน 2 คาบ

ผู้สอน นางสาวจรรยา เกิดแก้ว

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม.1/8 วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อ
นำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

ท 1.1 ม.1/9 มีมารยาทในการอ่าน

2. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

บทอาขยาน “พอใจให้สุข” ผู้แต่ง คือ ศาสตราจารย์กิตติคุณฐะปะนีย์ นาครทรรพ เป็นบท
ร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ จำนวน ๕ บท มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจในสิ่งที่
ตนเองเป็นและสิ่งที่ตนเองมีไม่ว่าจะมีชาติกำเนิดอย่างไร ขอให้ประพฤติตนเป็นคนดีก็จะทำให้ชีวิต
มีความสุข

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ด้านความรู้ (พุทธิพิสัย/K)

3.1.1 สรุปเนื้อหาของบทอาขยาน “พอใจให้สุข” ได้

3.1.2 ระบุข้อคิดจากเรื่องบทอาขยาน “พอใจให้สุข” ได้

3.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (ทักษะพิสัย/P)

3.2.1 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

3.2.2 เขียนสรุปเนื้อหาของบทอาขยาน “พอใจให้สุข” ได้ถูกต้อง

3.2.3 นำเสนอผลงานจากบทอาชยาน “พอใจให้สุข” ได้

3.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม/คุณธรรมจริยธรรม (จิตพิสัย/A)

3.3.1 มีนิสัยรักการอ่าน

3.3.2 ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม

4. สาระการเรียนรู้

4.1 พอใจให้สุข

4.2 การอ่านจับใจความ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

5.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 มีนิสัยรักการอ่าน

7. กระบวนการจัดการกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
ขั้นนำ	คาบที่ 1 1. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามว่าหากได้รับพร 1 ข้อ ที่สามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้ นักเรียนจะเปลี่ยนอะไร เพราะเหตุใด 2. นักเรียนอภิปรายคำตอบและเหตุผลโดยครูสุ่มจับฉลากเลขที่แล้วออกมาพูดหน้าชั้นเรียน ผู้สอนร่วมอภิปรายพร้อมชวนให้นักเรียนพิจารณาข้อดีของตนเองคนละ 1 ข้อ แล้วเขียนอภิปรายในสมุด

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
ขั้นสอน	1. ผู้สอนอธิบายจุดประสงค์ของการเรียนในคาบนี้ คือ การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยการฝึกอ่านจับใจความนั้น นักเรียนจะต้องสามารถอธิบายความหมายของคำที่อยู่ในบทอ่านนั้น ๆ ได้ รวมทั้งสามารถระบุสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน จุดประสงค์ของผู้แต่ง ความรู้หรือข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยในคาบนี้จะมีบทอ่านเรื่อง “พอใจให้สุข” มาให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความแล้วบันทึกลงในสมุดเป็นรายบุคคล โดยการเรียนรู้คำศัพท์จากเรื่อง การวิเคราะห์
ขั้นสอน	จุดมุ่งหมาย การวิเคราะห์ให้ใจความสำคัญและข้อคิด 2. นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง “พอใจให้สุข” พร้อมกันแล้วบันทึกใจความสำคัญ โดยระบุสาระสำคัญ จุดมุ่งหมายของผู้แต่งพร้อมทั้งข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านและการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
ขั้นสรุป	1. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทอ่านที่กำหนดให้ และทบทวนหลักการอ่านจับใจความ ผู้สอนอธิบายสรุปเพิ่มเติม 2. นักเรียนร่วมกันระบุประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน “พอใจให้สุข” พร้อมยกตัวอย่างเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้รับไปปรับใช้ได้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	<u>คาบที่ 2</u> นักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อหาในบทอาขยาน เรื่อง พอใจให้สุขและทบทวนหลักการอ่านจับใจความที่เรียนมาในคาบที่แล้ว
ขั้นสอน	นักเรียนจับกลุ่มอภิปรายคำตอบของตนเองในแบบฝึกหัด แลกเปลี่ยนกันศึกษาคำตอบของเพื่อนในประเด็นต่าง ๆ พร้อมทั้งร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องในแต่ละประเด็น โดยมีผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับหลักการ วิธีการอ่านจับใจความ ประเด็นสำคัญต่าง ๆ เช่น การศึกษาคำตามบริบทของเนื้อความที่อ่าน การค้นหาจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง การสรุปสาระสำคัญและการวิเคราะห์ข้อคิดที่ได้รับจากบทอาขยาน
ขั้นสรุป	นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนคนอื่น ๆ ผู้สอนให้คำแนะนำเพิ่มเติม และสุ่มให้นักเรียนในห้องระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านบทอาขยาน เรื่อง พอใจให้สุข และแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

8. สื่อการเรียนรู้

8.1 บทอาขยาน “พอใจให้สุข”

8.2 ใบงานที่ 1 แบบฝึกจับใจความเรื่องพอใจให้สุข

9. แหล่งการเรียนรู้

9.1 ห้องสมุด

9.2 อินเทอร์เน็ต

10. กระบวนการวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด		วิธีการวัด	เครื่องมือการวัด	เกณฑ์การประเมินผล
1. ด้านความรู้	1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทอาชยาน “พอใจให้สุข”	- ถาม ตอบ ในชั้นเรียน - ตรวจใบงาน	- ข้อคำถาม - ใบงาน	ตอบคำถามได้ถูกต้อง
	1.2 ข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องบทอาชยาน “พอใจให้สุข”	- ถาม ตอบ ในชั้นเรียน	- ข้อคำถาม	ระบุข้อคิดได้ครอบคลุมเนื้อเรื่อง
2. ด้านทักษะกระบวนการ	2.1 อ่านจับใจความสำคัญ	- ตรวจใบงาน	- ใบงาน	ตอบคำถามได้ถูกต้อง
	2.2 การนำเสนอชิ้นงาน	- ประเมินการนำเสนอชิ้นงาน	- แบบประเมินการนำเสนอชิ้นงาน	9 - 10 คะแนน = ดีมาก 7 - 8 คะแนน = ดี 5 - 6 คะแนน = พอใช้ 0 - 4 คะแนน = ควรปรับปรุง
3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- มีนิสัยรักการอ่าน	- ประเมินนิสัยรักการอ่าน	- แบบวัดนิสัยรักการอ่าน	4 - 5 = มาก 2 - 3 = ปานกลาง 0 - 1 = น้อย

11. บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

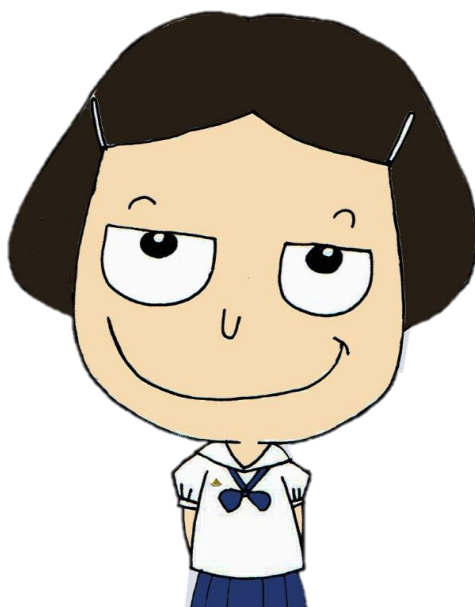
ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

บทอาขยาน “พอใจให้สุข”

แม้มิได้เป็นดอกกุหลาบหอม
แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกา
แม้มิได้เป็นหงส์ทระนงศักดิ์
แม้มิได้เป็นน้ำแม่คงคา
แม้มิได้เป็นมหาหิมาลัย
แม้มิได้เป็นวันพระจันทร์เพ็ญ
แม้มิได้เป็นต้นสนระหง
แม้มิได้เป็นนุชสุดสะอ
อันจะเป็นสิ่งใดไม่ประหลาด
ถือสันโดษบำเพ็ญให้เด่นดี

ก็จยอมเป็นเพียงลดาขาว
จเป็นดาวดวงแจ่มแอร่มตา
ก็จรักเป็นโนรีที่หรรษา
จเป็นธราใสที่ไหลเย็น
จพอใจจอมปลวกที่แลเห็น
ก็จเป็นวันแรมที่แจ่มจาง
จเป็นพงอ้อสะบัดไม้ขัดขวาง
จเป็นนางที่มีไซไร่ความดี
กำเนิดชาติดีทรมตามวิถี
ในสิ่งที่เราเป็นเช่นนั้นเทอญ

ผู้แต่ง ศาสตราจารย์กิตติคุณฐะปะนีย์ นาครทรรพ

ใบงานที่ 1 แบบฝึกหัดอ่านจับใจความบทอาขยาน เรื่อง “พอใจให้สุข”

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. ให้สืบค้นรูปภาพจากอินเทอร์เน็ตแล้วเขียนอธิบายลักษณะเด่นหรือข้อดีของสิ่งต่อไปนี้

1.1 ดวงจันทร์.....

1.2 ดวงดาว.....

1.3 เทือกเขาหิมาลัย.....

1.4 จอมปลวก.....

1.5 ต้นอ้อ.....

2. ผู้แต่งบทอาขยาน เรื่อง “พอใจให้สุข” มีจุดประสงค์ใดในการแต่ง

.....

3. สาระสำคัญของบทอาขยาน เรื่อง “พอใจให้สุข” คืออะไร

.....

.....

4. ข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านบทอาขยาน เรื่อง “พอใจให้สุข” คืออะไร

.....

.....

5. ข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านบทอาขยาน เรื่อง “พอใจให้สุข” สามารถนำไปปรับใช้

ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างไรบ้าง ให้นักเรียนอธิบายและยกตัวอย่างเหตุการณ์หรือ

สถานการณ์ประกอบ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

- แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- แบบวัดนิสัยรักการอ่าน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 1 – 4

นกกระยางเจ้าเล่ห์

ที่สระน้ำแห่งหนึ่งมีปลาอาศัยอยู่มาก ในฤดูร้อนน้ำในสระจะลดน้อยลงจนเกือบแห้งขอดทำให้ปลาอยู่อย่างลำบาก นกกระยางอยู่ตัวหนึ่ง จึงคิดหาอุบายลวงกินปลา ทำที่เศร้าย่อยหยองเหงา ปลาเห็นนกกระยางเป็นเช่นนั้นจึงถามว่า "ท่านเป็นอะไร ถึงดูซึมเศร้าไป" นกกระยางจึงบอกว่า "เราสงสารพวกท่านที่น้ำในสระนี้มีน้อย มีที่เหยี่ยวน้อยและอากาศร้อน ในที่ไม่ไกลจากนี้มีสระใหญ่อยู่สระหนึ่งทั้งลึก มีน้ำมากและมีดอกบัวเต็มสระ ถ้าพวกท่านไวใจเรา เราจะอาสาพาพวกท่านไปที่สระตัว " ปลาบอกว่า "เจ้านาย ไม่เคยได้ยินว่านกกระยางคิดดีต่อปลาเลย ท่านต้องการกินปลาที่สระตัวมากกว่า พวกเราไม่เชื่อท่าน" นกกระยางกล่าวว่า "ถ้าพวกท่านไม่เชื่อเรา พวกเจ้าจงส่งปลาตัวหนึ่งไปดูสระน้ำพร้อมกับเราซิ" ปลาจึงคัดเลือกได้ปลาตัวใหญ่ เป็นตัวแทนไปดูสระน้ำนั้นกับนกกระยาง นกกระยางได้นำปลาตัวนั้นไปชมสระน้ำนั้นบนวน 3 รอบ แล้วนำกลับมาปล่อยยังสระเดิม ปลาจึงพรรณนาถึงสระน้ำที่ไปเห็นมาให้ปลาทั้งหลายฟัง พวกปลาจึงตกลงใจจะไปอยู่ที่สระใหม่ นกกระยางก็คาบปลาที่สระตัวไปกินเสียที่ต้นกุ่มจนปลาหมดสระ

ในสระนั้นยังมีปูใหญ่อยู่ตัวหนึ่ง นกกระยางอยากจะกินปูจึงไปใช้อุบายนั้นอีก ส่วนปูกลับเสนอว่า เนื่องจากปูตัวใหญ่เกรงว่าจะคาบไปไม่ไหว จึงขอใช้กำมปูคืบคอนกไปแทน นกกระยางตกลงตามนั้นด้วยความหิว พอบินไปถึงต้นกุ่มนกกระยางก็ไปจับที่ต้นไม้นั้นหวังจะกินปู ปูเห็นก้างปลาที่โคนต้นกุ่มกองอยู่มากมาย ทำให้รู้ความจริง จึงสั่งให้นกกระยางบินกลับไปส่งที่สระตามเดิม นกกระยางจะไม่ไป ปูจึงหนีบคอนกกระยางให้แน่นขึ้น พร้อมกับขู่จะหนีบคอให้ขาด นกกระยางกลัวตายจึงบินกลับไปสระน้ำนั้น พอบินไปถึงกลางสระน้ำปูจึงตัดสินใจหนีบคอนกกระยางขาดตายกลางสระนั่นเอง

ที่มา <http://www.dhammathai.org/chadoknt/chadoknt115.php>

1. ข้อใดสรุปสาระสำคัญของเรื่องนกกระยางเจ้าเล่ห์ได้ถูกต้อง

ก. ปูณนกกระยางจับกินอย่างโหดเหี้ยม

ข. นกกระยางใช้กลอุบายหลอกฝูงปลาไปกินที่สระน้ำ

ค. ฝูงปลาตกเป็นเหยื่อของนกกระยางเพราะเชื่อว่านกกระยางหวังดีต่อตนเอง

ง. นกกระยางใช้อุบายหลอกปูไปกินที่สระน้ำไม่สำเร็จเพราะปูมีความเฉลียวฉลาด

2. ใครปฏิบัติตามข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องนกกระยางเจ้าเล่ห์ได้ดีที่สุด

ก. สัมจุทขอยืมการบ้านของสัมจิตไปลอก

ข. สัมโศตรตรวจสอบคำตอบกับเพื่อนในขณะที่สอบกลางภาค

ค. สัมจิตทำการบ้านวิชาภาษาไทยไม่ได้จึงไปสอบถามครู

ง. สัมชาลืมนหนังสือเรียนไว้ที่บ้านจึงโทรศัพท์ให้แม่นำมาให้

อ่านนิทานต่อไปแล้วตอบคำถาม ข้อ 3 – 4

อวัยวะแตกสามัคคี

ครั้งหนึ่งอวัยวะในร่างกายไม่ยอมร่วมแรงแข่งขันกันทำงาน อวัยวะแต่ละส่วนมุ่งจับผิด ท้อง กล่าวว่าเขาเปรียบเพื่อนฝูง “ทั้งวันต้องทำอะไรบ้าง” มือเริ่มนิทนา “ให้เราทำงานหนัก เพื่อให้ร่างกายอยู่รอดแต่ต้องกลับนอนตีพุงรอให้เราหยิบอาหารป้อนให้กิน” “ใช่แล้ว” เท้าสนับสนุนแข่งขัน “เราต้องแบกท้องแสนหนัก เมื่อยจะแย่” “แล้วพวกเราล่ะ” ฟันเอ่ยขึ้นบ้าง “บดเคี้ยวอาหารแทบเป็นแทบตาย ก็เพื่อให้เจ้าท้องซึ่งเกียจฉ่ำมหน้าสำราญนั่นแหละ” “พวกเราทำงานหนักพอแรงแล้วนะ” มือว่า “เราก็เหมือนกัน” เท้าคล้ายตาม “เราด้วย” ฟันก็คิดเช่นนั้น

เมื่อเห็นฟ้องต้องกันหมด อวัยวะจึงพร้อมใจหยุดทำงาน ไม่ยอมทำอะไรเพื่อท้องอีกต่อไป เท้าไม่ยอมพาร่างกายไปตลาด มือไม่หยิบจับอาหารเข้าปาก ฟันเลิกเคี้ยวอาหารและอวัยวะส่วนอื่น ๆ ของร่างกายก็เริ่มอ่อนเพลียลงทุกที เท้าเดินลากช้า ๆ ไปกับฟัน มือหมดเรี่ยวหมดแรง แม้แต่ปากกาก็แทบจะถือไว้ไม่ได้ ฟันก็โยกคลอนไปทั้งปาก

“เห็นรึยังล่ะเพื่อน” ท้องกล่าวกับอวัยวะทั้งหลาย เมื่อสภาพร่างกายทรุดหนัก “แน่นอน ฉันจะทำอะไรไม่ได้เลย หากไร้ความช่วยเหลือจากพวกเพื่อน แต่ตอนนี้ก็เห็นแล้วนี่ว่าเป็นอย่างไรกันบ้าง ถ้าขาดฉัน ไม่มีใครจะยืนหยัดอยู่ได้ตามลำพังโดยปราศจากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันหรอกนะ” นับแต่นั้นเป็นต้นมา อวัยวะต่าง ๆ ก็สามัคคีกลมเกลียวทำงานกันตามเดิม

ที่มา หนังสือ อมตะนิทานอีสป

3. ข้อใดสรุปสาระสำคัญของเรื่องอวัยวะแตกสามัคคีได้ถูกต้อง

- ก. อวัยวะต่าง ๆ หยุดทำงานเพราะไม่ได้รับสารอาหาร
- ข. ต้องหยุดทำงานเพราะโกรธที่ถูกอวัยวะอื่น ๆ นินทา
- ค. ต้องเป็นอวัยวะที่ทำงานหนักกว่าอวัยวะอื่น ๆ ในร่างกาย
- ง. ร่างกายอ่อนแอลงเมื่ออวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายไม่สามัคคีกัน

4. ข้อใดสอดคล้องกับข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องอวัยวะแตกความสามัคคี

- ก. นักเรียนรักษากฎระเบียบวินัยของโรงเรียน
- ข. คณะกรรมการนักเรียนเก็บขยะรอบโรงเรียน
- ค. หัวหน้าห้องอาสาถือของไปส่งคุณครูห้องพัก
- ง. คนไทยร่วมกันบริจาคเงินเพื่อผู้ประสบภัยน้ำท่วม

อ่านบทร้อยต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 5 –6

หนังสือนี้มีมากมายหลายชนิด	นำดวงจิตเร่ร่อนขึ้นสดใส
ให้ความรู้สำเร็จบันเทิงใจ	ฉันจึงใฝ่ใจสมานอ่านทุกวัน
มีวิชาหลายอย่างต่างจำพวก	ล้วนสะดวกค้นได้ให้สุขสันต์
วิชาการสรรมาสารพัน	ชั่วชีวิตฉันอ่านได้ไม่เบื่อเลย"
พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ฯ	

5. ผู้แต่งมีจุดประสงค์อะไร

- ก. สนับสนุนให้ซื้อหนังสือ
- ข. อธิบายความหมายของหนังสือ
- ค. บอกประโยชน์ของการอ่านหนังสือ
- ง. ปลุกฝังให้ทุกคนมีนิสัยรักการอ่าน

6. ข้อใดคือสาระสำคัญของบทร้อยกรองข้างต้น

- ก. การอ่านหนังสือทำให้จิตใจแจ่มใส
- ข. หนังสือให้ทั้งความรู้และความบันเทิงใจ
- ค. คนที่มีนิสัยรักการอ่านจะประสบความสำเร็จ
- ง. ปัจจุบันสามารถหาหนังสือซื้อได้ง่ายกว่าอดีต

อ่านบทร้อยต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 7 – 10

เขามีส่วนเลวบ้างข้างหัวเขา
เป็นประโยชน์โลกบ้างยังน่าดู
จะหาคนมีดีโดยส่วนเดียว
เหมือนค้นหาหนวดเต่าตายเปล่าเลย

จงเลือกเอาส่วนดีเขามีอยู่
ส่วนที่ชั่วอย่าไปรู้ของเขาเลย
อย่ามัวเพียวค้นหาสหายเอ๋ย
ฝึกให้เคยมองแต่ดีมีคุณจริง

พุทธทาสภิกขุ

7. “เหมือนค้นหาหนวดเต่าตายเปล่าเลย” หนวดเต่าเปรียบเทียบกับอะไร

- ก. ความดี
- ข. ความเลว
- ค. ความสุข
- ง. ความทุกข์

8. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะชักจูงให้ปฏิบัติอย่างไร

- ก. ฝึกให้ภัยผู้อื่น
- ข. เลือกคบคนแต่ดี
- ค. มองคนในส่วนที่ดี
- ง. รู้ให้ทันความคิดผู้อื่น

9. ข้อใดสรุปความข้างต้นได้เหมาะสมที่สุด

- ก. หนวดเต่าเป็นสิ่งที่หายาก
- ข. เราควรเลือกคบแต่คนที่ดีเท่านั้น
- ค. เราไม่ควรสนใจคำนิทาของผู้อื่น
- ง. มนุษย์มีส่วนที่ดีและไม่ดี ให้เราเลือกมองในส่วนที่ดี

10. บุคคลใดปฏิบัติตามบทร้อยกรองข้างต้น

- ก. แก้วให้ภัยเพื่อนที่ลืมนำอุปกรณ์งานกลุ่มมาโรงเรียน
- ข. กิ่งเปิดคำตอบให้เพื่อนสนิทดูระหว่างสอบกลางภาค
- ค. ก้องตักเตือนเพื่อนที่แอบนำขนมเข้ามาทานในห้องเรียน
- ง. กล้าช่วยสอนการบ้านภาษาไทยให้เพื่อน ๆ ที่ยังไม่เข้าใจ

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11-12

อาคารขายเวลา

ฉันทิ้งตัวลงบนเตียงนอนแล้วมองไปยังหนังสือกองโตที่ค้างคารอให้ฉันไปอ่าน อากาศเย็นสบาย ฉันจึงเผลอหลับไป พบตัวเองอีกทีที่หน้าอาคารหลังใหม่ มีป้ายแผ่นหนึ่งแขวนไว้ตรงประตู เขียนข้อความว่า “มีเวลาขาย” ชายหนุ่มคนหนึ่งนั่งประจำโต๊ะเอ่ยทักทายฉันอย่างเป็นมิตร

ลูกค้าคนแรกคือชายร่างเล็กผอมเกร็งผมขาวโพลน ใบหน้าซีดเหลือง เขาพยุงตัวให้ก้าวผ่านบันไดที่ชัน ๆ อย่างลำบากยากเย็น “ผมมาขอซื้อเวลาที่ผ่านไปห้าปี หมอบอกว่าผมมาหาหมอเข้าไปห้าปี ไม่อย่างนั้นแล้วโรคนี้อาจมีวิธีรักษาให้หายได้”

คนต่อมาเป็นหญิงสาวสวมชุดไวท์ทูลซ์สีดำ ใบหน้ายังเปื้อนคราบน้ำตาล ดวงตายังมีรอยบอบช้ำ “อยากได้เวลาค่ะ สักสองปี ปีเดียวหรือเพียงครึ่งปีก็ได้ คุณแม่ของดิฉันเพิ่งเสียเมื่อสองวันก่อน ท่านดีกับฉันมาก เลี้ยงดูอย่างเอาอกเอาใจแต่ดิฉันยังไม่ทันทำอะไรให้แม่ชื่นใจเลย มีแต่ตั้งแต่งตั้งจน ท่านก็มาด่วนจากไป”

ฉันนึกเวทนาหล่อน เวทนาที่หล่อนมาคิดอะไรอะไรได้ก็เมื่อสายไป ถ้าหากหล่อนได้ทำอะไรไปตั้งนานแล้วก็คงไม่ต้องมานึกเสียดายตอนนี้

“จะปิดร้านแล้วหรือคะ” ฉันถาม “ครับ... ได้เวลาแล้ว ผมหวังว่าคงจะไม่เห็นคุณมาที่นี่เพื่อซื้อเวลานะครับ”

ฉันตื่นขึ้นมาด้วยความรู้สึกที่แปลกใหม่ ฉันรีบเก็บที่นอนและกระโดดเข้าห้องน้ำอย่างสดชื่น จากนั้นก็กลับมานั่งที่โต๊ะเขียนหนังสือตัวเดิมซึ่งฉันไม่เคยนั่งมันอย่างจริงจังมานานแล้ว ฉันรู้สึกดีใจที่ฉันยังมีเวลาเหลืออยู่ ยังไม่สายเกินไปที่จะเริ่มลงมือทำในสิ่งที่ฉันได้หวัง ได้ตั้งใจไว้ซึ่งไม่เหมือนกับผู้คนเหล่านั้น ที่ฉันพบที่อาคารขายเวลา

ที่มา หนังสือแพรว เดือนเมษายน 2538

11. ข้อใดคือสาระสำคัญของเรื่องอาคารขายเวลา

- ก. ผู้คนมากมายได้ใช้เวลาอย่างคุ้มค่า
- ข. คนขายเวลาลำบากใจที่จะต้องฟังเรื่องราวของผู้อื่น
- ค. หญิงสาวไปอาคารขายเวลาเพื่อจะซื้อเวลาให้ได้อยู่กับสามีนานกว่านี้
- ง. อาคารขายเวลาทำให้หญิงสาวรู้ว่าเขาต้องทำในสิ่งเขาตั้งใจในขณะที่ยังมีเวลา

12. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตามข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องอาคารขายเวลา

- ก. ข้าวสุกทานออกกำลังกายทุกวัน
- ข. ข้าวสวยช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านหลังเลิกเรียน
- ค. ข้าวสารตั้งใจเรียนหนังสือเพื่อให้มีอนาคตที่ดี
- ง. ข้าวเจ้ารีบกลับมาสะสมการบ้านให้เสร็จทันเวลา

อ่านเรื่องต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วตอบคำถามข้อ 13-14

ความจริงที่ต้องการ

เด็กตาบอดคนหนึ่งนั่งที่ชั้นบันไดของตึกโดยมีหมวกวางหงายไว้ข้างๆ มีป้ายเขียนไว้ข้างตัวว่า "ผมตาบอด กรุณาช่วยด้วย" มีเหรียญเพียงสองสามอันในหมวก ชายคนหนึ่งเดินผ่านมา เขายกเงินสองสามเหรียญจากกระเป๋าแล้วหย่อนลงในหมวกและยกป้ายข้างเด็กตาบอดมาเขียนที่ข้างหลัง แล้ววางไว้ที่เดิม เพื่อให้คนเดินผ่านไปเห็นข้อความใหม่บนป้าย ในไม่ช้าหมวกก็เต็มไปด้วยคนมากมายให้เงินแก่เด็กตาบอด บ่ายวันนั้นชายที่เขียนป้ายให้ใหม่กลับมาดูว่าเกิดอะไรขึ้นกับเด็กคนนั้น เด็กชายจำเสียงฝีเท้าของเขาได้ก็ถามขึ้นว่า "คุณใช้คนที่เขียนป้ายให้ผมใหม่เมื่อเช้าใช่ไหมครับ" คุณเขียนว่าอะไรครับ ชายคนนั้นพูดขึ้นว่า "ฉันแค่เขียนความจริง" ฉันเขียนสิ่งที่เธอพูดแต่เขียนด้วยคำพูดที่แตกต่าง" ฉันเขียนว่า "วันนี้ข้างเป็นวันที่สวยงามแต่ผมไม่สามารถขึ้นชมมันได้" ทั้งสองข้อความบอกกล่าวผู้คนว่าเด็กคนนั้นตาบอด ข้อความแรกเพียงแค่บอกธรรมดาว่าเด็กชายตาบอด ในขณะที่ข้อความหลังบอกผู้คนรู้ว่าพวกเขาช่างโหดดีเหลือเกินที่ไม่ได้ตาบอด

ถวัลย์ มาศจรัส

13. ข้อใดเกี่ยวข้องกับคำที่ขีดเส้นใต้

- ก. เด็กที่นั่งขอทานเป็นคนตาบอด
- ข. ชายหนุ่มรู้ว่าเด็กขอทานไม่ได้ตาบอด
- ค. เด็กขอทานโหดดีที่ได้พบกับชายหนุ่ม
- ง. ชายหนุ่มช่วยให้เด็กขอทานได้เงินมากขึ้น

14. ข้อใดสรุปความเรื่องความจริงที่ต้องการได้เหมาะสมที่สุด

- ก. เราโชคดีที่ไม่ได้เกิดเป็นคนตาบอด
- ข. เด็กขอทานแก่ลี้เป็นคนตาบอดเพื่อให้คนสงสาร
- ค. ชายหนุ่มช่วยเปลี่ยนข้อความใหม่เพราะหวังจะได้เงินบริจาค
- ง. เด็กขอทานได้รับเงินมากขึ้นหลังจากที่ชายหนุ่มเขียนป้ายให้ใหม่

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-18

กันและกัน

คำว่า กัน ในภาษาไทยมีความหมายและมีหน้าที่ของคำแตกต่างกัน เช่น (1) เป็นคำสันธาน ใช้เป็นภาษาปาก หมายถึง คำใช้แทนตัวผู้พูดเพศชายพูดกับผู้เสมอกันหรือผู้น้อย ในทำนองกันเองใช้เป็นสรพนามบุรุษที่ 1 (2) เป็นคำคุณศัพท์ หมายถึง คำประกอบท้ายกริยาของผู้กระทำตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แสดงการกระทำร่วมกัน อย่างเดียวกันหรือต่อกัน เช่น คิดกัน หรือกัน (3) เป็นคำกริยา หมายถึง กีดขวางไว้ไม่ให้เข้ามาหรือออกไป หรือไม่ให้เกิดมีขึ้น เช่น กันฝน กันสนิม กันภัย แยกไว้ เช่น กันเงินไว้ 500 บาทเพื่อจ่ายในสิ่งที่จำเป็น กันเอาไว้เป็นพยาน (4) เป็นคำนาม หมายถึง ชื่อข้างศึกพวกหนึ่ง มีหน้าที่ป้องกันและล้อมทัพ หรือใช้เรียกเรือซึ่งกำหนดให้เข้ากระบวนเสด็จทางชลมารค ทำหน้าที่ถวายอารักขา มีหลายลำ ตั้งเป็นแถวขนานกระบวนเรือพระที่นั่งทั้ง 2 ข้าง และกันอยู่ท้ายกระบวนระหว่างเรือของเจ้านายที่ตามเสด็จ เรียกว่า เรือกัน

จินดารัตน์ โพธิ์นอก

15. “เพื่อนที่ดียอมช่วยเหลือเกื้อกูลกัน” คำที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่ใดในประโยค

ก. คำนาม	ข. คำสันธาน
ค. คำบุพบท	ง. คำคุณศัพท์

16. ผู้เขียนมีเจตนาใดในการเขียน

ก. เสนอแนะ	ข. โนมน้าวใจ
ค. ให้ความรู้	ง. แสดงความเห็น

17. ข้อใดคือสาระสำคัญของเรื่องกันและกัน

- ก. คำว่ากัน สามารถเป็นได้ทั้งคำกริยาและคำนาม
- ข. คำว่ากันมีความหมายและหน้าที่แตกต่างกันตามบริบทที่ใช้
- ค. กัน เป็นคำกริยา หมายถึง กีดขวางไม่ให้เข้ามาหรือออกไป
- ง. ควรช่วยกันอนุรักษ์ภาษาไทยเพื่อให้สืบทอดถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน

18. คำว่า กัน ในข้อใด ทำหน้าที่เป็นคำกริยา

- ก. รักกันไว้เถิด เราเกิดร่วมแดนไทย
- ข. เพื่อนมนุษย์จะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ค. เจ้าหน้าที่กันแพนคลับที่กำลังจะขอจับมือศิลปิน
- ง. มนุษย์จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19-22

“การทำดีนั้นทำยากและเห็นผลช้าแต่ก็จำเป็นต้องทำ เพราะหาไม่ความชั่ว ซึ่งทำได้ง่าย จะเข้ามาแทนที่ และจะพอกพูนขึ้นอย่างรวดเร็วโดยไม่ทันรู้สึกตัว แต่ละคนจึงต้องตั้งใจและเพียรพยายามให้สุดกำลัง ในการสร้างเสริมและสะสมความดี”

พระบรมราชาบาทพระราชนาน แก่ผู้สำเร็จการศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๕

19. เพราะเหตุใดจึงจำเป็นต้องทำ “ความดี”

- ก. เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนอื่น
- ข. เพื่อยับยั้งมิให้ความชั่วพอกพูนขึ้น
- ค. เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข
- ง. เพื่อให้ได้รับคำสรรเสริญจากผู้อื่น

20. ผู้เขียนมีเจตนาใดในการเขียน

ก. แนะนำ	ข. ให้ความรู้
ค. อบรมสั่งสอน	ง. แสดงความเห็น

21. ข้อใดคือสาระสำคัญของข้อความข้างต้น

- ก. ไม่มีใครในโลกไม่ถูกนินทา
- ข. คบคนพาลย่อมนพาไปหาผิด
- ค. คนชั่วย่อมเป็นเหยื่อของคนฉลาด
- ง. ความดีเป็นสิ่งที่เห็นผลช้าแต่ก็จำเป็นต้องทำ

22. หากเพื่อนสนิทของนักเรียนขอให้เพื่อนช่วยเปิดกระดาษคำตอบให้ดูในระหว่างการสอบ นักเรียนจะเปิดให้ดูหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ไม่เปิด เพราะ เป็นการทุจริตสอบ
- ข. เปิด เพราะ เป็นเพื่อนกันต้องช่วยเหลือกัน
- ค. เปิด เพราะ ไม่อยากถูกตำหนิว่าหวงความรู้
- ง. ไม่เปิด เพราะ อยากให้เพื่อนทำข้อสอบด้วยตนเอง

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23-25

ปรับอารมณ์สู่สมดุลภายใน

ก่อนที่ความเครียดจะก่อโรคอันตราย เช่น โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคกระเพาะอาหาร นักจิตบำบัดชาวอเมริกัน ชื่อแคเนียลา เทมเพสตา แนะนำ ให้ใช้ร่างกายเพื่อช่วยในการปรับสมดุลจิตใจ ผลการศึกษาพบว่า การยืดสามารถช่วยคุณได้ แค่เพียงยืดให้ตัวเอง 30 วินาที ต่อมาขอให้คุณยิ้มหวานๆ ให้ตัวเองในกระจก มีผลวิจัยจากมหาวิทยาลัยแคนซัส สหรัฐอเมริกา ยืนยันว่าการยืดช่วยลดอัตราการเต้นของหัวใจและความดันโลหิตลงได้อย่างน่าอัศจรรย์ แม้ในขณะนั้นคุณไม่ได้รู้สึกสดชื่นเพียงพอที่จะยิ้ม แต่วิธีนี้ย่อมเป็นทางเลือกที่ดีกว่าการทำหน้าบึ้งจนมีริ้วรอยบนใบหน้า

นิตยสารชีวจิต. ปีที่ 16, ฉบับที่ 369, กุมภาพันธ์ 2557 หน้า 17

23. “การยืด” ช่วยปรับสมดุลภายในได้อย่างไร

- ก. กระตุ้นการหลั่งสารแห่งความสุขในร่างกาย
- ข. ลดอัตราการเต้นของหัวใจและความดันโลหิต
- ค. เพิ่มการเผาผลาญพลังงานในร่างกายให้ดียิ่งขึ้น
- ง. ลดความเสี่ยงที่จะเกิดโรคหัวใจและโรคกระเพาะอาหาร

24. ผู้เขียนมีเจตนาใดในการเขียน

ก. โน้มน้าว

ข. ให้ความรู้

ค. เชิญชวน

ง. แสดงความเห็น

25. สาระสำคัญของบทความข้างต้นคืออะไร

ก. ความเครียดเป็นปฏิกิริยาของโรคภัยต่าง ๆ

ข. เราควรยิ้มให้กันเพื่อลดความขัดแย้งในสังคม

ค. แค่เพียงยิ้มให้ตัวเองก็ช่วยปรับสมดุลจิตใจเราได้

ง. แม้ว่าเราไม่ได้มีความสุขจริง ๆ แต่เราก็สามารถฝืนยิ้มได้

อ่านบทความต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วตอบคำถามข้อ 26-29

ที่มาของคำ “สวัสดี”

พระยาอุปกิตศิลปสาร (นิ่ม กาญจนาชีวะ) อาจารย์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นบุคคลแรกที่แนะนำให้สันนิษฐานว่า คำแนะนำให้ทักสวัสดีนี้ เริ่มเมื่อปี 2478 อาจารย์บุญญามีอธิบายว่า คำ สวัสดี เป็นพยางค์สั้นที่มีคำว่า “ดี” ประกอบอยู่ คล้ายคำ good ของฝรั่ง และสบายดี ของลาว คำว่า “ดี” ยังเป็นคำที่จะนำไปรวมกับวลีอื่น ๆ ให้ความหมายที่เป็นมงคลได้อีกมาก คำ “สวัสดี” มีที่มาจากคำบาลี และสันสกฤต ตรงกับคำว่า โสคติ เช่นอยู่ในคำที่พระสงฆ์ท่านให้พร ญาติโยม ในบทที่ขึ้นต้นว่า ยถา สัพพี และจบลงด้วยคำว่า โสคติ ภวันตุ เต นั่นเอง

ที่มา: <https://www.thairath.co.th/content/516944> โดยบรรยาย เผยแพร่เมื่อวันที่ 9 ส.ค. 2558

26. พระยาอุปกิตศิลปสาร มีความเกี่ยวข้องกับคำว่า “สวัสดี” อย่างไร

ก. เป็นผู้เขียนหนังสือเรื่องที่มาของคำว่าสวัสดี

ข. เป็นผู้บัญญัติคำว่าสวัสดีในพจนานุกรมไทย

ค. เป็นผู้เสนอแนะให้ทักทายกันแบบชาติตะวันตก

ง. เป็นผู้ริเริ่มการใช้คำว่าสวัสดีในกลุ่มนิสิตนักศึกษา

27. ผู้เขียนมีเจตนาใดในการเขียน

ก. แนะนำ

ข. ให้ความรู้

ค. อบรมสั่งสอน

ง. แสดงความเห็น

28. ข้อใดคือสาระสำคัญของบทร้อยกรองข้างต้น

- ก. “สวัสดี” เป็นคำยืมจากภาษาบาลี สันสกฤต ตรงกับคำว่า โสติ
- ข. พระยาอุปกิตศิลปสารแนะนำการใช้คำว่าสวัสดีเมื่อปี พ.ศ. 2478
- ค. “สวัสดี” เป็นคำทักทายที่พระยาอุปกิตศิลปสารเป็นผู้ริเริ่มการใช้
- ง. ถูกทุกข้อ

29. เพราะเหตุใดเราจึงควรพูดคำว่า “สวัสดี”

- ก. เป็นระเบียบที่ต้องปฏิบัติของคนไทย
- ข. เป็นคำทักทายที่มีความหมายเป็นมงคล
- ค. อนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีงามของไทย
- ง. แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 30

ประชาชนควรระมัดระวังเป็นพิเศษในการติดตามข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยเฉพาะทางโซเชียลมีเดีย (Social Media) ต้องตรวจสอบจากหลาย ๆ แหล่งที่มา ผู้รับข้อมูลข่าวสารควรใช้วิจารณญาณ เชื่อโดยมีพื้นฐานอยู่บนเหตุผลข้อเท็จจริง ไม่ควรรับข้อมูลข่าวสารมากเกินไปจนเกิดความเครียด

ที่มา กรมสุขภาพจิต

30. สาระสำคัญของเรื่องที่ย่านคืออะไร

- ก. โซเชียลมีเดียเป็นแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือน้อยที่สุด
- ข. สาเหตุหลักจากความเครียดเกิดจากการรับข้อมูลข่าวสารมากเกินไป
- ค. เราต้องใช้วิจารณญาณในการติดตามข่าวสารต่าง ๆ ในโซเชียลมีเดีย
- ง. การรับสารอย่างมีประสิทธิภาพต้องตรวจสอบจากแหล่งที่มาที่เชื่อถือได้

แบบวัดนิสัยรักการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วให้ระดับคะแนนที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ระดับคะแนน

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบางส่วน
 ไม่จริง หมายถึง ข้อความที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียน
 ไม่จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด (5)	จริง (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่จริง (2)	ไม่จริง ที่สุด (1)
เจตคติที่มีต่อการอ่าน						
1	ฉันชอบอ่านหนังสือ					
2	ฉันอ่านหนังสือโดยที่ไม่ต้องมีใครบังคับ					
3	ฉันจะรู้สึกดีใจหากได้รับหนังสือเป็นของขวัญ					
4	ฉันมีความสุขที่ได้อ่านหนังสือ					
5	ฉันรู้สึกเบื่อเมื่อครูให้ค้นคว้าในห้องสมุด					
6	ฉันคิดว่าการอ่านหนังสือทำให้เสียเวลา					
7	ฉันจะแนะนำหนังสือที่ฉันชอบให้เพื่อนอ่าน					
8	ฉันรู้สึกว่าเวลาหมดไปอย่างรวดเร็วเมื่อได้อ่านหนังสือ					
9	ฉันเชื่อว่าการอ่านทำให้ได้เปิดโลกกว้าง					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด (5)	จริง (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่จริง (2)	ไม่จริง ที่สุด (1)
ความสนใจในการอ่าน						
10	ฉันรู้สึกว่าการอ่านหนังสือ เป็นสิ่งที่น่าเบื่อ					
11	ฉันสามารถอ่านหนังสือได้ทุกประเภท					
12	ฉันชอบค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ด้วยการอ่าน					
13	ฉันสามารถอ่านหนังสือได้เป็นเวลานาน โดยไม่เบื่อหรือหยุดกลางคัน					
14	ฉันชอบยืมหนังสือจากห้องสมุด ที่โรงเรียนไปอ่าน					
15	ฉันจะเข้าไปใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหา ความรู้และข้อมูลต่าง ๆ					
16	ฉันจะเก็บเงินไว้ซื้ออย่างอื่น มากกว่าซื้อหนังสือ					
17	ฉันชอบเก็บหนังสือไว้เป็น สมบัติของตนเอง					
18	ฉันเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านทุกครั้ง ที่ห้องสมุดจัด					
19	ฉันจะอ่านแค่ในเรื่องที่ครูหรือผู้ปกครอง กำหนดให้อ่านเท่านั้น					
20	ฉันสามารถอ่านหนังสือได้ทุกที่ทุกเวลา					
การอ่านอย่างสม่ำเสมอ						
21	ฉันจะหาเวลาว่างเพื่ออ่านหนังสือ					
22	ฉันชอบที่จะอ่านหนังสือในวันหยุดหรือ วันเสาร์-อาทิตย์ มากกว่าออกไปเที่ยว นอกบ้าน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด (5)	จริง (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่จริง (2)	ไม่จริง ที่สุด (1)
23	ฉันเข้าห้องสมุดที่โรงเรียนเป็นประจำ เพื่อไปอ่านหนังสือ					
24	ฉันไม่เคยอ่านหนังสืออื่น นอกจากหนังสือเรียน					
25	ฉันจะนำหนังสือติดตัวไปอ่าน เมื่อไปสถานที่ต่าง ๆ					
26	ฉันอ่านหนังสือเฉพาะเวลาที่จะสอบ					
27	ฉันใช้เวลาส่วนใหญ่เข้าห้องสมุดเพื่อ ศึกษาค้นคว้า					
28	ฉันค้นหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยการอ่านเป็น ประจำ					
29	ฉันจะอ่านหนังสือบนรถในระหว่างการเดินทาง					
30	ฉันสามารถอ่านหนังสือได้ทุกที่ ทุกเวลา					

ภาคผนวก จ

ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

- ตารางผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- ตารางแสดงคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	ข้อ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
1	1	16	1
2	1	17	1
3	1	18	1
4	1	19	0.67
5	1	20	1
6	1	21	1
7	1	22	1
8	1	23	0.67
9	0.67	24	0.67
10	1	25	1
11	1	26	1
12	1	27	1
13	1	28	1
14	1	29	1
15	1	30	1

ตาราง 11 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ข้อที่	p	r
1	0.73	0.47
2	0.47	0.45
3	0.65	0.62
4	0.71	0.59
5	0.34	0.44
6	0.42	0.61
7	0.38	0.46
8	0.59	0.32
9	0.68	0.52
10	0.43	0.71
11	0.74	0.44
12	0.51	0.41
13	0.57	0.64
14	0.73	0.45
15	0.61	0.40
16	0.30	0.51
17	0.52	0.48
18	0.45	0.39
19	0.54	0.46
20	0.39	0.54

ข้อที่	p	r
21	0.69	0.53
22	0.38	0.47
23	0.52	0.58
24	0.46	0.49
25	0.49	0.46
26	0.51	0.54
27	0.63	0.42
28	0.80	0.47
29	0.65	0.51
30	0.71	0.44

มีความเชื่อมั่น .73

ตาราง 12 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	17	21	22	14	19
2	18	21	23	16	22
3	17	20	24	16	20
4	14	18	25	12	18
5	15	19	26	16	24
6	11	18	27	16	21
7	16	22	28	19	24
8	19	23	29	14	26
9	18	20	30	21	24
10	17	21	31	18	20
11	11	17	32	8	16
12	19	23	33	15	16
13	11	15	34	21	24
14	10	19	35	18	25
15	18	22	36	15	19
16	11	17	37	15	23
17	15	20	38	11	15
18	17	24	38	13	17
19	21	26	40	11	16
20	15	21	41	13	16
21	14	20			

ภาคผนวก จ

ตารางวิเคราะห์แบบวัดนิสัยรักการอ่าน

- ตารางผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดนิสัยรักการอ่าน
- ตารางแสดงคะแนนนิสัยรักการอ่านก่อน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดนิสัยรักการอ่าน

ข้อ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	ข้อ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
1	1	16	1
2	1	17	0.67
3	1	18	1
4	0.67	19	0.67
5	1	20	1
6	1	21	1
7	0.67	22	1
8	0.67	23	1
9	1	24	1
10	0.67	25	1
11	1	26	0.67
12	1	27	0.67
13	1	28	1
14	1	29	1
15	1	30	1

มีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคเท่ากับ .81

ตาราง 14 แสดงคะแนนนิสัยรักการอ่านก่อน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	2.07	4.00	22	1.90	4.67
2	1.97	4.27	23	1.90	4.57
3	1.73	3.50	24	1.83	3.73
4	1.93	3.73	25	1.70	2.80
5	1.87	3.60	26	2.23	4.57
6	2.13	3.53	27	2.03	3.97
7	1.83	4.87	28	2.43	3.10
8	2.07	4.50	29	1.97	3.90
9	2.00	4.43	30	2.07	3.67
10	2.00	4.70	31	2.30	4.67
11	1.73	3.90	32	2.13	4.73
12	1.93	4.97	33	2.17	4.53
13	1.93	3.77	34	2.33	4.50
14	2.23	3.00	35	2.03	3.47
15	2.07	4.23	36	2.50	3.80
16	2.43	3.73	37	2.13	4.47
17	2.00	4.57	38	2.07	3.53
18	2.10	3.73	38	2.17	3.63
19	1.77	4.67	40	2.27	3.57
20	1.87	4.57	41	2.30	3.63
21	1.73	3.73			

ภาคผนวก ช

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS

- ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (One-way MANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบตามแนวการสอนแบบปกติ ในสมมติฐานข้อที่ 1
- ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณของความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ โดยใช้สถิติ Hotelling's T^2 ในสมมติฐานข้อที่ 2

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (One-way MANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและนิสัยรักการอ่านระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบตามแนวการสอนแบบปกติ ในสมมติฐานข้อที่ 1

Bartlett's Test of Sphericity^a

Likelihood Ratio	.000
Approx. Chi-Square	216.030
df	2
Sig.	.000

Box's Test of Equality of Covariance Matrices^a

Box's M	25.712
F	8.338
df1	3
df2	1152000.000
Sig.	.000

Multivariate Tests^a

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
Intercept	Pillai's Trace	.986	2810.134 ^b	2.000	79.000	.000
	Wilks' Lambda	.014	2810.134 ^b	2.000	79.000	.000
	Hotelling's Trace	71.143	2810.134 ^b	2.000	79.000	.000
	Roy's Largest Root	71.143	2810.134 ^b	2.000	79.000	.000
group	Pillai's Trace	.822	182.403 ^b	2.000	79.000	.000
	Wilks' Lambda	.178	182.403 ^b	2.000	79.000	.000
	Hotelling's Trace	4.618	182.403 ^b	2.000	79.000	.000
	Roy's Largest Root	4.618	182.403 ^b	2.000	79.000	.000

Levene's Test of Equality of Error Variances^a

	F	df1	df2	Sig.
Achivement	.138	1	80	.711
Readinghabit	27.560	1	80	.000

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามของความสามารถในการอ่านจับใจความและ
นิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี KWHLAQ โดยใช้สถิติ Hotelling's
 T^2 ในสมมติฐานข้อที่ 2

Bartlett's Test of Sphericity^a

Likelihood Ratio	.000
Approx. Chi-Square	245.926
df	9
Sig.	.000

Tests of Between-Subjects Effects

Source	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	Achivement	212.488 ^a	1	212.488	22.688	.000
	Readinghabit	64.952 ^b	1	64.952	366.693	.000
Intercept	Achivement	28622.244	1	28622.244	3056.021	.000
	Readinghabit	788.268	1	788.268	4450.229	.000
group	Achivement	212.488	1	212.488	22.687	.000
	Readinghabit	64.952	1	64.952	366.693	.000
Error	Achivement	749.268	80	9.366		
	Readinghabit	14.170	80	.177		
Total	Achivement	29584.000	82			
	Readinghabit	867.391	82			
Corrected Total	Achivement	961.756	81			
	Readinghabit	79.123	81			

Multivariate Tests^a

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
ach	Pillai's Trace	.967	1166.269 ^b	1.000	40.000	.000
	Wilks' Lambda	.033	1166.269 ^b	1.000	40.000	.000
	Hotelling's Trace	29.157	1166.269 ^b	1.000	40.000	.000
	Roy's Largest Root	29.157	1166.269 ^b	1.000	40.000	.000
read	Pillai's Trace	.913	420.102 ^b	1.000	40.000	.000
	Wilks' Lambda	.087	420.102 ^b	1.000	40.000	.000
	Hotelling's Trace	10.503	420.102 ^b	1.000	40.000	.000
	Roy's Largest Root	10.503	420.102 ^b	1.000	40.000	.000
ach * read	Pillai's Trace	.703	94.455 ^b	1.000	40.000	.000
	Wilks' Lambda	.297	94.455 ^b	1.000	40.000	.000
	Hotelling's Trace	2.361	94.455 ^b	1.000	40.000	.000
	Roy's Largest Root	2.361	94.455 ^b	1.000	40.000	.000

Mauchly's Test of Sphericity^a

Measure: MEASURE_1

Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon ^b		
					Greenhous e-Geisser	Huynh- Feldt	Lower- bound
ach	1.000	.000	0	.	1.000	1.000	1.000
read	1.000	.000	0	.	1.000	1.000	1.000
ach * read	1.000	.000	0	.	1.000	1.000	1.000

Mauchly's Test of Sphericity^a

Measure: MEASURE_1

Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi- Square	df	Sig.	Epsilon ^b		
					Greenho use- Geisser	Huynh- Feldt	Lower- bound
ach	1.000	.000	0	.	1.000	1.000	1.000
read	1.000	.000	0	.	1.000	1.000	1.000
ach * read	1.000	.000	0	.	1.000	1.000	1.000

Tests of Within-Subject Effects^a

Source		Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ach	Sphericity Assumed	8721.757	1	8721.757	1166.269	.000
	Greenhouse-Geisser	8721.757	1.000	8721.757	1166.269	.000
	Huynh-Feldt	8721.757	1.000	8721.757	1166.269	.000
	Lower-bound	8721.757	1.000	8721.757	1166.269	.000
Error(ach)	Sphericity Assumed	299.134	40	7.478		
	Greenhouse-Geisser	299.134	40.000	7.478		
	Huynh-Feldt	299.134	40.000	7.478		
	Lower-bound	299.134	40.000	7.478		
read	Sphericity Assumed	448.472	1	448.472	420.102	.000
	Greenhouse-Geisser	448.472	1.000	448.472	420.102	.000
	Huynh-Feldt	448.472	1.000	448.472	420.102	.000
	Lower-bound	448.472	1.000	448.472	420.102	.000

Error(read)	Sphericity	42.701	40	1.068		
	Assumed					
	Greenhouse-Geisser	42.701	40.000	1.068		
	Huynh-Feldt	42.701	40.000	1.068		
	Lower-bound	42.701	40.000	1.068		
Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Source
ach * read	Sphericity	120.882	1	120.882	94.455	.000
	Assumed					
	Greenhouse-Geisser	120.882	1.000	120.882	94.455	.000
	Huynh-Feldt	120.882	1.000	120.882	94.455	.000
	Lower-bound	120.882	1.000	120.882	94.455	.000
Error(ach*read)	Sphericity	51.191	40	1.280		
	Assumed					
	Greenhouse-Geisser	51.191	40.000	1.280		
	Huynh-Feldt	51.191	40.000	1.280		
	Lower-bound	51.191	40.000	1.280		

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวจรรยา เกิดแก้ว
วัน เดือน ปี เกิด	28 กรกฎาคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2553 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2558 การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) เกียรตินิยมอันดับ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2561 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ แผนกวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	18/3 หมู่ 4 ตำบลไผ่ลิง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา